

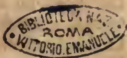

6
35-a
6
35 M
16
VITTORIO
EMANUEL

AESOPI PHRYGIS FABVLAE GRAECE ET LAtine, cum aliis opusculis, quorum index proxima refertur pagella.

Basileæ, in officina Heruagiana.
Anno M. D. XLI.

INDEX AVTORVM HVIVS LIBRI.

CANDIDO LECTORI. S.

ITerum exhibens uobis Aesopi fabellas cũ aliquot alijs libellis Graece & latine, quod proximam aeditionem, quae tota Graeca fuit, ijs qui adhuc tirones sunt in Graecanica literatura, minus gratam fuisse cognouerimus, quibus hoc Enchiridium praecipue paratur. Nam qui iam aliquatenus profecerunt, malunt in alijs autoribus se exercere. Nos etiam incipientibus consulendum putamus. Nec libet quibusdam hodie in academijs uersari, ubi sunt publici Graecarum literarum professores, propter ingens istud dissidium, quod magnam orbis partem, sed praecipue gymnasia affligit, bonis studijs omnibus internicionem minitans, nisi melior deus aliquis succurrat. Talibus igitur qui domi, suo, quod aiunt, Marte, aliquid Graecanicae eruditionis comparare uolunt, muti magistri uice erit Latina uersio. Vos nostrã operam boni consulite, & bene ualete. Basileae.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΜΥΘΟΠΟΙΟΥ,

Μαξίμῳ τῷ Γλανούδῃ συγγραφείς.

Ραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς παρέδωκαν φρόντος, αἴσωπος δὲ, δοκεῖ μὴ πόῤῥω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχὰς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθος, μήτ' ἀλώπεκος, καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν μὲν κινδύνους ἐπηρμένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον, ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ ἀμορίου τῆς φρυγίας κατῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν, τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι, ὡς τὰ πολλὰ γάρ ταῦτά φησιν ἐναντία ἀλλήλοις ἐστὶν, ἥτε φύσις, καὶ ὁ νόμος. αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶ-

μα

AESOPI FABVLATORIS VITA, à Maximo Planude composita.

Erum humanarum naturam persequuti sunt & alij, & posteris tradiderunt. Aesopus uero uidetur non absq; diuino afflatu cum moralem disciplinã attigerit, magno interuallo multos eorum superasse. Etenim neq; definiendo, neq; ratiocinãdo, neq; ex historia, quam ante ipsius ætatem tulit tempus, admonendo, sed fabulis penitus erudiẽdo, sic audientium uenatur animos, ut pudeat rationẽ præditos facere, aut sentire, quæ neq; aues, neq; uulpes: & rursus non uacare illis, quibus pleraq; bruta tempore prudẽter uacasse finguntur, ex quibus aliqua pericula imminẽtia effugerunt, aliqua maximam utilitatẽ in opportunitatibus cõsequuta sunt. Hic igitur qui uitam suam philosophicæ reipublicæ imaginẽ proposuerat, & operibus magis quàm uerbis philosophatus, genus quidẽ traxit ex Amorio oppido Phrygiæ cognomento Magnæ, sed fortuna fuit seruus. Quare & magnopere mihi uidetur Platonis illud in Gorgia pulchre simul & uere dictum: Plerunq; enim hæc, inquit, contraria inter se sunt, natura simul ac lex. Nam Aesopi animũ natura liberum reddidit, sed hominum lex cor

μα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μὲν τι οὐδ᾽ οὕτω
τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καί τοι
πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς
οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ᾽ ἐγένετο μεταστῆσαι.
ἐτύγχανε δ᾽ ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέ-
στατα τῶν ἐπ᾽ αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φο-
ξός ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸ τράχηλον, πρόχειλος,
μέλας. ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε (ταυτὸν γὰρ αἴ-
σωπος τῷ αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφός.
τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴ-
δους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χεί-
ριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν
τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν
αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν
ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος, ἐξεγένετο τὰς
τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα
τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί. τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος
ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν εὐβολώτατος.
ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔρ-
γων εἰκέως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν.
ὁ δ᾽ ἀπελθὼν προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένῳ
δέ ποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ᾽ ᾧ τῶν ἔρ-
γων ἐπισκοπὴν θέασθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν
δρεψάμενος δῶρον ἐπήνεγκεν. ὁ δ᾽ ἡσθεὶς τῷ τῆς ὀπώρας
ἡσθεὶς ὡραίᾳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα
τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λου-
τρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ᾽ οὕτω, καὶ τοῦ αἰσώπου κατὰ
δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ
ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδού-

λων

pus in seruitium tradidit. Potuit tamen ne sic quidem animi libertatẽ corrũpere. Sed quãuis ad res uarias, & in diuersa loca tansferret corpus, à propria tamen sede illum traducere non potuit. Fuit aũt non solum seruus, sed & deformissimus omnium suæ ætatis hominum: nam acuto capite fuit, pressis naribus, depresso collo, prominẽtibus labris, niger, unde & nomen adeptus est, (idem enim Aesopus, quod Aethiops) uẽtrosus, ualgus, & incuruus: forte & Homericũ Thersiten turpitudine formæ superãs. Hoc uero omnium in eo pessimũ erat, tardiloquentia & uox obscura simul, & inarticulata. Quæ omnia etiã uidẽtur seruitutẽ Aesopo parasse. Etenim mirum fuisset, si sic indecenti corpore potuisset seruientium retia effugere. Sed corpore sanè tali, animo uero solertissimo natura extitit, & ad omne cõmentũ felicissimus. Possessor igit ipsius tanꝙ ad nullũ domesticũ opus commodũ, ad fodiendũ agrum emisit. Ille uero digressus alacriter operi incũbebat. Profecto uero aliquãdo & hero ad agros, ut opera specularet, agricola quidã ficos egregias decerptas dono tulit. Ille uero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi ministro (hoc eñ erat nomen puero) seruare iussit, ut sibi post balneũ apponeret. Cũ uero ita euenisset, atq Aesopo ob quandã necessitatẽ ingresso in domũ, occasiõe capta Agathopus cõsiliũ huiusmodi cõser

λῳ τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν εἰ δοκεῖ τῶν σύκων ἃ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ. ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν, καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅγε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μὴ δ' ἄνευ ἐλέγχων διαραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὖργον ἐχώρησαν. καὶ τῶν σύκων ἐσθιόντων ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας, ὡς αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τόν τε αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησὶ, λέγε μοι ὦ κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμιεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δὲ εἶχεν οὐδ' ὁποσοῦν διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδρότερον ἐγκειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο, δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς. αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν. οὔπω γὰρ τροφῆς ἁψάμενος ἔτυχεν, ἠντιβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται, τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νόημον αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω πιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέν τοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν

γνάθων

uo cuidam offert: impleamur, si placet, ficibus, heus tu: ac si herus noster has requisierit, nos uero contra Aesopum testificabimur ambo, quod in domum ingressus sit, & ficus clàm comederit, & super uero fundamento, uidelicet in domũ ingressione, multa mendacia inædificabimus, & nihil unus ad duos fuerit, præsertim cũ ne sine probationibus quidem diducere unquã os queat. Viso uero hoc, ad opus accesserũt, & ficus deuorantes, dicebãt in singulis cum risu: Væ tibi infelix Aesope. Cum igitur herus redijsset à lauacro, & ficus petijsset, & audiuisset quod Aesopus eas comederit, & Aesopũ cum ira iubet uocari, & uocato ait: Dic mihi, ô execrande, ita me cõtempsisti, ut in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidẽ, & intelligebat, sed loqui poterat nullo modo ob linguę tarditatem. Cum iam uerberãdus esset, & delatores uehementiores instarent procumbens ad heri pedes, ut sustineret se parum, orabat: cum autem accurrisset, & tepidã aquam attulisset, eam bibit, & digitis in os demissis, rursum humorẽ solum reiecit: nondum enim cibum attigerat: orabat igitur ut idem et accusantes facerent, quo manifestũ fieret, quisnam ficus dissipasset. herus aũt ingeniũ hominis admiratus, sic facere & alios iussit: illi autem deliberauerãt bibere quidẽ aquam, non tamen demittere in guttur digitos, sed per obliqua

γνάθων αὐτοῦ παραφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντων, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτην παρέχει τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι, τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν ὄντος τοῦ κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι, οἱ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅς τις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἐπαναζεύξαντος, τοῦ δ' αἰσώπου σκάπτοντος ἐν προστάχθη, ἱερεῖς τῆς ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντων, καὶ τῷ αἰσώπῳ περιτυχόντων, προυτρέποντο πρὸς διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσήνεγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἤδη τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἤδη τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντων, τὰς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον κατατραπεὶς ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης καὶ λόγου δρόμον καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθεὶς, φησὶ, Βαβαὶ πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένου

maxillarum eos circumferre. uix dum autem biberant, cum tepida illa aqua nausea potis inducta effecit, ut spōte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos posito & maleficio ministrorum & calumnia, herus iussit eos nudos flagro uapulare. illi uero cognouerunt manifeste dictum illud, Qui in alterum dolos struit, sibi inscius malum fabricat. Sequenti uero die hero in urbem reuecto, Aesopo uero fodiēte, quemadmodum iussus fuerat, sacerdotes Dianæ, siue alij quidam homines uia errantes, & Aesopum nacti, exhortabantur per Iouem hospitalem hominem ut quæ in urbem duceret, uiam ostenderet. Ille cum sub umbram arboris uiros adduxisset, prius & frugalem apposuisset cœnam, inde & dux factus ipsis, in quam quærebant uiam induxit. Illi autem tum ob hospitalitatem, tum ob ducatum, mirum in modū uiro deuincti, & manus in cœlum eleuarunt, & precibus benefactorem remunerati sunt. Aesopus uero reuersus, & in somnum lapsus & assiduo labore & ęstu, uisus est uidere Fortunam astantem sibi, & solutionem linguæ & sermonis cursum, & eam quæ fabularū est doctrinā largientem. statim igitur excitatus ait, Papę ut suauiter dormiui, sed & pulchrum somniū uidere uisus sum, & ecce expedite loquor: Bos, asinus, rastrū, per deos intelligo, unde mihi bonū accesserit hoc, quia enim pius fui in hospites, propitiū numen

τοῦ κρείττονος ἔτυχεν. ἄρ᾽ οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστὶ πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ᾽ ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ. ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα. πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραγεν, ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῆ πληγὰς ἐμφορεῖς δι᾽ ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν, αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελός ἐστι. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ᾽ αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ᾽ εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν, χαῖρε φησὶ δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πάρει φησί; καὶ ὁ ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦπου τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἐξήνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὃς, οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ αἴσωπος ἄναυδος ὁ πρότερον ὢν, νυνὶ λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, ὅτι νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δὲ καὶ μάλα, φησίν. ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα. εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ ζηνᾷ φησιν ἰδού σοι παραδέδοται αἴσωπος. ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ᾽ αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ ζηνᾶ ἀπ᾽ αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν αἴσω-

πον

numen cõsequutus sum. Ergo benefacere, bona plenum est spe. Sic igitur Aesopus lætatus facto, rursum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipsi nomẽ) ad operarios profecto, & horum unum, quoniam parum errauerat in opere, uirga uerberante, Aesopus statim exclamauit, Homo cuius gratia eum qui nulla iniuria affecit, sic uerberas? & omnibus temere plagas ingeris quotidie? omnino renunciabo hęc hero. Zenas autẽ hæc ab Aesopo audiens obstupuit non mediocriter: & secum ait, ꝙ Aesopus loqui cœperit, nulla mihi utilitas erit: præueniens igitur ipse accusabo eum corã domino, anteꝗ̃ ipse hoc idẽ faciat, & me herus procuratione priuet. His dictis urbẽ uersus ad dominum uectus est: cæterũ turbatus cum accessisset. Salue, inquit, here. Ille uero, Quid perturbatus ades? inquit. Et Zenas, Res quædã monstrosa in agro contigit. Et herus Nũ quid arbor prętcr tempus fructum tulit? aut iumentum aliquod præter naturã genuit? Et ille, Nõ ita, sed Aesopus qui antea erat mutus nunc loqui cœpit. Et herus, Sic tibi nihil boni fiat, hoc existimanti monstrũ esse. Et ille, Et sanè inquit: nam quæ in me cõtumeliose dixit, sponte prætereo here: in te aũt & deos intolerabiliter cõuiciatᷓ. His ira percitus herus, Zenæ ait, ecce, tibi traditus est Aesopus, uende, dona, ꝙ uis de eo fac. Cũ Zenas aũt in potestate sua accepisset Aesopum

πον, καὶ τὴν κατ᾽ αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος ὅ, τι δή ποτε βουλομένῳ σοί ἐστί φησιν ἔργασαι. κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός τινος ἐμπόρου ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διιόντος ἐκεῖνον καὶ τὸν ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί φησιν ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον. καὶ τοῦ ζηνᾶ τὸν αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί φησι πρὸς τὸν ζηνᾶν ἦλθε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδ᾽ ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τουτουὶ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ᾽ αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνόν φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθί φησιν ἀπ᾽ ἐμοῦ δυσπαρώτατε κύων. καὶ ὁ αἴσωπος. εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρηστὸν πρίωμαι, σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἰ τίς ἐστι πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ᾽ εἰμί. καὶ ὅς, τί δ᾽ ἂν ὀναίμην, συγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐ πάρεσί σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ πρὸς ζηνᾶ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ τριῶν φησιν ὀβολῶν, ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα σὺν τρεῖς ὀβολοὺς κατέβαλλε, λέγων, οὐδὲν κατέθεμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁ δ᾽ δὲ σκάντων τιταροῦ καὶ

ἀφικο-

pum, & quod in eum haberet imperium ei renunciasset, ille quodcunque uolenti tibi licet, inquit, effice. Forte uero cum uir quidam iumenta quæreret emere, & propterea per agrum illum iter faceret, & Zenam rogaret: ille iumentum non licet mihi, inquit, uendere, sed mancipium masculum, quod si uis emere, adest. cum uero mercator dixisset ostẽdi sibi seruulum, & Zenas Aesopum accersisset, mercator uidens ipsum, & cachinnatus, unde tibi, inquit ad Zenam, hæc olla? utrũ truncus est arboris, an homo? hic nisi uocẽ haberet fermè uideretur uter inflatus. Quare mihi iter rupisti huiusce piaculi gratia? His dictis, abijt suam uiam. Aesopus uero insequutus ipsum, Mane, inquit. Ille autem cõuersus, Abi inquit, à me sordidissime canis. Et Aesopus: dic mihi cuius rei causa huc uenisti? Et mercator, Scelеste, ut aliquid boni emerẽ: tui quia inutilis & marcidus sis, non egeo. Et Aesopus, eme me, & siqua est fides, multum te iuuare potis sum. Et ille, Qua in re à te iuuari possem, cum sis odium penitus? Et Aesopus, Nónne adsunt tibi pueruli domi turbulenti, & flentes? his præfice me pædagogum, omnino eis pro larua ero. Ridens igitur de hoc mercator, inquit Zenę, quanti malũ hoc uendis uas? Ille uero, Tribus, inquit, obolis. Mercator autem statim tres obolos soluit, dicens, Nihil exposui, & nihil emi. Cum igitur iter fecissent, ac

peruе

ἀφικομένων αὐτῶν εἴκασε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησίν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθών φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ φασὶ συμβεβήκει, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ᾽ ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βασκανίου τοῦτο τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ᾽ οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ᾽ αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δέ, καὶ εἰ μηδὲν ἄραι βούληται συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιώντων αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν ἄραι βούληται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκους, καὶ στρώματα καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιτεθεῖναι ἐκέλευε. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἄραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο, χρῆναι μέν τοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος, δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τὸν

δὲ

peruenissent in suam domum, pueruli duo qui adhuc sub matre erant, Aesopo uiso perturbati exclamauerunt. Et Aesopus statim mercatori inquit, Habes meæ pollicitationis probationem. Ille uero ridens ingressus inquit, Saluta conseruos tuos. Introgressum autē, ac salutantem uidentes illi, Quodnam malum nostro hero, inquiunt, contigit, ut seruulum deformem adeo emerit? sed ut uidetur pro fascino domus hunc emit. Non multo uerò post & mercator ingressus, apparari res ad iter seruis iussit, quòd postridie in Asiam profecturus esset. Illi igitur statim uasa distribuebant, at Aesopus rogabat leuissimum onus sibi concedi, tanquam nuper empto & nondum ad hæc ministeria exercitato. His autem, & si nihil tollere uelit, ueniā præbentibus, ille non oportere dixit, omnibus laborātibus se solum inutilem esse. His quod attollere uellet permittentibus, huc & illuc cum circumspexisset, & uasa congregasset diuersa, saccos & stramenta & canistros, unum canistrum panis plenum, quem duo baiulare debebant, sibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil esse stultius uili hoc scelesto, inquientes, qui paulo ante leuissimū rogabat tollere onus, nunc omnium grauissimum elegit, oportere tamen desiderium eius explere, sublatum canistrum imposuerunt Aesopo. Ille uero humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. Hūc

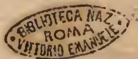
δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν. αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὢν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτηνώδους γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεᾶ τὸν γύργαθον, πολλῶν φαγόντων, ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις, προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν αἴσωπος, ἤ τις ἕτερος, καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμάζειν ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον, νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥᾳδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος ἐπὶ τῇ ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο. ὑπελείφθη δ' αὐτῷ τρία, γραμματικὸς, ψάλτης, καὶ ὁ αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτοῦ συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σωμάτια, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου. τὸν δ' αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα, ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; αἴσωπος

uidēs mercator, admiratus est, & inquit: Aeso pus cum ad laborandū prōptus sit, iam suū pretiū persoluit, iumenti enim onus sustulit. Cum uero hora prandij diuertissent, Aesopus iussus panes dispēsare, semiuacuū canistrū multis cō edentibus fecit: unde etiam post prandiū leuiore onere facto alacrius incedebat. Verū uesperi quoq; illic quò diuerterant pane distributo, postera die uacuo omnino humeris sublato canistro, primus omniū ibat, ut & conseruis præcurrentē hunc uidentibus dubiū faceret utrū putridus esset Aesopus, an quis alius. Et cū cognouissent illū esse, admirabant quod, denigratus homūcio solertius omnibus fecerit, quoniā qui facile absumerētur panes, sustulit, cum illi stramēta, & reliquā supellectilē baiularēt, quæ non est sortita naturā, ut sic absumerēt. Mercator itaq; cū esset Ephesi, alia quidē mācipia cū lucro uēdidit: remanserunt aūt ei tria, grāmaticus, cātor & Aesopus. Cū uero quidā ex familiaribus ei suasisset, in Samū ut nauigaret, tanq; ibi cum maiore lucro diuēdituro seruulos, persuadet. Et mercator cū peruenisset in Samum, grammaticū quidē & cantorē, utrūq; noua ueste indutū statuit in foro, sed Aesopū qm necū de poterat ornare (totus em̄ erat mēdosus) ueste ex sacco ei circūposita, mediū inter utrūq; cōstituit, ut & uidētes stuperēt, dicentes: unde hæc abomīatio, quę et alios obscurat? Aesopus

δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μὲν καὶ τολμηρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τὴν σάμον, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ παρεσταμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὥστε τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ' ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὃς, καππαδόκης. καὶ ὁ ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. καὶ ἐπὶ τούτοις αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν, οἳ τῷ ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας ἐξαίφνης, καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἢ που κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐρρίγωσε. πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὃς ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ, ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκ τοῦ εὐθέος ἀναχωρήσαντος, ὁ ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησί, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν εἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου πάντα. πάλιν ἐγέλασεν αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου, τί δήποτε οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιον τρά-

γο

autem quamuis à multis morderetur, ſtabat tamen audacter ad ipſos intuens. Xanthus uero philoſophus habitans tunc Sami, profectus in forum, & uidens duos quidem pueros cum ornatu aſtãtes, medium uero horum Aeſopum, admiratus eſt mercatoris commentũ, quod turpem in medio collocauerat, ut appoſitione deformis pulchriores ſeipſis adoleſcentuli apparerent. Propius aũt aſtans percontatus eſt cantorem, cuiâs eſſet: & is, Cappadox. tum Xanthus, quid igitur ſcis facere? hic, omnia. atq; ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipulis qui cum Xantho unà erant, ut uiderũt ipſum riſiſſe, & oſtendiſſe dentes, ſtatim, & aliquod monſtrũ uidere arbitrãtibus: & uno, certe hernia eſt, dentes habens dicẽte: alio uero, quid nã uidens riſit? alio, non riſiſſe, ſed riguiſſe: omnibus autẽ uolentibus cognoſcere cur riſiſſet, unus ipſorum accedens Aeſopo inquit, Cuius rei gratia riſiſti? Et is, Abſcede marina ouis. Illo uero cõfuſo funditus eo ſermone, repenteq; ſecedente, Xanthus inquit mercatori: quãto pretio cantor? illo aũt mille obolorũ reſpondente, ad alterum iuit, immenſo audito pretio. atqui & hunc rogitante philoſopho, cuiâs nam foret, & audito Lydum eſſe: rurſusq; rogãte, qd ergo ſcis facere? & illo dicente, omnia: iterũ riſit Aeſopus. Ex ſcholaſticis aũt quodã dubitãte, quid nam hic ad omnes ridet? alius ei dixit: ſi uis & tu marinus hir-

γος ἀκοῦσαι ἐρώτησον. ὁ δὲ ξάνθος, καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου τρισχιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος. καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια. ναί φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ᾽ εἰ ταῦθ᾽ οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταβησόμεθα. ὁ ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη ὑμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάρειον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ᾽ αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ᾽ ἐγγὺς ἡ γνώμη, καὶ τὸ, μὴ πείθεσθαι γυναικί. ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ αἰσώπῳ, χαῖρε φησι, καὶ ὃς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγὼ σέ. καὶ ὁ ξάνθος, ἅμα τοῖς ἄλλοις ἤδη τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς, ἤρετο, ποταπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας φησί. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγένησαι. καὶ ὃς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ᾽ ἐν ποίῳ τόπῳ γεγένησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ, ἢ καταγέῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἤδη τούτοις οἱ

σχολα

cus uocari, roga. Xanthus aũt & rurſus roga-
uit mercatorẽ, quãto pretio grammaticus? & il
lo tribus millibus obolorũ reſpondente, ęgre
philoſophus tulit immẽſum pretiũ, & auerſus
diſcedebat. Scholaſticis aũt petentibus, an nõ
placuerint ei ſeruuli: næ inquit, ſed decretũ eſt
non emere mancipiũ pretioſum. uno aũt ipſo
rum dicente, ſed ſi hæc ita ſe habent, igitur tur-
pẽ hũc, nulla lex impedimento eſt, ne ematur:
idem enim & hic miniſteriũ afferet, & nos pre
tium huius exponemus. Xanthus ait, ſed ridi-
culum eſſet, uos ſoluiſſe pretiũ, me aũt ſeruum
emiſſe, alioq & uxorcula mea munditiæ ſtudi-
ſa, non ferret à deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At
ſcholaſticis, rurſus dicẽtibus: ſed prope eſt ſen-
tentia, ne pariatur fœminæ. Philoſophus dixit,
Faciamus prius periculũ an ſciat aliquid, ne &
pretiũ incaſſum pereat. Adiens igitur Aeſopũ,
gaude inquit. Et ille: nũ nam triſtabar? Et Xan
thus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus
unà cum alijs inexpectato & prompto reſpon
ſo ſtupefactus, rogauit, cuiâs es? ille, niger. Et
Xanthus: nõ hoc, inq̃, ſed unde natus ſis. Et is:
ex uẽtre matris meæ. Nõ hoc dico, ſed in quo
loco natus ſis. Et ille: nõ renũciauit mihi mater
mea utrũ in ſublimi loco an in humili. Et philo
ſophus: quid uero facere noſti? Et ille: nihil. Et
Xanthus: quomodo? Qm̃ hi omnia noſſe pro-
feſſi ſunt, mihi autẽ reliquerunt nihil. Atq; hęc

σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς οὐδεὶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ ξάνθος φησί, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μή, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ, τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει. εἰ δὲ μή, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε, δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὃς δὴ καί σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος. εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ ξάνθος φησί. πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὅς, κερτομῆσαί μου πάρει τὴν ἐμπορίαν, ὅτι τοὺς ἀξίους σοῦ παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου. θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ ξάνθος, οὐδῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες, κατέθεντο. ὁ δὲ ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπολήσας, τίς δ' ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀνέκραξεν. ὁ μὲν πραθεὶς, ἐγώ. ὁ πριάμενος δ' οὑτοσί, καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί, εἰ δ' αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι.

ſcholaſtici uehemẽter admirati, per diuinã pro uidentiã dixerũt ualde bene reſpondit: nullus enim eſt homo, qui omnia norit: & propterea ſcilicet & riſit. Rurſus igitur Xanthus inquit, Vis emam te? Et Aeſopus, Me hac in re conſultore eges? utrũ tibi uidetur melius, aut emere aut nõ, fac. Nullus enim quidꝗ ui facit: hoc in tua poſitũ eſt uolũtate: & ſi uolueris, crumenæ ianuam aperiens, argentũ numera: ſin uero minime, ne cauillare. Rurſus igit̃ ſcholaſtici inter ſe dixerunt, Per deos ſuperauit præceptorem. Xãthus uero cũ dixiſſet, ſi emero te, fugere uoles? ridens Aeſopus ait: hoc ſi uoluero facere, nullo modo utar te cõſultore, ut & tu paulo ante, me. & Xanthus: bene dicis, ſed deformis es. & ille: mẽtẽ inſpicere oportet, ô philoſophe, & non faciẽ. tunc mercatorẽ adiens Xãthus, inqt: quãti hũc uẽdis? et ille: ut uituperes, ades, meas merces? qm̃ te dignos pueros dimittens, deformem hunc eligis. alterũ horũ eme, hunc aũt auctariũ accipe. & Xanthus: nõ certe, ſed hũc. & mercator: ſexaginta obolis eme. & ſcholaſtici confeſtim collatos expoſuerunt. Xanthus aũt poſſedit. Itaq; publicani uenditiõe cognita, aderant indagãtes, quis uẽdiderit, quis emerit. at cum puderet utrũq; ſe pronũciare propter uilitatẽ pretij, Aeſopus ſtãs in medio exclamauit, Qui uenditus eſt ego ſum: qui emit, hic: qui uẽdidit ille: ſi uero ipſi tacuerint, ego igitur liber

εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τε τῷ
ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος
ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ ξάνθῳ. μεσημ-
βρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν
τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος οὔρει. ὅπερ ἰδὼν αἴσωπος,
καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος ὄπισθεν, πρὸς ἑαυ
τὸν εἵλκυσε, καὶ φησὶ, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ
δραπετεύσω. καὶ ὁ ξάνθος, ἀνθ' ὅτου; ὅτι φησὶν, οὐκ ἂν
δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δε-
σπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ πα-
ρέσχες τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον
ἐμὲ πρὸς τινὰ σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς
πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτῆσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πε-
τόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ ξάνθος, τοῦτό σε θορυ
βεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι, βαδίζων οὐρῶ.
καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἔστι μοι, τὴν μὲν κεφαλὴν κα-
τέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος
ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρη-
σιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με.
ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ ξάνθος παραγγείλας
τῷ αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάρειον
ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει. καὶ οὐκ ἐξῆν ἐξαπίνης τοιοῦ-
τον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν
ἀστείσηται. αὐτὸς δ' εἰσελθὼν, λέγει, κυρία, οὐκέτι με-
[illegible] ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῶν θερα-
παινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παῖδα
σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέα-
σαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν
ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ
λεχθέντα

ſum. Publicani uero diffuſi riſu, donato Xantho uectigali, abierunt. Aeſopus igitur ſequebatur in domum euntem Xanthũ. Cum meridianus aũt æſtus eſſet, Xanthus inter deambulandum palliũ attollẽs mingebat: quod uidens Aeſopus ueſtibus illius prenſis, retro ad ſeipſum traxit, atq; inquit, q̃ celerrime me uende, quoniã fugiã. & Xanthus, quãobrem? quoniã inquit, non poſſem tali ſeruire hero, ſi enim tu qui herus es & neminẽ times, tamen relaxationem non præbes naturæ, ſed eundo mingis: ſi obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſteriũ, & inter eundũ tale quid exigat natura, neceſſe omnino fuerit uolando cacare. Et Xanthus: hoc te turbat? tria mala uolẽs euitare, eundo mingo. Et ille: quę? Et hic ſtanti mihi caput percuſſiſſet ſol, pedes uero terræ ſolũ torridum, lotij aũt acrimonia olfactum offendiſſet. Et Aeſopus: uade, perſuaſiſti mihi. Poſtq; aũt domi fuerũt, Xanthus iubens Aeſopo manere ante ueſtibulũ, quoniã elegantiuſculã eſſe ſibi mulierculã ſciebat, neq; oportere ilico talẽ turpitudinẽ ei oſtendi, anteq; aliquis ipſi urbana diceret: ipſe aũt ingreſſus dicit: domina nõ etiã poſt hac obijcies miniſteriũ, quod mihi tuæ pediſſequæ præſtent. Iam em̃ & ego puerũ tibi emi, in quo uidebis pulchritudinẽ, qualẽ nunq; uidiſti, qui & iam ante ueſtibulũ ſtat. Et ille quidem hæc, pediſſequæ aũt uera exiſtimãtes quæ

dicta

λεχθέντα πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ ξάνθου γυναικὸς εἴσω ἐληλυθυίας τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα. τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι. ἐκπλαγεῖσα, σύ φησιν εἶ; καὶ ὅς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μήν τοι καὶ ἄλλης ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, παταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἀντικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ, τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας εἰσήνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοὶ κυρία, μὴ ἀποσκῶπτέ μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος, καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσανασχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμένου τὸν αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖα τινα φθεγξαμένου περὶ τῆς ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τὸν βάραθρον. καὶ ὁ ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶδας ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐρᾷς τῆς γυναικός; κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα, μεγάλως ἀνέκραξε, ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν

δέσποιναν

dicta fuerant, inter se non mediocriter cõtendebant, cuinam ipsarũ sponsus nuper emptus futurus sit. Xanthi uero uxore intro uocari nouitium iubente mancipiũ, una ex aliis magis accelerans, & ut arabonem uocationẽ arripiens, nouitiũ seruũ egressa accersebat. Et illo dicente: ecce ego adsum, stupefacta, tu, inquit, es? Et hic, næ. Et illa, Sine inuidia, ne ingrediaris intro, & omnes fugiant. Et tamen & alia egressa, ac ut uidit ipsum, cædatur tua dicẽte facies, & huc ingredere, sed ne aproppinques mihi: Ingressus stetit coram domina, quæ cum eum uidisset, oculos auertit ad uirum, inquiens, unde mihi hoc monstrũ attulisti? abiice ipsum à facie mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meũ submorde nouitiũ seruum. Hæc autẽ: uideris Xanthe osus me, aliã inducere uelle, & fortè dũ pudet dicere mihi, ut tua domo abscedam canicipitẽ mihi hunc apportasti, ut eius ægre latura ministeriũ, fugiã. da igitur mihi dotem meam, atq; ibo. Ad hæc Xantho increpãte Aesopũ tanq̃ in itinere urbana quædã locutũ de mictu inter eundũ, nunc uero mulieri nihil dicentẽ: Aesopus ait, Proiice ipsam in barathrũ. Et Xãthus, Tace scelus, an nescis me hanc, ut meipsum, amare? Et Aesopus, Amas mulierculam? Et ille, Admodũ quidẽ fugitiue. Et ad hoc Aesopus pulsato medio pede ualde exclamauit: Xãthus philosophus uxorius est: & uersus ad suam do

minam

σποιναν ἔφη. σὺ ὦ δέσποινα ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον, νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυμνήν σε ἐν τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου. εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα, τοιαῦτα λέγον. πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία, πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινόν, ὡς γυνὴ κακή. σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος. διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά φησι τὸ πραῦναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν. ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη τῷ κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς ἔα κύριε φησίν, ἑνὸς προβλήματος παρὰ σοῦ δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος. τίνος; καὶ ὅς, τί δήποτε τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις, καί τοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν

οὖν

minam, ait, Tu ò domina uelles philoſophum emiſſe tibi ſeruũ iuuenem, bono habitu, uigentem, qui te nudã in balneo ſpectaret, & tecum luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureũ ego tuum inquam os, talia dicens, Multi impetus fluctuũ marinorũ multi fluminum, & ignis calidi flatus, dura res paupertas, dura & alia infinita, tamen nihil ęque durũ ut mulier mala. Tu uero ô domina philoſophi uxor à pulchris adoleſcẽtulis ſeruiri tibi noli, ne quo pacto cõtumeliam uiro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cum nihil contradicere poſſet: Vnde uir, inquit, pulchritudinẽ hanc uenatus es? ſed & loquax putridus hic uidetur, et facetus, recõciliabor igitur ei. Tum Xanthus, Aeſope, recõciliata eſt tibi tua hera. & Aeſopus ironice loquens, Magna res inquit, placare mulierẽ. Et Xãthus, Tace poſthac, emi enim te ad ſeruiendum, nõ ad cõtradicendũ. Poſtera die Xãthus Aeſopo ſequi iuſſo, ad hortũ quendam iuit empturus olea. cum uero olitor faſciculum olerũ meſſuiſſet, accepit Aeſopus: Xantho autẽ ſoluturo iam hortulano pecuniã, hortulanus, dimitte domine inquit, unũ problema à te deſidero. & Xãthus, quid nã? tum ille quid ita, quæ à me plantantur olera, ꝗuis diligẽter & fodiãtur & irrigẽtur, tardũ tamẽ ſuſcipiũt incrementũ: quibus uero ſpontanea è terra pullulatio, & ſi nulla cura adhibeã, ijs tamen celerior germinatio?
Xanthus

οὖν ξάνθος, καὶ τοῦ φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης, μηδὲν ἕτερον συννοήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ, καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαί φησιν. ὁ δ' αἴσωπος, παρελὼν γὰρ, ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ αἴσωπος, καταγελῶ φησιν, ἀλλ' οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. προβαλοῦ τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ. ἥκιστα πάντων εὐπρεπὲς ἐστιν ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τανῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. πῶς δέ μου οὐχὶ, πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυσυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ αἴσωπος, ἡ γυνή φησιν ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα, τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν. ἃ δ' εὕρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς, φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων, μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ, φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων, μήτηρ

Xanthus igitur, licet philosophi quęstio foret, cum nihil aliud sciret dicere, à diuina prouidētia & hoc inter cætera gubernari inquit. Aesopus uero (aderat enim) risit. Ad quem philosophus: rides'ne, an derides? & Aesopus: derideo inquit, sed non te, uerū qui te docuit. quæ enī à diuina prouidentia fiunt, hæc à sapiētibus uiris solutionem sortiuntur. oppone itaq; me, & ego soluam problema. Interim itaq; Xanthus conuersus inquit olitori: minime omnium decens est, ô amice, me qui in tantis auditorijs disceptauerim, nūc in horto soluere sophismata. Puero autem huic meo, qui consequentia multorum callet, si proposueris, solutionem consequeris quæsiti. Et olitor, Hic turpis literas nouit? ô infelicitatē. Sed narra ô optime, si quæsiti declarationē nosti. Et Aesopus, Mulier, inquit, cum ad secundas nuptias iuerit, liberis ex priore uiro susceptis, si uirum quoq; inuenerit filios ex priore uxore genuisse, quos ipsa filios adduxit, horum mater est: quos inuenit penes uirum, horum est nouerca. Multam igitur in utrisq; ostendit differentiam. Nam quos ex se genuit, amāter & accurate nutrire perseuerat: alienos uero partus odit, & inuidia utens, illorum cibum diminuens, suis addit filijs: illos enim natura quasi proprios amat: odio autem habet qui uiri sunt, quasi alienos. Eodem modo & terra, eorum quæ ipsa ex se genuit, mater

βεῖν. ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά.
οὗ χάριν, καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ
θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην ὡς
νόθοις τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς πε-
παίδευσας ἄν μοί φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδο-
λεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι τοίνυν φέρων τὰ λάχανα.
καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδί-
ζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον
ἐλθόντος τοῦ ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φί-
λων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰ-
κίαν προσδραμεῖν, καὶ φακὴν εἰς τὴν χύτραν ἐμβα-
λόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς
τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ ξάνθος ἅμα τοῖς φί-
λοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας. προ-
ειπὼν μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπὶ φακῇ γὰρ ἔσται τὸ δεῖ-
πνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς
φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν
δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ ξάν-
θος φησὶ, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ
τῆς ἀπορροίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἤδη δεδωκότος,
ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ τί τοῦτό φησιν
αἴσωπε; καὶ ὃς, ἀπὸ λουτροῦ ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάν-
θου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ
λεκάνην αὐτῷ παραθεῖναι κελεύσαντος, αἴσωπος
τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖ-
νος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν, ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς.
σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ
νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα
ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ ξάνθος ἔφη. μὴ γὰρ
δοῦλον

est: quæ autem tu plantas horum est nouerca. Huius rei gratia, quæ sua sunt, ut legitima magis nutrit, ac fouet: à te autem plãtatis ut spurijs non tantum alimẽti tribuit. His delectatus olitor, Credideris mihi, inquit, ꝙ me graui sollicitudine ac garrulitate leuaris. Abi gratis ferens olera, & quoties tibi his opus est, tanꝙ in proprium hortum uadens, accipe. Post dies aliquot rursus in balneũ profecto Xantho, & quisbusdam ibi amicis inuentis, & ad Aesopum loquuto, ut & in domũ curreret, & lentem in ollam iniectam coqueret, ille abiẽs granum unũ lentis in ollam coquit iactũ. Xãthus ergo unà cum amicis lotus uocauit hos compransuros, præfatus tamen & quod tenuis esset futura cœna, utpote ex lente, quodꝙ nõ oporteret uarietate ferculorũ amicos iudicare, sed probare uoluntatẽ. His uero prouectis, & in domũ ingressis Xanthus inquit, Da nobis à balneo bibere Aesope. Illo uero ex defluxu balnei accipiente & tradẽte, Xãthus fœtore repletus, Hem quid hoc, inqt, Aesope? Et ille, A balneo, ut iussisti. Xantho aũt præsentia amicorũ iram cõpescente, & peluim sibi apponi iubẽte, Aesopus pelui apposita stabat. Et Xanthus, non lauas? Tum ille, Iussum est mihi ea facere, quæ iusseris: tu nunc non dixisti, inijce aquã in peluim, & laua pedes meos, & pone soleas, & quæcunq; deinceps. Adhæc igitur amicis Xãthus ait, Nũ eñ

δοῦλον ἐπριάμην, οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ ξάνθου τὸν αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακῆν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ὁ ξάνθος, ποῦ δή ἐστιν ἡ φακῆ φησι. καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ ξάνθος, ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ αἴσωπος, μάλιστα. φακῆν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ' οὐ φακᾶς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα τραπεὶς πρὸς τὸν αἴσωπον, εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω, κακὲ δοῦλε τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκε ἐπιβουλὴν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. ξάνθος δὲ δείσας, μή πως αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ' αἰσώπου τοὺς πόδας

seruum emi? nullo modo, sed magistrum. Discumbentibus itaq; ipsis, & Xantho Aesopum rogante, an cocta sit lens, cocleari acceptũ ille lentis granum tradidit. Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciendi periculum coctionis lentem accepisse, digitis cõterens, ait, Bene cocta est, affer. Illo solum aquam uacuante in scutellas, & apponẽte: Xanthus, ubi est lens? inquit. Et is, Accepisti ipsam. Et Xanthus, Vnum granum coxisti? Tum Aesopus, magnopere, lentem enim singulariter dixisti, non lentes, quod pluratiue dicitur. Xanthus ergo prorsus consilij inops: Viri socij ait, hic ad insaniã me redi get. Deinde cõuersus ad Aesopum ait, Sed ne uidear, improbe serue, amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Ab eo autem festine hoc facto, ac dum pedes coquerentur, Xanthus iure uolens uerberare Aesopũ, cum esset in re aliqua ad usum occupatus, unum ex pedibus ex olla clanculum auferens, occulit. Paulo post autem & Aesopus ueniens, & ollam perscrutatus, ut tres solos pedes uidit: cognouit insidias sibi aliquas factas, & accurrens in stabulum, & saginati porci unum ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, ac cõcoxit cum cæteris. Xãthus uero ueritus ne Aesopus subreptum pedem non inueniẽs, fugeret, rursus in ollam ipsum iniecit. Aesopo autẽ in patinam

εἰς τὸ τρύβλιον κεγνώσαντος, καὶ πάντων τούτων ἀναφανέντων, ὁ ξάνθος, τί τοῦτό φησιν αἴσωπε, πῶς πάντες; κἀκεῖνος, τὼ δύο χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταῦθοι πάντες, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ ξάνθος πάνυ βαρέως σχὼν, πρὸς τοὺς φίλους φησί. οὐχὶ μικρῷ πρότερον εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ' ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκαιφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ἐπιλέκτους, καὶ τῷ αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσασθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν. ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας, τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἐπίπροσθεν αὐτῆς τέθεικε, καὶ φησὶ, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοὶ, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας. καὶ εἰπὼν, ἐλθὲ λύκαινα φάγε. σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς εἰ τῇ εὐνο-

pedes euacuante, ac quinq; his apparentibus, Xanthus, quid hoc? inquit, Aesope: quomodo quinq;? Et ille, Duo porci quot habent pedes? Et Xanthus, Octo. Tum Aesopus, Sunt ergo hic quinq;, & saginatus porcus inferius tripes pascitur. Et Xanthus admodũ moleste ferens, amicis inquit, Nónne paulo ante dixi, quòd celler rime hic me ad insaniam rediget? Et Aesopus, Here nosti id, quod ex additione & subductione in quantitatem secundum rationalem summam colligitur, nõ esse errorem? Xanthus igitur nullam causam honestam inueniens uerberandi Aesopum, quieuit. Postridie aũt ex scholasticis quidam sumptuosam apparans cœnã, cum alijs discipulis & Xanthũ inuitauit. Cœnantibus igitur, Xanthus partes ex appositis accepit electas, & Aesopo ponè stanti dedit: Beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille uero decedens secum cogitabat, nunc occasio est ulcisci meam dominam, propterea quòd me cum nouitius ueni, cauillata est. Videbit igitur an hero meo bene uelit. Profectus itaq; in domum, & sedens in uestibulo, & hera accita sportulam partium coram ipsa posuit. ac inquit, Hera hæc omnia herus misit, non tibi, sed beneuolæ: & cane uocata, atq; dicto, Veni Lycæna, comode, tibi enim herus hæc iussit dari, particulatim cani omnia proiecit. At post hoc ad herum regressus, & rogatus, an bene-

οὔσῃ δέδωκε πάντα. πάντα φησὶ, καὶ ἐνώπιόν μου πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; ἐκεῖνος, ἐμοὶ μὲν φησὶν οὐδ' ὁτιοῦν ἔφηκε, καθ' ἑαυτὴν δὲ σοι χαίρειν τάς ἤδει. ἡ μὲν τοι γυνὴ τοῦ ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη ἅτε δὴ δευτέρα τῆς κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειπούσα, ἧμιν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχὴ, αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μὴ δὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ἐστὶ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μὲν τοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένου, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησί. μή μου πλησίον

uolæ dederit omnia. Omnia, inquit, & coram me omnia comedit. Illo uero iterum rogāte, & quid nam edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quicquā dixit, sed secum tibi gratias habebat. Vxor tamen Xanthi eā rem calamitosam esse arbitrata, tanq̃ secunda cani redarguta erga uirū beneuolentia, ac subdens certe nō amplius in posterum cohabitaturā cum eo, ingressa cubiculum plorabat. Potu autem procedente, & quæstionibus alternis propositis, ac uno ex ipsis ambigente, quando futura esset ingens inter homines turbatio, Aesopus pone stans ait: Cum resurrexerint mortui, repetētes quæ possederint. Et scholastici ridendo dixerunt, Ingeniosus est nouitius hic. Alio uero rursus proponente, quamobrem ouis ad cædem tracta, non exclamat, sus autem quàm maxime uociferatur, Aesopus rursus ait, Quoniam ouis assueta mulgeri, aut etiam uelleris onus deponere, tacite sequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum uidens, nihil graue suspicatur, sed illa familiaria & sola uidetur passura. Sed sus, ut qui neq; mulgetur, neq; tondetur, neq; nouit ad horum aliquid trahi, sed carnes suas tātum usui esse, merito uociferatur. His sic dictis, discipuli rursus laudauerūt ipsum, uersi in risum. Finito conuiuio, & Xantho in domum reuerso, & uxorem pro more aggresso adloqui, illa ipsum auersata, inquit, Ne mihi propinquus

γύνη. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι. οὐδὲν γὰρ ἂν μέναιμι σὺν σοὶ τοὐνθένδεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κόλακευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ ξάνθος ἐκπλαγεὶς λέγει. οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν πάλιν αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα φησὶ κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα οὐχὶ σοί; μὰ δία, ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ ξάνθος τὸν αἰσώπου καλέσας, φησί, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοί. καὶ ὁ αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέν τοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ ξάνθος, ὁρᾷς κυρία ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος, ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ ξάνθου τῶν προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν, ὡς ἂν ὑποστρέψειεν οἴκαδε, πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν

θελούσης

fias, da mihi dotem meam, & abibo, non enim manserim tecum posthac. Tu autem abiens cani adulare, cui misisti partes. Et Xãthus stupefactus ait, Non potest aliquo modo non condiuisse mihi mali aliquid: rursus Aesopus, & uxori inquit: domina num me poto, tu ebria es? cui partes misi, nónne tibi? Non per Iouem, mihi quidẽ minime, inquit illa, sed cani. Et Xãthus Aesopo accito inquit, Cui dedisti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et uxori Xanthus, Nihil accepisti? Et illa: nihil. Et Aesopus, Cui enim iussisti here partes dari? Et ille: beneuolæ meæ. Et Aesopus cane uocata: hæc tibi, inqt, bene uult, nam mulier etsi bene uelle dicatur, tamẽ minima quaq; recula offensa contradicit, conuitiatur, abit. Canẽ tamen uerberato, expellito, non tamen discedet, sed oblita omnium, statim benigne blanditur & cũ gratia hero. Oportebat igitur dicere here, uxori has partes ferto, & nõ beneuolæ. Et Xanthus, Vides domina non meam esse culpam, sed eius qui tulit? tolera itaque, nec deerit mihi occasio, qua eum uerberem. Illa uero non credente, uerum clàm ad suos parentes regressa, Aesopus inquit, Non recte dixi, ô here, canem tibi magis bene uelle, quàm meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & uxore irreconciliata manente, & Xantho affines quosdam ad ipsam, ut reuerteretur domum mittente, illa uero cum cedere

nollet

θελούσης, καὶ τοῦ ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνιῶ δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον, καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σέ. καὶ λαβὼν κέρμα, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν ἠρώτα, εἴ τι τοῦ τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, ξάνθος φησὶν ὁ φιλόσοφος. αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ ξάνθου ὡς ἤκουσεν ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ, καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης ὦ ξάνθε ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας διὰ αἰσώπου, ὡς καὶ διὰ ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα. διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν,

πάλιν

nollet, & inde Xanthus in mœrore esset, Aeso
pus adiens ad eum inquit, Ne te afflictes here:
ego enim eam cras uenire sponte & citissime
faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit,
ac emptis anseribus, & gallinis, & alijs quibus-
dam ad conuiuium idoneis, ambulans domos
circuibat: transibat igitur & ante domũ paren-
tum heræ suæ, ignorare simulans illorum esse,
& in ea heram manere. Et cum in quendam ex
domo illa incidisset, rogabat, an aliquid ad nu
ptias tile domestici possent sibi uendere. Illo
autem, & cui opus est rogitante: Xantho, in-
quit, philosopho: cras enim uxori copulandus
est. Eo uero ascendente, & uxori hæc Xanthi,
ut audiuit, renunciante, illa cursim & propere
ad Xanthum iuit statim, & contra ipsum cla-
mabat, dicens inter alia & hęc: Non me uiuen
te, ô Xanthe, alteri uxori coniungi poteris. Et
sic mansit in domo per Aesopum, quemadmo
dum propter illum discesserat. Post rursus dies
aliquot, inuitans Xanthus discipulos ad pran
dium, Aesopo inquit: I, eme optimum quodq;
& præstantissimum. Ille inter eundum secum
dicebat: ego docebo herum non stulta manda
re. Cum linguas igitur solum suillas emisset &
apparasset discumbentibus, linguam assatam
singulis cum salsamento apposuit. Discipulis
laudantibus ut philosophicum primum fercu-
lum, propter linguę ad loquutionẽ ministeriũ:
rursus

πάλιν αἴσωπος ἑψήσας γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις τοῦ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προὐτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἤδη ἐπὶ ταυτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς διὰ ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδὲν σοι πάρεστιν ἕτερον αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκοῦν ἐνετειλάμην σοι κατάρατον ἀνθρώπιον, παῦ ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία διὰ αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται, διὰ αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραὶ, ἀσπασμοὶ, εὐφημίαι, μοῦσαι πᾶσαι. δι' αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι. πόλεις ἀνορθοῦνται. ἄνθρωποι διασώζονται. καὶ συνελόντι φάναι, δι' αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἤδη τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διελελύθασιν ἕκαστος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπολογεῖτο μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον. κἀγὼ δὲ παρόντων ἡμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν, παῦ ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ, μηδὲν διαταραχθείς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο. καὶ ἐσκευάσας, ἀνακλινθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ, πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν

rursus elixas Aesopus linguas apposuit, atq; ite rum etiã ferculo alio atq; alio petito, ille nihil aliud q̃ linguas proponebat. Discipulis aũt eodem subinde cibo repetito indignatis, quousq; linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edẽdo, nostras doluimus. Xãthus inquit iratus, Nihil aliud tibi est Aesope? Et is, Nõ certe. Tum ille, Nonne mandaui tibi sordidissime homule, optimũ quodq; & prestantissimũ obsonari? Et Aesopus, Multas habeo tibi gratias increpanti me philosophis præsentibus. Quid igitur fuerit lingua melius & præstantius in uita? omnis em̃ doctrina & philosophia per ipsam monstratur ac traditur. Per ipsam dationes, acceptiones, fora, salutatiões, benedicentię, musa omnis. Per ipsam celebrantur nuptię, ciuitates eriguntur, homines seruantur & ut breuiter dicam, per ipsam tota uita nostra cõsistit, nihil ergo lingua melius, Ob hæc discipuli Aesopũ recte loqui dicẽtes, aberrasse uero magistrũ, abiere singuli in domum. Postridie rursus accusantib. ipsis Xanthũ, ille respondebat, nõ secundũ uoluntatẽ suam hæc fuisse, sed inutilis serui nequitia, hodie autẽ premutabit cœnam, & ipse præsentibus uobis cũ eo colloquar. Ac uocato eo uilissimũ quodq;, & pessimum obsonari iubet, quod discipuli secum forent cœnaturi. Ille autẽ nihil mutatus, rursus linguas emit, & apparatas discũbentibus apposuit. Hi inter se sub murmu

φώνου, χορείᾳ πάλιν γλώσσας. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, καὶ τί τοῦτο αἴσωπε εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐντειλαμένου σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι, οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δέ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις διʼ αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι διʼ αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα καὶ βλασφημίαι καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι διʼ αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος διʼ αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημμάτων γέμει; ταῦτα τοῦ αἰσώπου φαμένου, τῶν τις συνανακειμένων πρὸς ξάνθον φησίν, οὗτος εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ αἴσωπος πρὸς αὐτόν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος πρὸς ταῦτα. προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα φησίν, ἐπεὶ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς οἰκίας ἐπὶ τῆς λεωφόρου ὁ αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περιεσκοπῶν, ὁρᾷ τινὰ ἐφʼ ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθʼ αὑτὸν ἀπράγμονά τινα, καὶ ἁπλοῦν εἶναι. προσελθὼν φησίν. ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μήτε τίς ἂν ὑπό τινος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ

τοῦ ξάνθου

murmurabāt,porcinæ rurſus linguæ. Et paulo poſt iterū linguas appoſuit, & ualde iterū atq; iterū. Xātho aūt iniquo animo ferente,&quid hoc Aeſope dicente, Nū rurſus mandaui tibi optimū quodq; & præſtantiſſimū obſonari: ac non potius uiliſſimum quodq;,& peſſimū: Ille aūt,&quid unq; peius lingua ô here: nonne urbes per ipſam corruūt: Nō homines per ipſam interficiūtur,nō mēdacia omnia,& maledicta, & periuria per ipſam perficiunt: non nuptię & principatus & regna per ipſam euertūtur: nō, ut ſummatim dicā, uita oīs ꝑ ipſam infinitorū errorū referta eſt: Hęc Aeſopo dicente,q̄dā ex diſcūbētibus unà Xātho inquit: Hic niſi ualde teipſum munieris,nō dubia erit inſanię cauſa tibi.qualis em̄ forma taliset anima. Et Aeſopus ad eū, tu mihi uideris ô homo prauus quidā & curioſus eſſe,herū iritās contra ſeruū. Et Xanthus ad hæc cauſam cupiēs uerberādi hominē, Fugitiue, inquit quoniā curioſum dixiſti amicū,oſtēde mihi incurioſum hominē adductū. Egreſſus igitur poſtridie in plateā Aeſopus,et eos qui præteribāt circūſpiciens,uidet quendā in loco quodā diu ſedentem, quem iudicās ſecum ocioſum & ſimplicem eſſe,accedens inquit: Herus te inuitat ſecum pranſurū. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus neq; quis eſſet à quo inuitaretur,ingreſſus eſt in domum, & cum ipſis calceis ut erant uiles, diſcubuit. Rogāte autem

τοῦ ξάνθου, τίς οὗτος; Αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ Αἰσώπῳ ἐντείνειν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτόν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται, ὁ δ' Αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρίᾳ τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὑτόν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν, καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δέ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει. καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν. εἰ δὲ ὁ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ ξάνθου ἀσχάλλοντος καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἐπεισηνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλα-

κοῦντος

Xantho, quis hic? Aeſopus ait: incurioſus ho-
mo, Et Xanthus in aurẽ fatus uxori, ut ſibi ob-
ſequeretur, & quod ipſe iuſſerit faceret, ut ho-
neſta ratiõe plagas Aeſopo inferret, deinde co-
ram omnibus inquit, Domina, aquã in peluim
inijce, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim
ſecũ omnino hoſpitem recuſaturum, Aeſopũ
uero, quia ille curioſus eſſet, uerberib. cęſum iri
Illa igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes ho-
ſpitis lotura. At ille cognoſcẽs hãc eſſe domus
dominã, ſecũ loquebatur: honorare me omni-
no uult, atq; huius rei gratia ſuis manibus pe-
des meos uult lauare, quum ancillis queat hoc
mãdare. Extenſis igitur pedibus, Laua inquit
hera, ac lotus diſcubuit. Xantho aũt iubente ui
num hoſpiti dari bibere, rurſus ille conſidera-
bat ſecum, ipſos antè oportere bibere, ſed quia
ſic ipſis uiſum eſt nõ opus mihi hæc inquirere:
& accipiẽs, bibit. Prandẽtibus uero & ferculo
quodã hoſpiti appoſito atq; illo ſuauiter come
dente, Xanthus cocum, q; male hoc cõdiuiſſet
criminabatur, atq; etiam nudũ uerberibus affi
ciebat, Ruſticus autem ſecum dicebat, ferculũ
quidem optime coctũ eſt, & nihil ei deeſt quo
minus recte paratum ſit, ſi aũt abſq; cauſa uult
ſuũ ſeruũ flagellare paterfamilâs, quid ad me.
Xantho aũt ægre ferente, neq; iucũde affecto,
qm̃ nihil hoſpes curioſe inquirebat, tãdem pla
centæ allatæ ſunt, hoſpes uero tanq̃ nunq̃ pla,

τοιοῦτος γενόμενος, σωρεύων καὶ συνειλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δή ποτε ὦ κατάρατε φαμένου καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύασας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμός ἐστιν ὦ δέσποτα ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε. εἰ δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτοῦ συνυποκριθῆναι δι' αἴσωπον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε. καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς, ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως καὶ προσενέβλεπε τὸν ἄγροικον, ὅπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ, καθ' αὐτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δή ποτε οὕτως ὀργίζεται; εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας πρὸς αἴσωπον φησὶν, ἴδε ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν αἴσωπε. ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ. τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῆς δ' ἐπιούσης ὁ ξάνθος ἐπέταξε τῷ αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν καὶ σκέψασθαι, εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόντι δὲ, ὁ στρατηγὸς συναντήσας, τοῦ ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δὲ, οὐκ

centã gustasset conuoluens, & accipiens ipsas ut panes comedebat. Xantho aũt pistorẽ accusante, & cur'nam ô execrande dicente, & absq melle ac pipere placẽtas preparasti? Ille, inquit, si cruda est ô here placẽta, me uerbera. Si uero non ut oportebat, præparata est non me sed heram accusa. Et Xanthus, Si à mea hoc factum est uxore, uiuã ipsam nunc comburã. Atq iterum uxori innuit, ut sibi obsequeretur propter Aesopũ. Iusso igitur sarmenta in mediũ afferri, pyram succendit, & arreptã uxorem prope pyram egit, expectaturus ipsam in ignem immittere: Differebat aũt aliquo modo, & circumspiciebat rusticũ, si quo modo assurgẽs à tali audacia prohibere ipsum aggrederetur. Sed is secum rursus cõsiderabat, cum nulla adsit causa, quidnam sic irascitur? Deinde, inquit, ô paterfamiliâs, si hoc iudicas oportere fieri, expecta me parũper dum digressus adducã & ipse meã ex agro uxorẽ, ut ambas simul cõburas. Hæc à uiro Xanthus audiens, & huius synceritatem ac generositatem admiratus, Aesopo inquit, Ecce uerè homo incuriosus. Habes accepta præmia uictoriæ ô Aesope, satis est tibi de cætero, deinde uero libertatem tuam assequeris. Postridie aũt Xãthus iussit Aesopo in balneas ire, & scrutari an multa adesset turba, uelle enim lauari. Abeunti aũt prætor occurens, & Xanthi ipsum esse cognoscens, interrogauit quonam iret, illo

δὲ, οὐκ οἶδα φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτῷ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὴν τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιε. ἕνα δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ' ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις φησὶ δέσποτα λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο, εἰπόντος, αἴσωπε, οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ αἴσωπος, ναί φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον, τῇ χειρὶ δείξας, πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ' ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος. οὐδὲν παρὰ τῷ αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη. κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερώτερον ζώντων, πολλὴν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὥς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδιότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς

γαστρὸς

nescio dicēte, existimās prætor interrogationē suā floccipendi, in carcerē ipsum abduci iubet. inter abducēdū igit Aesopus clamauit, Vides ô prętor quemadmodū recte respōderim? quę enim nō expectaui, et occurri tibi & in carcerē iam trahor. Tū prętor stupefactus responsi prō ptitudine, siuit abire. Aesopus aūt profectus in balneas, & multidudinem in ipsis intuitus turbæ, & lapidē uidet in medio ingressu positū, in quē singuli ingredientes & egrediētes offendebant. Hūc aūt unus quis ingrediens ut lauaret, sublatū transposuit. Reuersus igitur ad herū, Si uis, inquit here lauari, unū hominē in balneis uidi. Et Xātho ꝓfecto ac multitudinē lauantiū uidēte, &, quid hoc dicēte ô Aesope, nōne unū hominē dixisti te uidisse? Aesopus, certe, inqt: nam lapidē illū (manu ostēdēs) ante ingressum positū reperi, in quē ingredientes omnes & exeuntes offendebāt. Vnus uero quidā anteꝙ illi deret eleuatū trāsposuit. Illū igit unū hominem dixi uidisse, pluris faciēs ꝙ alios. Tū Xanthus, Nihil apud Aesopū tardū est ad responsionem. Aliquādo aliâs Xantho ex latrina redeunte, & interrogante Aesopū quid ita homines post cacationem uentris excremēta aspiciunt? Ille ait, Antiquis tēporibus uir quidā delicatius uiuēs multo tempore præ delitijs in latrina sedebat, ut & sua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tēpore igitur timentes cæteri homines

γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα μὴ φοβοῦ, οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλιθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, αἴσωπος παρεστὼς ἔφη, δέσποτα, ὁ διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις. τὴν μὲν πρώτην, ἡδονῆς. τὴν δὲ δευτέραν, μέθης. τὴν δὲ τρίτην, ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος, ἤδη μεθύων φησί, σιώπα, τοῖς ἐν ᾅδῃ συμβούλευε. καὶ ὁ αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν ξάνθον ἰδών, καὶ ὅλον εἰπεῖν, οἰνοπλῆγα. καθηγητά φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὅς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικός, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ ξάνθου, καὶ τὴν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυνθανομένου, ἐκεῖνος οὐκ οἶδα φησί, τί ποτε γέγονεν. ἓν δ' οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων, συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν. κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πί-

στεος

uentris inspiciunt sordes, ne quo modo & ipsi hoc patiantur. Sed tu here, ne time. Non enim sunt tibi præcordia. Die autem quodam celebrato conuiuio, & Xantho cum alijs philosophis discumbente, & potu iam inualescēte, crebræ quæstiones inter hos uersabant̃, atq; Xantho incipiente turbari, Aesopus adstans ait, here, Bacchus tria possidet tēperamenta: primum uoluptatis, secundum ebrietatis, tertium cōtumeliæ. Et uos igitur poti iam & lætati, quæ reliqua sunt obmittite. Tum Xanthus iam ebrius ait, Tace, inferis consule. Et Aesopus, Igitur & in infernum distrahere. Ex discipulis autē quidam subebrium iam Xanthum uidēs, & ut in uniuersum dicam, temulentum, O præceptor, inquit, potest'ne quis ebibere mare homo? Et ille, Admodum quidem, ego enim ipse hoc ebibam. Et discipulus, At si non poteris, quā'nam tibi multā irrogabo? Tum Xanthus, Domum meam depono totam. Atq; interim depositis annulis pacta firmauerūt, tum discesserunt. Postridie diluculo excitato Xantho, ac faciem lauante, & annulum inter lauandū nō uidente, & Aesopum de eo interrogante, Ille, nescio, inquit quid'nam factū fuerit, sed unum scio tantum, q à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrem? Et Aesopus, Quoniā heri ebrius pepigisti mare ebibere, atq; in pactis deposuisti & annulū. Et is, Tum quomodo maius si

στεος ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνεσις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπαρίστασο καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταὐτὸ συνέλθητε, μηδ' ὁπωσοῦν φανῇς δειλιάσας, ἀλλ' ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέν τοι στρώματα καὶ τράπεζαν παρὰ τὴν ἠιόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοι τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν, κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι τὸ ἔκπωμα. καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ' ὑμῖν πεποιήκαμεν τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας οὕτω φράσον. ἄνδρες σάμιοι, ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν. ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς εἰσιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας. εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συνδραμόντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τηνικαῦτα τῷ ξάνθῳ.

νενικῆ-

de opus potero? Verum te nũc rogo, si qua cognitio, si qua prudentia, si qua experientia, præsto sis, ac opem porrige, ut uincã, aut pacta dissoluam. Et Aesopus, Vincere quidem haud licet, sed ut soluas pacta, efficiã. Cum hodie rursus in unum cõueneritis, nullo modo uidearis timere, uerum quę pactus es ebrius, eadem sobrius quoq; dic. Iube itaq; stramenta, & mensam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam. Cum aũt omnem uideris turbam concurrisse ad spectaculum, ipse discũbens iube ex mari impleri poculum. Atq; hoc accepto omnibus audiẽtibus dic pactis præfecto, Quę nam apud uos fœdera iniuimus? Atq; is respondebit tibi, quòd pepigeris mare ebibere. Conuersus igitur tu ad omnes sic dicito, Viri Samij, scitis & uos penitus ꝙplurimos fluuios prorũpere in mare, ego aũt pepigi mare solum ebibere, nõ etiã exeuntia in ipsumflumina. Hic itaq; scholasticus eat prius contenturus flumina omnia, deinde statim mare solum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti solutionem cognoscens, uehementer lætatus est. Populo igitur ad littus confluente ad spectaculum eius quod faciendum erat, cumq; Xanthus quæ edoctus fuerat ab Aesopo fecisset ac dixisset, Samij acclamauerunt laudantes ipsum, & admirantes. Sed scholasticus Xanthi pedibus obuolutus,

& uictum

νγνωκῆσθαί τε ὁμολογεῖ, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι, ὃ καὶ πεποίηκε ξάνθος δυσωπούμενος τὸν δῆμον. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, αἴσωπος προσελθὼν τῷ ξάνθῳ φησίν. ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, οὔπω ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι, ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ σκέψαι, κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι. ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος. εἰ δὲ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ αἴσωπος, καὶ συμβὰν οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ ξάνθῳ ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε δύο ἑωρακέναι; καὶ ὃς, οὕτως. ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' αἰσώπου μαστιγουμένου, προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν ξάνθον. καὶ ὁ αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν, οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν, τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἔνδον ἐκαθέζετο. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, αἴσω-

πος

& uictum se confitebatur, & pacta rogabat dis solui. Quod & fecit Xanthus exorãte populo. Profectis aũt ipsis in domum, Aesopus adiens Xanthũ, inquit, per omnem tibi uitã gratificatus ego, nonne dignus sum ô here consequi libertatẽ? Et Xanthus obiurgãdo ipsum repulit dicẽs, An nolo ipse hoc facere? sed exi ante uestibulũ & speculare, & si uideris duas cornices renuntia mihi, bonũ em̃ auguriũ hoc: q̃ si unã uideas, hoc malũ. Accedẽs igitur Aesopus, atq; cũ forte duas ita cornices super quadã uidisset arbore sedẽtes, accedẽs Xãtho renũtiauit. Exeunte aũt Xantho, altera harũ auolauit, & Xanthus alterã solã uidens ait, Nonne dixisti mihi execrãde duas uidisse te? Et is, Ita, sed altera auolauit. Tum Xanthus deerat tibi fugitiue deridere me? Et iubet eum denudatũ uerberari. At dũ Aesopus uerberabat̃, ꝓfectus quidã inuitauit ad cœnã Xanthũ. At Aesopus inter uerbera exclamauit, Hei mihi misero ego enim q̃ duas uidi cornices uerberor, tu uero q̃ unã tãtũ, in cõuiuiũ abis: uanũ itaq; fuit auguriũ. Tũ Xanthus solertiã eius admiratus, cessare iubet uerbera. Non multis aũt post diebus philosophos & rhetoras cũ inuitasset Xanthus, iussit Aesopo ante uestibulũ stare. & nullũ indoctũ ingredi sinere, sed doctos solos. Hora aũt prãdij clauso uestibulo, Aesopus intus sedebat. Ex inuitatis aũt quodã profecto & ianuã pulsante, Aeso

pus

τοῦ ἔνδοθεν ἔφη, τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ, νομίσας κύων ἐληλυθέναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίζων ὑβρίζεσθαι, τοῦ αἰσώπου ταυτὰ πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος, αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καὶ φησὶν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ' ὑστεραίας συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τὸν ξάνθον, φάσκοντες, ὡς ἔοικας ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι, καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ διὰ τάχος μετακληθεὶς αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ, τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ ὁ ξάνθος, καὶ τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐδεμιᾷ μηχανῇ. αὐτῶν καὶ γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν, κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ αἰσώπου ἀπολελογημένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο.

καὶ

pus intus ait, Quid mouet canis? Ille putans canis uocari, iratus discessit. Sic ergo unusquisque ueniens rursus abibat iratus, putãs iniuria affici, Aesopo eadẽ omnes interrogante. Cum aũt unus ipsorũ pulsasset, & quid mouet canis audiuisset, & caudã & aures respõdisset, Aesopus ipsum recte iudicans respondisse, aperta ianua ad herũ duxit, ac inqt, Nullus philosophus ad conuiuiũ tuum uenit ô here præter hũc solum. Et Xanthus ualde tristatus est, deceptum se existimans ab inuitatis. Postridie cũ uenissent inuitati ad literariũ ludum, accusabãt Xanthũ dicẽtes, ut uideris ô præceptor, cupiebas quidem ipse contẽnere nos, sed ueritus, putridum in uestibulo cõstituisti Aesopũ ut nos iniuria afficeret, & canes uocaret. Et Xanthus, Insomniũ ne id est, an uera res? Tum illi, Nisi stertimus, uera res. Et celeriter uocatus Aesopus, & rogatus cũ ira, cuius rei gratia amicos ignominiose amolitus esset, ait Non tu mihi here mãdasti, neque uulgariũ ac indoctũ hominẽ permitterẽ in tuũ cõuenire conuiuiũ, sed solos doctos? Tum Xãthus, Et quales hi? nõne docti? Et Aesopus, Nullo pacto: ipsis etẽm pulsantib. ianuã, & me intus rogitãte, qd nam moueat canis, neque qsque eorũ intellexit sermonẽ. Ego igitur cũ indocti oẽs uiderent, nullũ ipsorũ introduxi, nisi hunc qui docte respõdit mihi. Sic igitur cũ Aesopus respõdisset, recte oẽs dicere ipsum cõfirmarũt.

Ac post

καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς ὁ ξάνθος, ἑπομένου τοῦ αἰ-
σώπου, πρὸς τὰ μνήματα παραγενόμενος, καὶ τὰ ἐν ταῖς
λάρναξιν ἐπιγράμματα ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν
ἔτερπε. τοῦ δ' αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα
στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ. ἐπιδεί-
ξαντός τε τῷ ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη,
ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν
τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι
τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης ὦ δέ-
σποτα θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς,
θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ
τοῦ χρυσίου, τότε ὁ αἴσωπος ἀποσχὼν τῆς στήλης βήμα-
τα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν
καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγ-
γελίαν, δι' ἧς εὗρον τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ ξάνθος; οὐχ οὕτως
κἀμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μοι φρά-
σῃς. τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο, πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώ-
τερον. καὶ ὁ αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦ-
θα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἅ καὶ
φησίν, α ἀποβὰς β βήματα δ τέσσαρα ο ὀρύ-
ξας ε εὑρήσεις θ θησαυρὸν χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος,
ἐπειδήπερ οὕτως ἐπίβολος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ
σου τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι
ὦ δέσποτα τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ βυζαντίων. ἐκείνῳ
γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ ξάνθος, πόθεν τοῦτ' οἶσθα; κἀ-
κεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων. τοῦτο γάρ φησιν, α ἀπόδος
β βασιλεῖ δ διονυσίῳ ο ὃν ε εὗρες θ θησαυ-
ρὸν χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι
τὸ χρυσίον, τῷ αἰσώπῳ ἔφη. λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρ-

μαίου

Ac post dies rursum aliquot Xanthus sequēte Aesopo ad monumēta accessit. Et quæ in arcis erant epigrammata legēs, se ipsum delectabat. At Aesopo in quadā ex ipsis insculptas literas has uidente, α β δ ο ε θ χ, ostendenteq; Xantho, atq; rogante, an hasce nouisset, diligēter ille scrutatus, nō potis fuit harum inuenire declarationem, ac fassus est dubitare omnino. Tum Aesopus, Si per hanc columnulā ô here thesaurū ostendā tibi, qua re me remunerabis? Et is, Confide, accipies enim libertatem tuam, atq; dimidiū auri. Tunc Aesopus distans à cippo passus quatuor, & fodiens, accepitq; thesaurum, & tulit hero dicens, Da mihi promissum, per quod inuenisti thesaurū. Et Xanthus, Non si & ego sapiam, nisi & sensum literarum mihi dixeris: nam scire hoc multo re inuenta mihi pretiosius. Et Aesopus, Qui thesauriū infodit, hic ut uir eruditus literas insculpsit has, quæ & inquiunt, α recedens, β passus, δ quatuor, ο fodiens, ε inuenies, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus, Quia ita solers es & astutus non accipies tuam libertatem. Et Aesopus, Renūciabo dandum aurum ô domine regi Byzantinorum: illi enim reconditum est. Et Xanthus, Vnde hoc nosti? Et ille, Ex literis: hoc enim inquiunt, α redde, β regi, δ Dionysio, ο quem, ε inuenisti, θ thesaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis esse aurum, Aesopo ait, Accepto dimidio lu-

μιχέου, ἡσύχασον. κακὲ ἄνθρωπε, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας, καὶ ὅπως, ἄκουσον τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα. α, ἀνελόμενοι. β, βαδίσαντες. δ, διέλεσθε. ο, ὃν. ε, εὕρετε. θ, θησαυρόν. χ, χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος, δεῦρό φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα. καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦταί φησιν εἰσὶν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη. πάνυ καλῶς φῂς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ αἴσωπος εἶπεν, ὅ τι ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει. πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτο ἐν σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης ἄφνως ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, κατὰ ταὐτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ, τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ' αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ ξάνθου, προσελθὼν, λέγει. τοῦ χάριν ὦ δέσποτα οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῇ λυπείᾳ

αὔριον

cri: taceto, Et ille, Nõ tu mihi nũc hoc præbes ſed qui aurũ hic infodit. Ac quemadmodũ, au, di: hoc ẽm dicunt literæ, α acceptũ, β uadentes, δ diuidite, ο quem, ε inueniſtis, θ theſaurũ, χ auri. Et Xanthus, Venias inqt, in domũ ut & theſaurũ diuidamus, & tu libertatẽ accipias. Profectis ergo, Xanthus timẽs Aeſopi loquacitatẽ in carcerẽ ipſum iuſſit inijci. Et Aeſopus inter abducendũ, Huiuſmodi, inquit, ſunt promiſſa philoſophorũ: non ſolum ẽm non accipio meã libertatẽ, ſed & in carcerẽ iubes inijci me. Xanthus igitur iuſſit ipſum ſolui, & ait ei, Nimirũ recte inquis, ut parta libertate uehementior ſis cõtra me accuſator. Tũ Aeſopus dixit, Quodcunq; mihi potes facere, fac malũ: omnino uel inuitus liberabis me. Ea uero tẽpeſtate huiuſmodi res Sami obtigit. Cum publice feſtũ celebraretur, repente aquila deuolãs, & publicum rapiens annulũ, in ſerui ſinum demiſit. Itaq; Samij perterriti, & in plurimũ ob hoc prodigium cum incidiſſent mœrorem, in unũ coacti, cœperunt rogare Xanthum, q̃ primus ciuiũ eſſet & philoſophus, ut ſibi iudicium prodigij manifeſtaret. At ille omnino ambigens tempus perijt. Et profectus domum multum erat triſtis, & ſolicitudinibus immerſus, ut qui nihil iudicare poſſet. Sed Aeſopus mœrore Xanthi cognito, adiens ait, Qua cauſa ô here, ſic perſeueras triſtari? mihi cõmitte, ualere iuſſo mœrore:

αὔριον δ᾽ εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἶπε τοῖς σαμίοις, ὡς ἐγὼ μὲν οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ᾽ οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχοι τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀξίως τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ. ἂν ἀποτύχῃ, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προστριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον κατὰ τὰς ὑποθήκας αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ᾽ εὐθέως ἠξίουν τὸν αἴσωπον κληθῆναι. τοῦ δ᾽ ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ, καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησίν. ἄνδρες σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ᾽ εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν, ἢ τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ᾽ οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον. αἴσωπε, εἴτι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥησίας ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ, κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττον φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλεύσεται, εἰ δ᾽ ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται, εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐμῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέ-

ρωσον

Cras in forum profectus dic Samijs, Ego neq; prodigia soluere didici neq; augurari, sed puer mihi est multarũ rerũ peritus, ipse uobis quæsitum soluet. Et si ipse cõsecutus fuero solutionẽ here, tu gloriã reportabis, tali utens seruo. Sin minus fuero cõsecutus, mihi soli erit dedecus. Persuasus igiť Xanthus, & postero die in theatrũ profectus, & astãs in medio secundũ admonitiones Aesopi cõcionatus est ijs qui cõuenerãt. Illi uero statim rogabant Aesopũ acciri, qui cũ uenisset, staretq; in medio, Samij facie ipsius cõsyderata, deridentes clamabãt, Hæc facies prodigiũ soluet? ex deformi hoc qd unq; boni audiemus? atq; ridere cœperũt. Et Aesopus extẽta manu silẽtio petito inqt, Viri Samij, qd faciẽ meam cauillamini? nõ faciẽ, sed animũ respicere oportet. Sępe enim in turpi forma bonum animũ natura imposuit. An uos exteriorem testarũ formã cõsyderatis, ac nõ potius interiorẽ uini gustũ? Hæc ab Aesopo cum audissent, oẽs dixerũt: Aesope, si qd potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait: Viri Samij, qm̃ fortuna, quæ cõtẽtionis studiosa est, gloriæ certamen proposuit dño & seruo: & si seruus inferior uideatur dño, uerberib. cæsus abibit: sin aũt præstãtior, nihilo minus & sic uerberib. lacerabiť: si uos per meã libertatẽ loquẽdi mihi fiduciã indulseritis, ego nunc uobis intrepide quæsitũ narrabo. Tunc populus uno ore clamabat ad Xanthũ, Liber-

ρωσον αἴσωπον, ὑπακούσον σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ ξάνθος, οὐκ ἐπήνευε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη. ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακούσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆσδε τῆς ὥρας αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοι ὁμότιμος ἔσαι. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα, ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ σαμίοις τὸν αἴσωπον. καὶ τούτῳ πέρας ὁ τοῦ αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου πρὸς τὸν ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐστίν. ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὕτως ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δοῦλον κόλπον, τοῦτο σημειῶσαι βούλεται, ὅτι τῶν νῦν βασιλέων τις βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν σάμιοι ἀκούσαντες, κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ κροίσου τοῦ λυδῶν βασιλέως ἧκει σαμίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν, εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες, ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ κροίσῳ, συνοίσον μέν τοι εἶναι καὶ αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε. τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρον ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ' ὥς, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν. θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ, εὐπετής τε καὶ βάσιμος,

τὸ δὲ

tate dona Aesopũ obtempera Samijs largire libertatem eius ciuitati. At Xanthus non annuebat. & prætor ait, Xanthe si tibi non placet auscultare populo, ego hac hora Aesopũ libertate donabo, & tunc tibi ęqualis fuerit. Tunc igitur Xanthus necessario libertatem reddidit. Et præco clamauit: Xanthus philosopus liberum Samijs largit̃ Aesopũ. Atq; interim finẽ sermo Aesopi accepit, dicẽtis Xãtho, Vel inuitus me libertate donabis. Aesopus itaq; libertatẽ cõsequutus, stans in medio ait, Viri Samij, aqla ut scitis, regina auiũ est: qm̃ aũt imperatoriũ annulum hæc raptũ demisit in serui sinũ: hoc significare uult, quendã ex ijs qui nũc sunt regẽ, uelle uestrã libertatẽ in seruitutẽ redigere, atq; sanctas leges irritas facere. His auditis Samij mœrore repleti sunt. Sed non multo post tẽpore & literę à Crœso Lydorũ rege uenerunt ad Samios, iubẽtes eis ab illo tẽpore ut tributa sibi penderent, sin minus optẽperauerint ut ad pugnã se pararẽt. Consultabãt igit̃ uniuersi, timuerũt enim subditi fieri Crœso, cõducibile tñ esse & Aesopũ cõsulere. Et ille consultus ait, cũ principes uestri sentẽtiã dixerint de tributo dãdo obtẽperãdũ esse regi, cõsiliũ iam minime, sed narrationẽ uobis afferã, & scietis q̃d cõducat. Fortuna duas uias ostẽdit in uita, alterã libertatis cuius ꝑincipiũ accessu difficile sed finis planus, alterã seruitutis cuius pricipiũ facile et accessibile

τὸ δὲ τέλος ἐπῴδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ σάμιοι, ἀνεβόησαν. ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι. καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν κροῖσος ταῦτα μαθὼν, ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείη σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, αἰσώπου παρ᾽ αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δυνήσῃ δὲ μᾶλλον εἶπεν ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ᾽ αὐτῶν αἴσωπον, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀντ᾽ αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ἐπιτεταγμένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας, ἔκδοτον ᾔτει τὸν αἴσωπον. σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο. αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη. καὶ φησὶ, ἄνδρες σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως. ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ᾽ ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες, ἔφασαν τοῖς προβάσιν, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ᾽ ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ᾽ ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ συναποπλεύσας, πρὸς κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δ᾽ αὐτῶν

finis autem laboriosus. His auditis Samij excla-
mauerunt, nos cum simus liberi, serui esse gra-
tis nolumus, & oratorem infecta pace remise-
runt. His ergo cognitis, Crœsus decreuit bel-
lum in Samios mouere, sed legatus retulit, non
poteris Samios debellare, quamdiu est apud
eos Aesopus, & consilia suggerit. Potes au-
tem magis, ait, ô rex legatis missis, petere ab
ipsis Aesopum, pollicitus eis & gratias alias
relaturum, & solutionem iussorum tributo-
rum. Et tunc forte poteris eos superare. Et
Crœsus his persuasus, legato misso dedi sibi
petebat Aesopum. Samij autem hunc tradere
decreuerunt. Quo cognito, Aesopus in media
concione stetit, ac inquit: Viri Samij, & ego
permulti facio ad regis pedes proficisci, Sed
uolo uobis fabulam dicere: Quo tempore a-
nimalia inter se loquebantur, lupi bellum o-
uibus intulerunt. unà uero cum ouibus ca-
nibus prælìantibus, ac lupos arcentibus, lu-
pi legato misso dixerunt ouibus, si uolue-
rint uiuere in pace, & nullum suspicari bel-
lum, ut canes sibi traderent. Ouibus ob stul-
titiam persuasis, & canibus traditis, lupi &
canes dilacerarunt, & oues facillime occide-
runt. Samij igitur, fabulæ sensu cognito, de-
creuerunt apud se detinere Aesopum. Ille
uero non tulit, sed cum legato unà soluit, &
ad Crœsum se conferebat. Profectis autem

τῶν εἰς λυδίαν. ὁ βασιλεὺς ἐπισταθεὶς αὐτοῦ ἑστῶτα τὸν
αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε λέγων, ἰδὲ πο-
ταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδὼν μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι
τοσαύτην; καὶ ὁ αἴσωπος. μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ οὐδὲ
ἀνάγκῃ πρός σε παραγενόμενος, ἀλλ᾽ αὐθαίρετος πά-
ρειμι. ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας
συλλέγων καὶ ἀποκτείνων, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ
κἀκεῖνον ἐβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε
μή με μάτην ἀνέλῃς. ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ᾽
ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ
ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φω-
νῆς οὖν παρ᾽ ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα
ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν ὦ βασιλεῦ τῶν
σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς, οὐδὲ γὰρ οἷός
τ᾽ εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα. ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖ-
ον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ
οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη. αἴσωπε, οὐκ οὖν ἐγώ σοι δίδωμι
τὸ ζῆν, ἀλλ᾽ ἡ μοῖρα, ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει καὶ λήψῃ. καὶ
ὃς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι σαμίοις. τοῦ δὲ βα-
σιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι. πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν
γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς οἰ-
κείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φε-
ρομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ
παρ᾽ αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν αἰσώ-
που τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ, πλεύσας ἐπα-
νῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμ-
ματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ᾽ αὐτῷ συ-
νεστήσαντο. ὁ δ᾽ αὐτοῖς τά τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμ-
ματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ
τοῦ δή-

in Lydiã, rex ante se stantẽ Aesopũ uidẽs, indi gnatus est, dicẽs, Vide qualis homũcio impedi mẽto mihi ad tantã insulã subigendã fuit. Tum Aesopus, Maxime rex, non ui neq; necessitate coactus ad te ueni, sed spõte adsum. Patere aũt me parũper audire. Vir q̃dã cũ locustas capet occideretq;, cepit & cicadã, cũ et illã uellet occi dere, inquit cicada, ô homo ne me frustra occi‑das, ego em̃ neq; spicã lædo neq; alia in re quapiã iniuria te afficio, motu uero quæ in me sunt menbranularũ suauiter cãto delectãs uiatores, præter igit̃ uocẽ in me amplius nihil inuenies. Et ille his auditis permisit abire. Et ego itaq; ô rex, tuos pedes attingo, ne me sine causa occi‑das, nõ enim possum iniuria quẽq; afficere, sed in uili corpore generosum loquor sermonem. Rex aũt miratus simul & miseratus ipsum, ait, Aesope non ego tibi largior uitã sed fatũ. ergo quod uis pete, & accipies. Et ille, Rogo te, ô rex, recõciliare Samijs. Cumq; rex dixisset, Re conciliatus sum procidẽs ille in terrã, gratiasq; ei agebat, & post hæc suas conscripsit fabulas, quas in hũc usq; diem extãtes apud regem reli quit. Acceptis aũt ab ipso literis ad Samios, q̃ Aesopi gratia eis reconciliatus fuerit, atq; mu‑neribus multis, nauigauit in Samum. Samij igi tur hunc uidentes, coronasq; ei intulerũt, & tri pudia eius gratia constituerũt. Ille aũt & regis literas legit, & ostendit quòd sibi donatam à

populo

τοῦ Λήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν νῆσον ἅπασαν, περιῄει τὴν οἰκουμένην, τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ὑποδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ ἐγένετο. κατ᾿ ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον. ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον. οἱ δὲ μὴ, τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν Αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων Λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε. καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ Λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν, ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείους εἰσέπραττεν. Αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν γόνον τὴν κλῆσιν εἰσποιεῖταί τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας, συνίστησι. μετὰ δ᾿ οὐ πολὺν χρόνον τοῦ γόνου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος. Αἴσωπος τοῦτο γνοὺς, ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ, τῇ κατ᾿ ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρὰ Αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους Λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἑτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ Λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ Αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγίδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ Ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι Αἴσωπον. ὁ δὲ Ἕρμιππος φίλος τε ἦν τῷ Αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέ-

δειξεν

populo libertatẽ, libertate rursus remuneratus fuerit. Post hæc uero ab insula decedens circuibat orbem ubiq; cum philosophis disputando. profectus et in Babylonẽ, & suam ipsius doctrinam demonstrãdo magnus apud regem Lycerũ euasit. Illis enim tẽporibus reges inuicem pacẽ habentes, atq; delectatiõis gratia quæstiones uicissim sophistarum scibendo mittebant, quas qui soluerẽt, tributa pacta à mittẽtib. accipiebãt: qui uero non, æqualia præbebãt. Aesopus igitur quę mittebãtur ꝑblemata Lycero intelligens dissoluebat, & clarũ reddebat regem, & ipsi Lyceri nomine altera itidem regibus remittebat. Quę cum remanerent insoluta, tributa rex ꝙplurima exigebat. Aesopus autem cũ non genuisset filios, nobilẽ quendã, Ennũ nomine adoptauit, atq; ut legitimũ filiũ regi allatum, cõmendauit. Non multo autem pòst tempore Ennus cum adoptãtis concubina rem habuit: hoc sciens Aesopus expulsurus erat domo Ennum Qui in illum ira correptus, epistolamq; fictam ab Aesopo scilicet ad eos, qui sophismatis cum Lycero certabant, ꝙ ipsis paratus esset adhærere magis ꝙ Lycero, regi dedit, Aesopi signatam annulo. Rex & sigillo credẽs, atq; inexorabili ira percitus, statim Hermippo iubet, nulla examinatione facta, ut proditorem occideret Aesopum. At Hermippus & amicus fuerat Aesopo, & tunc se amicum ostendit

δείξειν. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. ἔννος δὲ, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος, πᾶσαν τὴν διοίκησιν αἰσώπου παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον νεκτεναβὼ βασιλεὺς αἰγυπτίων, πυθόμενος αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύουσαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ' οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ' ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν, εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι. ταῦτα τῷ λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν αἴσωπον. ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως διὰ αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτοῦ δὴ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσει ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφερόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, αἴσωπος ῥυπῶν τε καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη, καὶ τοῦ βασιλέως ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκεδάσατο, ἐφ' οἷς καὶ τοῦ βασιλέως τὸν ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις, ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ' αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθῆναι τούς τε

τὸν πύρ-

dit, In ſepulchro enim quodam nemine ſciēte occultauit hominē, & ſecreto nutriuit. Ennus autem regis iuſſu omnem Aeſopi adminiſtrationem ſuſcepit. Sed quodā poſt tempore, Nectenabo rex Aegyptiorum audiens Aeſopum occidiſſe, mittit Lycero ſtatim epiſtolam, architectos ſibi mittere iubentem, qui turrim ædificent, neq; cœlum neq; terram attingentem, & reſponſurum ſemper aliquem ad omnia quæcunq; rogauerint. Quod ſi feciſſet, tributa exigeret: ſin minus, ſolueret. His lectis Lycerus mœrore affectus eſt, cum nullus ex amicis poſſet quæſtionē de turri intelligere. Rex tamē & columnam ſui regni dicebat interijſſe Aeſopū. Hermippus autem dolore regis ob Aeſopū cognito, adijt ad regem, & uiuere illum renunciauit, addiditq; ipſius cauſa Aeſopum non pereмiſſe, ſciens quòd pœniteret aliquando regem ſententiæ. Rege autem uehementer his lætato, Aeſopus ſordens, ac ſqualens totus adductus eſt: cumq; rex ut eum uidit, illachrymaſſet, atque ut lauaretur aliaq; cura ut afficeretur iuſſiſſet, Aeſopus poſt hoc & de quibus accuſatus fuerat, cauſas confutauit. Ob quæ cum rex Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei ueniam petijt. Poſt hæc autem rex Aegyptij epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutione cognita quæſtionis riſit, ac reſcribere iuſſit, ut cum hyems pręterijſſet miſſum iri & qui turrim

τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἐκδοὺς αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν ἔννον. ὁ δὲ αἴσωπος παραλαβὼν τὸν ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους.

Τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσί σου. τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι, ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. αἰεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν. κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἔλαττον φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέ ποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα, ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσει. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμίευε. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν. εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε σῆς οἰκίας. τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα

καὶ

turrim essent ædificaturi, & responsurũ aliquẽ ad rogata. Rex igitur Aegyptios legatos remisit. Aesopo aũt pristinã administrationẽ tradidit omnem, deditũ ei tradens & Ennũ. At Aesopus acceptũ Ennum nulla in re tristitia affecit, sed ut filio rursus recepto, aliisq; atq; his admonuit uerbis. Fili, ante omnia cole deum. Regẽ honora: Inimicis tuis terribilem teipsum præbe, ne te contẽnant: Amicis facilẽ & cõmunicabilẽ, quo lõge beneuolẽtiores tibi sint. Itẽ inimicos male habere precare, & esse pauperes ne te possint offendere: at amicos in omnibus bene ualere uelis. Semper uxori tuæ bene adhære, ne alterius uiri periculũ facere uelit: leue enim mulierũ est genus, ac adulatum minus malum cogitat. Velocem ad sermonem ne posside auditum linguę: continens esto: bene agẽtibus ne inuide, sed cõgratulare: inuidens enim te ipsum magis offendes: domesticorũ tuorum satage, ut te nõ solum, ut dominum timeant, sed etiam ut benefactorem uenerẽtur. Ne pudeat discere semper meliora. Mulieri nõ unq; credas secreta, nam semper armatur quo modo tibi dominetur. Quotidie in diẽ crastinũ reconde: melius ẽm mortuũ inimicis relinquere, q̃ uiuentẽ amicorũ indigere. Salutato facile q tibi occurrũt, sciẽs & catulo caudã panẽ comparare. Bonũ esse ne pœniteat: Susurronẽ uirum eijce domo tua: nam quæ à te dicuntur,

καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων ἀναθήσει. πρᾶττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ αἰσώπου τὸν αἶνον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί με πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅποιπερ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμᾶζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. νεκτεναβὼ δ' ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν αἴσωπον, ἐνηδρεύθημεν φησὶ τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολὰς, αὐτὸς ἐρεᾶν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις εἰσελθόντι φησὶν αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὅς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέραν

πάλιν

ac fiunt, aliјs cõmunicabit. Fac, quæ te nõ mœstificent. Contingentibus ne triſtare. Neq; praua conſulas unq;, neq; mores malorũ imiteris. His ab Aeſopo Ennus admonitus, tum ſermone, tum ſua conſcientia, ut ſagitta quadam percuſſus animum, paucis poſt diebus è uita diſceſſit. Aeſopus autẽ aucupes omneis accerſiuit, atq; aquilarum pullos quatuor ut caperẽt, iubet. Sic itaq; captos nutriuit, ut dicitur, ac inſtruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, ut pueros in ſportis ipſis appenſis geſtando in altũ uolarẽt, atq; ita obedientes pueris eſſent, ut quocũq; illi uellent, uolarent, ſiue in altum ſiue in terram in humum. Præterito uero hyemali tempore, ac uere arridente, cũ ad iter omnia paraſſet Aeſopus, & pueros accepiſſet & aquilas, deceſſit in Agyptum, multa imaginatione & opinione ad ſtupefactionẽ illorum hominũ uſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopũ, Inſidijs circũuentus ſum, inquit amicis, quia intellexerã Aeſopum mortuũ eſſe. Poſtridie aũt iuſſit rex ut omnes magiſtratus cãdidis circũdarent ueſtibus, ipſe æreã induit, & coronam, ac gẽmatã citarim. Cumq; ſedens in alto ſolio, Aeſopum introduci iuſſiſſet, Cui me aſſimilas, ingrediẽti inquit Aeſope, & eos qui mecum ſunt? Et ille, Te quidẽ ſoli uerno: qui uero te cricũſtant, maturis ariſtis, Et rex admiratus ipſum, donis eũ proſecutus eſt. Poſtero aũt die

πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ αἴσωπος, σὲ μὲν ἔφη εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ νεκτεναβώ, οἶμαι μηδὲν εἶναι λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ αἴσωπος μειδιάσας. μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε ὦ βασιλεῦ, πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία, δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ λυκήρῳ παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν ἐκπλαγείς, ἤνεγκας ἡμῖν ἔφη τοὺς μέλλοντας τὸν πύργον οἰκοδομεῖν; καὶ ὅς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν ἐφώνουν λίθους, δότε κονίαν. δότε ξύλα, καὶ τἆλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη. πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ αἴσωπος, ἀλλὰ λυκῆρος ἔχει. σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ νεκτεναβώ, αἴσωπε, ἥττημαι. ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι. καὶ φησίν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἳ πρὸς ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν βαβυλῶνι ἵππων

rursus rex candidissimam inditus, amicis purpureas iussit accipire, ingredientem Aesopũ iterum eadem rogauit, Et Aesopus, Te inquit comparo soli: hos autem qui stant circũm, radijs solaribus. Et Nectenabo, Puto nihil esse Lycerum præ meo regno. Et Aesopus subridens, Ne facile de illo sic loquere, ô rex: nam genti uestræ uestrum regnum collatum instar solis lucet, at si Lycero comparetur, nihil aberit quin splendor hic tenebrę appareãt: Et Nectenabo apposita uerborum responsione stupefactus, Attulisti nobis, ait, qui turrim ædificent? Et ille, Parati sunt, si modo ostendas locum. Postea egressus extra urbem rex in planiciem, ostendit dimensum locum. Adductis igitur Aesopus ad ostensos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, unà cum pueris per sacculos appensis, ac puerorum manibus fabrorum datis instrumentis, iussit euolare, Illi uero sublimes, Date nobis, clamabant, lapides: date calcem: date ligna, & alia quæ ad ædificationem apta sunt. Sed Nectenabo uisis pueris ab aquilis in altum sublatis, ait, Vnde mihi uolucres homines? Et Aesopus, Sed Lycerus habet: tu autem homo cum sis, uis cum æquo dijs rege contendere? Et Nectenabo, Aesope uictus sum, percontabor autem te, tu responde. Et ait, Sunt mihi fœminæ hic equæ, quæ cũ audiuerint eos, qui in Babylone sunt,

πων χρεμετιζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς
τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀποκρι-
νοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὗ κατήγετο, αἴ-
λουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλλη-
φθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγούμενον. οἱ δὲ αἰγύ-
πτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασά-
μενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῆς χειρὸς τῶν μα-
στιγούντων ἐξαρπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος
τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ, καλέσας τὸν αἴσωπον,
οὐκ ᾔδεις φησὶν αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν
ἐστὶν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὃς, λυ-
κῆρον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν ὦ βασιλεῦ τῆς παρελ-
θούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος. ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐ-
τοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, προσέτι γε
μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ
ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος αἴσωπε; πῶς
γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' αἰγύπτου ἦλθεν εἰς
βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς ὦ
βασιλεῦ, ἐν βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ
ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσιν; ὁ δὲ βασι-
λεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρι-
σε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου πό-
λεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπιστήμονας, καὶ
περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα
τῷ αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλινθέντων οὖν αὐτῶν,
τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς φησι πρὸς τὸν αἴσωπον. ἀπε-
στάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίν τινα πυθέσθαι σου,
ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος, ψεύδῃ. θεὸς
γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον

σαυτοῦ

equos hinnientes, statim concipiunt. Si tibi ad hoc est doctrina, ostende. Et Aesopus, Respondebo tibi cras ô rex. Profectus uero ubi hospitabatur, felem iubet pueris comprehendi, & captum publice circũduci uerberando. Aegyptij autem illud animal colentes, sic male tractari ipsum uidentes, concurrerunt, & felem è manu uerberantium eripuerunt, ac rem renũciãt celeriter regi. qui uocato Aesopo, Nesciebas, inquit, Aesope, tanquam deum à nobis coli felem, quare igitur hoc fecisti? Et ille, Licerum regem iniuria affecit, ô rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacẽ & generosum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex, Non pudet te mentiri Aesope? quónamodo una nocte fèlis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille subridendo inquit, Et quo modo, ô rex, Babylone equis hinnientibus, hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aesopi felicem esse dixit. Post hæc autem cum acciuisset ex Heliopoli uiros quæstionum sophisticarum peritos, atq; de Aesopo cum eis disputasset, inuitauit unà cum Aesopo ad conuiuium. Discumbentibus igitur ipsis quidam Heliopolita inquit Aesopo, missus sum à deo meo quæstionem quandam rogare te, ut ipsam solueres. Et Aesopus, Mentiris: deo enim ab homine nihil opus est discere. Tu autem non solum

σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας, καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος, δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. τούτους δὲ περιίασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος, στῦλος δ' ὁ ἐνιαυτὸς, αἱ δὲ πόλεις οἱ μῆνες, καὶ δοκοὶ αἱ τούτων ἡμέραι. ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας διάδέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρα συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ νεκτεναβὼ, φησί. διὰ τὸν αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ. εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε. κελεύσωμεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδαμεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὅς, αὔριον ὑμῖν τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπιδέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον. πάντες ἔλεγον, καὶ εἴδομεν τοῦτο καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ αἴσωπος. χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἐνεκεν. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ λυκήρῳ μηδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπον. οὔτ' εἴδομεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα. μακάριος ἐστι λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος, τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ αἰσώ-

πῳ

te ipsum accusas, sed & deum tuum. Alius rursus ait, Est templum ingens, & in eo columna, duodecim urbes continens, quarum singulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circumcurrunt duæ mulieres. Tum Aesopus ait, Hanc quæstionem apud nos soluent & pueri. Templum enim est hic mundus: columna, annus: urbes, menses: & trabes horum, dies: dies autem & nox, duæ mulieres, quæ uicissim sibi succedunt. postridie conuocatis amicis omnibus Nectenabo inquit, Propter Aesopum hūc debebimus tributa regi Lycero. At ex his unus ait, Iubebimus ei quæstiones dicere nobis ex ijs, quæ neq; scimus neque audiuimus. Et ille, Cras hac de re uobis respondebo. Decedens igitur, & composito scripto, in quo continebatur, Nectenabo cōfitens mille talenta Lycero debere: mane reuersus regi scriptum reddidit. Regis autem amici prius quàm aperiretur scriptum, omnes dixerunt, Et scimus hoc, & audiuimus, & uere scimus. Et Aesopus. Habeo uobis gratiam restitutionis causa. At Nectenabo confesione debiti lecta, ait, Me nihil Lycero debente omnes uos testificamini? Et illi mutati dixerunt, Neq; scimus, neq; audiuimus. Et Aesopus, Et si hæc ita se habent, solutum est quæsitum. Et Nectenabo ad hæc, Felix est Lycerus talem doctrinam in regno suo possidens. Ergo pacta tributa tradidit Aeso-

πῳ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν, αἴσωπος δ' εἰς Βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε λυκήρῳ τὰ ἐν αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ πρότερον, ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς Βαβυλῶνα, κἀκεῖ τὸ λοιποῦ διαβιώσειν. περιϊὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς δελφούς. οἱ δὲ δελφοὶ, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως. τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδοτιοῦν. ὁ δὲ, πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἄνδρες δελφοὶ, ἔπεισί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα, ἐπειδὰν δ' ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόῤῥωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὢν, ὥς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους. οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ δελφοὶ, καὶ δείσαντες μή πως αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. τοῦ δ' αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκευωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς φωκίδα. οἱ δελφοὶ δ' ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτὸν, ἀνέκρινον

po,atq; in pace remisit. At Aesopus in Babylonē profectus, & narrauit Lycero acta in Aegypto omnia, & tributa reddidit. Lycerus autem iussit statuā aureā Aesopo erigi. Nō multo aūt post tēpore, Aesopus in Græciā decreuit nauigare, atq; cum rege cōpositione facta discessit, iuratus ei prius proculdubio redityrū se in Babylonē, atq; illic reliquū uitæ uicturū. Peragratis aūt Græcis urbibus, & sua doctrina patefacta, puenit & Delphos. Verū Delphi disserētē quidē audierūt libenter, sed honore & obseruātia eū affecerūt nulla. Is aūt ad eos suspiciēs ait, Viri Delphi succurrit mihi linguō uos cōparare q̄ in mari fert. Illud etenim uidentes ex multa distantia dū fluctib. agitat̄, magni pretij esse existimamus, postq̄ autē proxime aduenerit, uilissimū apparet. Et ego itaq; cū procul essem ab urbe uestra, ut eos, qui existimatione digni sunt, uos admirabar. Nunc aūt ad uos pfectus, omnib. ut ita dixerim, inueni inutiliores, sic deceptus sum. Cum hęc audiuisseut Delphi, & timerēt ne aliquo modo Aesopus et ad alias urbes accedēs male de se diceret: decreuerunt dolo hominē occidere. Atq; igitur aureā phialā ex eo, quod apud se erat, sacello Apollinis accipiētes, clā in Aesopi absconderūt stragulis. Cū Aesopus uero ignoraret quæ ab ipsis dolo facta fuerāt, egressus ibat in Phocidē. At Delphi aggressi, & detinentes ipsum, percontabantur

ut

lgno

ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην. ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆσδε τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ἔνδον τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτοῦ δημᾶς τοὔνομα πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ πόῤῥω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἧκε τῆς γυναικός. καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας, ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης τί δή ποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται, ὅτι κἀγώ φησιν εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα. καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ' αὐτὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ συνείημεν; ἐγώ τε γάρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα: ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ' ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ,

ut sacrilegũ. Illo autem negante aliquid fecisse eiusmodi, illi ui stragulis euolutis aureã inuenerũt phialam, quam, etiam acceptã omnibus ciuibus ostenderũt, non cum paruo tumultu. Igitur Aesopus cognitis illorum insidijs, rogabat eos, ut solueretur. Hi autem non solum nõ soluerũt, sed ut sacrilegum in carcerem quoq; iniecerunt, morte eius suffragijs decreta. Aesopus autem cũ nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, se ipsum in carcere lugebat sedens. Ex familiaribus autem ipsius quidã, Damas nomine, ad ipsum ingressus, & uidens eũ sic lamẽtari, causam rei rogauit. Et ille ait, Mulier quędam cum recenter suum uirum sepeliuisset, quotidie profecta ad tumulũ, plorabat. Arans autem quidam non procul à sepulchro, amore captus est mulieris, & derelictis bobus iuit & ipse ad tumulũ, ac sedens unà cum muliere plorabat. Cum illa rogaret cur nã & ipse sic lugeret, Quoniam & ego inquit, decentem mulierem sepeliui, & posteaq; plorauero, mœstitia leuor. Illa aũt, Et mihi id ipsum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, cur nã inuicem non cõiungimur? ego etenim amabo te ut illam, & tu me rursus ut tuum uirum. His persuasit mulieri, & conuenerunt. Interim aũt fur profectus, & boues soluens abegit. Ille aũt reuersus nõ inuentis bobus, et plãgere & lugere uehemẽter instituit. Profecta igiť & mulier,

&

& lamentantem inueniens, inquit, iterum ploras? Et ille, Nunc, ait, uere ploro. Et ego itaque multis euitatis periculis nũc uere fleo, solutionem mali necunde inueniẽs. Post hęc affuerũt & Delphi, & extractum ipsum è carcere trahebant in præcipitium. Ille aũt eis dicebat, Quando colloquebantur animalia bruta, mus ranæ amicus factus ad cœnam eam inuitauit, & abducta in penariũ diuitis, ubi multa comestibilia erant: comede, inquit, amica rana. post epulationem & rana murem in suam inuitauit cœnationẽ: sed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuum pedem meo alligabo. atq; hoc facto saltauit in paludem. Ea aũt urinata in profundum, mus suffocabatur, & moriẽs ait: ego quidem per te morior, sed me uindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autem appensam unà etiam ranam, & sic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui ui per uos morior habebo ultorem. Babylon enim & Gręcia omnis meam à uobis exigent mortẽ. Delphi tamen ne sic quidem pepercerũt Aesopo. Ille autem in Apollinis confugit sacellum, sed illi & illinc extraxerunt irati, & in precipitium rursus traxerunt. Aesopus cum abduceretur, dicebat, Audite me Delphi, Lepus aquila insectante in lustrum scarabei confugit, rogans ut ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilam, ne

μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διός, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ᾽ ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τούτοις διέθηκεν. ὁ δ᾽ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ᾽ ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ᾽ ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι, τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν κατέφυγον. εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐ δὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον

ὁμοίως

ne occideret ſuplicem, obteſtando ipſam per maximũ Iouem, ſaltem ne diſpiceret paruitatem ſuã. Illa uero irata, ala percutiẽs ſcarabeũ, leporem raptum depaſta eſt. Scarabeus aũt & cum aquila uolauit, ut nidũ eius diſceret, ac iã profectus oua eius deuoluta diripuit. Illa aũt cũ graue exiſtimaret ſi quis hoc auſus fuiſſet: & in altiore loco ſecũdo nidificaſſet, et illic rurſus ſcarabeus iiſdem hãc affecit. Sed aquila inops conſilij penitus, aſcendit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicit̃) & in ipſius genibus tertiam fœturam ouorũ poſuit, deo ipſa commendans, & ſupplicãs ut cuſtodiret: Sed ſcarabeus è ſtercore pilula facta, aſcendit, & in ſinum Iouis eam demiſit. Iupiter aſſurgens ut fimũ excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Sed cũ didiciſſet à ſcarabeo, ꝙ hęc feciſſet ut aquilam ulciſceretur, non enim ſcarabeum tantũ illa affecit iniuria, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, ſcarabeũ eſſe qui affecit mœrore, & certe iure affeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, conſuluit ſcarabeo, ut aquilæ recõciliaretur. Cum hic nõ paruiſſet, ille in aliud tempus trãſpoſuit aquilarũ partum, cum non appareãt ſcarabei. Et uos igitur ò uiri Delphi, ne deſpicite hunc deum, ad quem profugi: etſi paruum ſortitus eſt delubrum, neq; enim impios negliget. Delphi uero hæc parum curãtes, rectà ad mortem

ὁμοίως ἦγον. αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους, πάλιν φησίν. ἄνδρες αἱμοβόροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακώς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δέ, ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ὧδε τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι, μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δέ, χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα, εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ ζεῦ εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὔθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων. κἀγὼ τοίνυν ὧδε τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον. ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρός, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν ; ἐβιάζετο. ἡ δέ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις, εὐχόμην μὲν τοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν ὦ παράνομοι δελφοὶ λέγω, ὡς ᾑρούμην σκύλλῃ καὶ χαρύβδει περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανεν.

itidem agebant, Aesopus nulla re à se dicta uidens eos flecti, rursus ait: Viri crudeles & interfectores audite: Agricola quidam in agro cõsenuit, cum nunq; ingressus esset in urbem precabatur domesticos ut eã uideret: at illi iunctis asellis atq; in curru eo imposito solum iusserunt agere: eunti aũt procella & turbine aërem occupãtibus & tenebris factis, aselli à uia aberrantes in quoddam præcipitium deduxerunt senem: at ille iam præcipitandus, ô Iupiter, ait, qua in re te iniuria affeci, quoniam sic inique occidor, præsertimq; neq; ab equis generosis, neq; à mulis bonis, sed ab asellis uilissimis. Et ego itaque eodem mogo nunc tristor, quoniam non ab honoratis uiris & elegantibus, uerum ab inutilibus & pessimis interficior. Iamq; præcipitandus eiusmodi dixit rursus fabulam. Vir quidã suam deamans filiam, rus misit uxorem, solam autẽ filiam receptam uiolauit. Illa autem, Pater, ait scelesta facis, optarem tamen à multis uiris dedecore hoc affici, quàm à te, qui genuisti. Hoc nunc & in uos, ô iniqui Delphi, dico, quod eligerem in Scyllam & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrteis quàm per uos iniuste atq; indigne mori. Execror igitur uestram patriam, & deos testor, me præter omnem iustitiam interire, qui me ulciscentur exauditum. Precipitem igitur ipsum dederunt de rupe, & mortuus.

θανών. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ αἰσώπου θανάτου γεγόνασιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΓΟΥ
βίου ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου
συγγραφέντος.

tuus eſt. Non multo poſt autem peſtilentia laborantes, oraculum acceperunt expiandā eſſe Aeſopi mortē. Cui, quòd & conſcij ſibi eſſent, iniuſte eum interfeciſſe, etiam cippum erexerunt. Sed primates Græciæ, ac doctiſſimi quique, cū & ipſi quæ in Aeſopum facta fuiſſent, intellexiſſent, & in Delphos profecti ſunt, & cum illis habita inquiſitione, ultores & ipſi Aeſopi mortis fuerunt.

FINIS AESOPI VITAE
à Maximo Planude
conſcriptæ.

Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ.

ΑΕΤΟΣ καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο, ἡ δ' ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τὸν θάμνον, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ' ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἐλυπήθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῇ τῆς ἀμύνης ἀπορίᾳ. χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν στᾶσα, τοῦθ' ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον, αἰγά τινων ἐπ' ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ ἀετὸς, μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, καὶ ἐπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναφθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἄπτηνοι ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ' ἀλώπηξ ὑποδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Aquila & uulpes.

QVILA & uulpes inita amicitia propè habitare decreuerunt, confirmationem amicitiæ faciendo consuetudinem. Aquila super alta arbore nidũ affixit: uulpes uero in proximis arbustis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquando uulpe profecta, aquila cibi indigens, deuolans in arbusta, & filios huius raptos, unà cum suis pullis deuorauit. Vulpes uero reuersa, & re cognita, non tam filiorum tristata est morte, quàm uindictæ inopia: quia enim terrestris esset, uolucrem persequi haud poterat. Quare procul stans, quod etiã impotentibus est facile, inimicæ maledicebat. Non multo autem pòst, capram quibusdam in agro sacrificantibus, euolans aquila partem uictimę cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidũ tulit. Vento autẽ uehementi tunc flante, & flamma excitata, aquilæ pulli inuolucres adhuc cum essent, assati in terram decidunt: uulpes uero accurrens, in conspectu aquilæ omnes deuorauit.

Affabulatio.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς καὶ κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τούτων διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ὑπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς, ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ μὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε

τῷ

Fabula significat eos qui amicitiã uiolarint, licet ab affectis iniuria fugiant ultionẽ ob impotentiam, diuinum tamen suppliciũ non depulsuros.

Aquila & scarabeus.

LEpus aquila insectãte in lustrum scarabei profugit, rogans ut ab eo seruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilam, ne occideret supplicem: obtestans ipsam per maximũ Iouẽ, ne scilicet contẽneret paruitatem suam. Illa uero irata, ala percussit scarabeum, & leporem arreptũ deuorauit. At scarabeus & cum aquila uolauit, ut nidũ eius disceret, & iam profectus oua ipsius deuoluta diripuit. Illa indignè ferẽte ꝙ quis hoc ausus fuisset, & in sublimiore loco secundo nido constructo, & illic rursus scarabeus eisdem eam affecit: aquila aũt consilij inops penitus ascendit ad Iouem (huis enim sacra esse dicitur) in eius genibus tertiũ partum ouorũ posuit, deo ipsa commendans, ac supplicans ut custodiret. Scarabeus aũt ex fimo pilula facta & ascẽdit & in sinũ Iouis eam demisit: sed Iupiter cum surrexisset ut fimũ excutteret, & oua proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Cognito à scarabeo ꝙ hoc fecisset ut aquilam ulcisceretur, nam nõ modo scarabeũ illa iniuria affecit, sed & in Iouẽ ipsum impia fuit, reuersæ aquilæ ait Iupiter, scarabeũ esse qui mœstitiæ causa fuerit, & certe iure fuisse. Nolens igitur genus aquilarum rarescere, cõsulit

περὶ κανθάρου διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδεὶς ἐστὶν, ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτὸν ἐπαμῦναι.

Ἀηδὼν καὶ ἱέραξ.

Ἀηδὼν ἐπί τινος δένδρου καθεζομένη, κατὰ τὸ εἰωθὸς ἦδεν. ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνείληφεν ἐπιπτάς. ἡ δ' ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι, μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληρῶσαι, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον, ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τραπέσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενα πω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δι' ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων, τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ ἀλώπηξ ἔφη. θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων

καὶ

ſcarabeo, ut aquilę conciliaret. Sed eo nō parente, Iupiter in aliud tempus aquilarū transmutauit partum, cum ſcarabei non appareant.

Affabulatio.

Fabula ſignificat nullum eſſe cōtemnendum, conſiderando non eſſe quenquam, qui laceſſitus ſe ulciſci non queat.

Philomela & accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedens de more canebat. Accipiter autem uidens, ac cibi indigens, uolando corripuit. Quæ cū occidenda foret, orabat accipitrem, ne deuoraretur: neq; em̄ ſatis eſſe ad accipitris uentrem implēdum, ſed oportere ipſum cibo egentem ad maiores aues conuerti. At accipiter ſuſcipiens ait, Sed ego certe demēs eſſem, ſi qui in manibus paratus eſt, cibo dimiſſo, quę nō uident perſequar.

Affabulatio.

Fabula ſignificat pleroſq; homines eodem modo eſſe inconſultos, qui ſpe maiorum incertorum, quæ in manibus habentur amittant.

Vulpes & hircus.

VVlpes & hircus ſitiētes in puteū deſcenderunt: ſed poſtquā biberunt, hirco indagante aſcenſum, uulpes ait, Cōfide, utile quid in utriuſq; etiam ſalutē excogitaui: ſi enim rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti firmaueris, & cornua pariter in anteriorē partē inclinaueris, cū percurrerim ipſa per tuos humeros &

καὶ ἰσχυρότερος, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν ἀνελθόντα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ', ἀλλ' εἰ τοσαύτας εἶπε φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοπεῖν τῶν πραγμάτων εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώπηξ καὶ λέων.

Ἀλώπηξ μή πω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἔπειτα καὶ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

Αἴλουρος καὶ ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἐβουλήθη καταφαγεῖν, καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι,

πάλιν

& cornua & extra puteum illinc exiluerim, & te postea extraham hinc. ab hirco aūt ad hoc prompte officio præstito, illa cum ex puteo sic exiluisset, exultabat circum os læta, hircus aūt ipsam accusabat, quòd transgressa fuerit conuentiones. Illa autem, Sed si tot, inquit, mentes possideres quod in barba pilos, nō antè descendisses quàm ascensum considerasses.

Affabulatio.

Fabula significat sic prudentem uirum oportere prius fines considerare rerum, deinde sic ipsas aggredi.

Vulpes & leo.

VVlpes cum nunquam uidisset leonem, cum ei casu quodam occurrisset, primum sic timuit ut ferme moreretur: deinde cū secundo uidisset, timuit certe, non tamen ut prius: tertio aūt cum ipsum uidisset, sic contra eum ausa est, ut & accederet & colloqueretur.

Affabulatio.

Fabula significat, conuersatione terribilia quoque accessu facilia fieri.

Feles & gallus.

FEles comprehenso gallo, cum rationabili ipsum causa uolebat deuorare. Cæterum accusabat ipsum, dicendo, molestū esse hominib. nocte clamātem, neque permittentē somno frui. Eo uero respondente ad illorū utilitatem id se facere, ut ad consueta opera excitarentur: rursus

πάλιν ὁ αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δέ, καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ᾠῶν τικτομένων, ὁ αἴλουρος εἰπών, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μὲν τοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γοῦν πονηρεύεται.

Ἀλώπηξ κόλουρος.

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα παρήνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν. ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν εἶπεν. ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ καὶ βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλε, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν

rurſus feles cauſam afferebat, quod impius eſ‐
ſet erga naturã, cum matre ac ſororibus coëun
do. Eo autem & hoc ad utilitatem dominorũ
facere dicẽte, cum multa ipſis hinc oua parian‐
tur: feles præfatus, ſed ſi tu multis abundas eui‐
dentibus reſponſionibus, ego tamen ieiunus
non perſtabo, ipſum deuorauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prauam naturam peccare uo
lentem, ſi non uериſimili cum prætextu facere
id poſſit, aperte tamen malignari.

Vulpes.

VVlpes laqueo capta, cum abſciſſa cauda
euaſiſſet, non uiuendam præ pudore exi
ſtimabat uitam, Decreuit itaq; & alijs uulpib.
hoc idem perſuadere, ut communi malo ſuum
celaret dedecus. Et iam omnibus collectis ſua‐
det caudas abſcindere, quod non indecens ſo
lum hoc membrum ſit, ſed & ſuperuacuum
onus appenſum, Reſpondens autem ex ipſis
quædam ait, Heus tu, niſi tibi hoc conduceret
nobis non conſuleres.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prauos homines non bene‐
uolentia in propinquos cõſulere, ſed ſuo com
modo.

Vulpes & rubus.

VVlpes ſepe conſcenſa, cum lapſa ca‐
ſura foret, apprehendit in adiutorium
rubum

βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ὑπὸ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν. οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ὑπὸ σὲ ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης ὦ αὕτη, φησὶν ἡ βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τᾶν εἶπεν, ἀλλὰ κἂν μὴ σὺ λέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματός γε φαίνῃ. ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκτρυόνες καὶ πέρδιξ.

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα, σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων, ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς, εἶπεν. ἀλλ' ἐγώ γε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

rubum. Quare cum pedibus suis illius aculeis laceratis doloret, ad eam dixit, Hei mihi, cõfugi enim ad te tanquam ad auxiliatorem, sed tu peius me tractasti. Sed errasti heus tu, inquit rubus, quæ me apprẽdere uoluisti, qui omnes apprehendere soleo.

Affabulatio.

Fabula significat, sic homines quoq; esse stultos, qui ad eos auxilij gratia accurrunt, quibus magis iniuria afficere natura insitum est.

Vulpes & crocodilus.

VVlpes & crocodilus cõtentebant de nobilitate: cũ multa aũt crocodilus superba de progenitorum narrasset splendore, ꝙ exercitationũ principes fuerint: uulpes suscipiẽs, ô amicissime, ait, sed si ipse nihil dicas, tamẽ ex cute uideris antiquis tẽporib. esse exercitatus.

Affabulatio.

Fabula significat mendaces uiros res ipsas arguere.

Gallus & perdix.

GAllos quidam habens domi, emptam & perdicẽ cũ illis pasci dimisit: q cũ ipsam uerberarent ac expellerent, illa tristabatur ualde, existimans ut alienigenam hęc se pati à gallis. cũ uero paulo post & illos uideret pugnare & se ipsos cædere, mœrore soluta ait, Sed ego posthac non tristabor, uidens & ipsos pugnare inter se.

Affabulatio.

h Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκείου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη· ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακεὺς καὶ κναφεύς.

Ἀνθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ κναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ κναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη· ἀλλ' οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην. βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ᾐόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προυπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ ὡς ἔοικεν, ἀδελφὴ

Fabula significat prudentes facile ferre ab alienis iniurias, cum ipsos uideant neq; à suis abstinere.

Vulpes.

VVlpes in domum mimi profecta, & singula ipsius uasa perscrutata, inuenit & caput laruæ ingeniose fabricatum, quo & accepto manibus ait: ò quale caput & cerebrum non habet.

Affabulatio.

Fabula in uiros magnificos quidem corpore sed animo inconsultos.

Carbonarius & fullo.

CArbonarius in quadam habitans domo, rogabat ut et fullo accederet, et secum cohabitaret: sed fullo respondendo ait, Sed non hoc possem ego facere: timeo enim ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

Affabulatio.

Fabula significat omne dissimile esse insociabile.

Piscatores.

PIscatores trahebant uerriculum, quod cũ graue foret gaudebant & exultabãt, multum inesse prædæ existimantes: sed cum in litus ipsum traxissent, piscesq; paucos quidem, sed lapidem in eo permagnum inuenissent, tristari & mœrere cœperunt, non tam pisciũ paucitate, q̃ q & cõtraria antè animo præsumpserãt. quidã aũt inter eos natu grandior dixit, Ne tristemur ò socij, nam uoluptati, ut uidet, soror

ἐστιν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προηδυνθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀτυχίαις.

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἀνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν, τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη. ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστὶν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσαιεν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἢν ὑγιάνῃς, ἐκεῖνος ἔφη. οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Κακοπράγμων.

Ἀνὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν δελφοῖς ἧκεν ἀπόλ-

λω

est tristitia, & nos igitur oportebat tantum ante lætatos, omnino aliqua in re etiam tristari.

Affabulatio.

Fabula significat non oportere tristari frustrata spe.

Iactator.

VIr quidam peregrinatus, deinde in suam patriã reuersus, aliaq; multa in diuersis uiriliter gessisse locis iactabat, atq; etiã Rhodi saltasse saltum, quem nullus eius loci potuerit saltare. Ad hoc & testes, qui ibi interfuerunt, dicebat habere. Quidã autem ex ijs qui aderãt, suscipiens ait: heus tu si uerum hoc est, non est tibi opus testibus, En Rhodus, en saltus.

Affabulatio.

Fabula significat, nisi prõpta rei demonstratio sit, omnem sermonẽ uanũ esse & superuacuũ.

Impossibilia promittens.

VIr pauper ęgrotans & male affectus, cũ à medicis desperatus esset, deos rogabat pollicens si sanitatẽ sibi rursus restituissent centum boues ipsis oblaturum esse in sacrificium. Vxore autem eius rogante, et ubi tibi hæc si conualueris? ille ait. Putas enim surgere me hinc, ut dij hæc à me repetant?

Affabulatio.

Fabula significat multos facile polliceri, quæ re comprobare non sperent.

Malignus.

VIr malignus ad eũ, qui in Delphis est, iuit

λωνα, πειρᾶσαι αὐτὸν βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρί, καὶ αὐτὸ τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεόν, λέγων. ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστίν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ' ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν. ὁπότερον ὦ οὗτος βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ὑποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες, οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέχει, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη, βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δ' ἀναστάς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ

βουλόμενοι

Apollinem tentaturus ipsum. Atque ideo comprehenso passerculo manu, & eo ueste contecto, stetitque proxime tripodẽ, ac rogauit deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, utrũ uiuum ne est an mortuum? Nam si mortuum diceret, uiuum ostensurus erat passerculũ. Sin uiuum, statim suffocatum mortuum illum esferret. Sed deus, maligna ipsius cognita mente ait. Vtrum uis heus tu facere, facito: penes te enim est illud facere, siue uiuum quod contines, siue mortuum ostendere.

Affabulatio.

Fabula significat deum neque decipi posse, neque quicquam eum latere.

Piscatores.

PIscatores egressi ad uenationem cum multo tẽpore defatigati nihil cepissent, & admodũ tristabantur, & discedere apparabãt: sed statim thunnus maximo quodam insectãte pisce, in nauigiũ ipsorum insiluit, quo capto læti abiere.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ ars non præbuit, ea donasse fortunam.

Deceptor.

VIr pauper ægrotãs uouebat dijs, si euaderet, boues centum in sacrificiũ oblaturũ. sed dei tẽtaturi, à morbo liberarũt. at ille surgẽs quoniã bobus carebat, ex pasta boues centum à se formatos in ara positos sacrificauit. sed dei

βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τὸν δὲ τὸν τόπον. ἐκεῖ δὲ ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διορύττων. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη, ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ' οὐκ ἐπίστευον, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀπεμπολήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο. θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἅτερος θατέρῳ φησί. συγκατέλθωμεν οὖν οὗτος εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδιζεν, ἀπειρηκὸς, ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπι-

ipſum ulturi, in ſomnijs adfuerunt ei, dicẽtes: Abi ad littus ad eum locum, illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autem excitatus, lætus & alacer ad demonſtratum locum perrexit, aurum diſquirẽs. Sed illic in piratas incidit ab ipſisq́ comprehenſus eſt. Captus ergo ut dimitteretur piratas orabat, mille auri talenta daturũ ipſis promittens. Sed cum non crederetur, abactus ab ipſis, diuenditus eſt mille drachmis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat mendacijs hominum inimicum eſſe deum.

Ranæ.

RAnæ duæ in palude paſcebantur, æſtate autem ſiccata palude, illa derelicta, quærebant aliã. cæterum profundum inuenerunt puteũ. Quo uiſo, altera alteri inquit, deſcendamus heus tu in hunc puteũ. Illa reſpõdendo ait, Si igitur, & hic aqua aruerit, quomodo aſcendemus?

Affabulatio.

Fabula declarat non oportere inconſideratẽ res aggredi.

Senex & mors.

SEnex quondam inciſis in monte lignis, ac in humeros eleuatis, ubi multam uiam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna, & mortem ut ueniret inuocabat. At morte ilico adſtante & cauſam rogante, qua ſe uocaſſet, ſenex ait, ut onus hoc ſublatum im-

θῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὤν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς καὶ ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμούς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτήν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν, εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ, καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβύτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος, ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ὑπάρχουσαν, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν εἶπεν ἐκείνη τανῦν οὐδ' ὅλως οὖν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν. νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φής, οὐδὲ ποσῶν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

ponere mihi.

Affabulatio.

Fabula significat, omnem hominẽ uitæ studio sum esse, & licet infinitis periculis immersus, uideatur mortem appetere, tamen uiuire multo magis, quàm mori eligere.

Anus & medicus.

MVlier anus dolẽs oculos, conduxit medicum quendam mercede, cõuentione facta si se curaret, pactã mercedem ei daturã: sin autẽ minime, nihil daturam. Aggressus est igitur medicus curã, quotidie uero accedens ad uetulam, & oculos ei ungens, cũ illa nequàquam uidere posset ea hora ob unctionẽ, ipse uas aliquod ex domo auferens quotidie discedebat. Anus igitur suam supellectilẽ uidebat singulis diebus minui, adeò ut tandem omnino liberatæ nihil relinqueretur. At medico pactam mercedem ab ea efflagitante, quasi pure iam uidente, & testes adducente: Magis certe ait illa, nunc nihil uideo. Nam cũ oculis laborabam, multa mea in mea uidebã domo, nunc autem cum me tu uidere inquis, nihil omnino ex illis uideo.

Affabulatio.

Fabula significat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros contra seipsos argumentum afferre.

Agricola & filij ipsius.

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἔφη, παῖδες ἐμοὶ, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι. ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν. καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον. ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δεσπότης καὶ κύνες.

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀποληφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας, τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας, ἐθοινήσατο. οἱ δὲ κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρὴ, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Agricola quidam uita excessurus, ac uo-
lens suos filios periculum facere de agri
cultura, uocatis ipsis ait. Filij mei, ego iam è ui-
ta discedo, uos aũt si quæ in uinea à me occulta
ta sunt, quæsieritis, inuenietis omnia. Illi igitur
rati thesaurũ illic defossum esse, omnem uineæ
terram post interitum patris defoderũt, & the-
saurum quidem non inuenerũt, sed uinea pul-
chre fossa multiplicem fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat laborem thesaurum esse ho-
minibus.

Herus & canes.

Vir quidam à tempestate in suo suburbio
deprehensus, primũ oueis comedit, hinc
capras. Tempestate aũt inualescente, & opera-
rios boues iugulatos comedit. Canes uero his
uisis, dixerunt inter se, sed fugiamus nos hinc.
Si enim operarijs bubus herus noster non ab-
stinet, quo modo nobis abstinebit?

Affabulatio.

Fabula significat, eos maxime fugere & cauere
oportere, qui neq; suis abstinent.

Mulier & gallina.

Mulier quædam uidua gallinã habebat,
singulis diebus ouum sibi parientem: ra
ta uero si plus gallinæ hordei proijceret, bis pa
rituram die, hoc fecit. Sed gallina pinguefacta
ne semel quidem die parere potuit.

Affa-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιήει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

Νεανίσκοι καὶ μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο. καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν εἶπεν. ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ' ἐπιορκούμενον θεὸν οὐκ ἂν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Ἐχθροί.

Δύο τινὲς

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui ob auaritiã plurium sunt appetentes, & quę adsunt, amittere.

Morsus à cane.

MOrsus à cane quidam medicaturum circuibat quęrens, cum autem occurrisset quidã ei, et cognosceret quod quærebat, Heus tu ait: Si sanari uis, accipe panem, atq; eo sanguinem uulneris sicca, & ei qui momordit cani ad edendũ prębe. Et is ridendo, ait, sed si hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in urbe sunt canibus morderi.

Affabulatio.

Fabula significat prauos etiam homines beneficio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Adolescentuli & cocus.

DVo adolescentuli apud cocũ assidebãt, & coco in aliquo domestico opere occupato, alter horũ partem quandam carniũ subreptam in alterius demisit sinum. Conuerso autẽ coco, et carnem quærente, qui abstulerat, iurabat nõ habere: qui aũt habebat, non abstulisse. Cocus uero cognita malicia ipsorũ ait, Sed etsi me latueritis, peieratum deum non latebitis.

Affabulatio.

Fabula significat, quod licet homines peierantes lateamus, deum tamen non latebimus.

Inimici.

Duo

Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγινομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρῶραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἶπεν ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος καὶ μύες.

Ἐν οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων, αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα. καὶ καθ' ἕκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ, καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων, ἔγνω διὰ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ παττάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη. ὦ οὗτος κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Ἀλώπηξ

DVo quidã inter se inimici, in eadem naui nauigabãt, quorum alter in puppi, alter in prora sedebat. Tẽpestate autem superueniente, & naue iam submergẽda, q erat in puppi gubernatorẽ rogabat, utra pars nauigij prius obruẽda esset. Cumq; ille prora dixisset, Sed mihi non erit graue, ait, mors, si uisurus sum ante me inimicum morientem.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines nihil suum nocumẽtum curare, si modo inimicos suos uideant ante se malo affectos.

Felis & mures.

IN domo quadam cum multi essent mures, felis hoc cognito iuit eò, ac eorum singulos captos deuorabat. At illi quotidie cum se absumi uiderent, dixerunt inter se: ne posthac infrà descendamus, ne penitus pereamus. nam si felis nõ potest huc uenire, nos salui erimus. Sed felis nõ amplius muribus descendentibus, decreuit per astutiam eos fallens euocare. Cæterum cõscenso pessulo quodam, de eo se suspendit, & mortuum simulabat. Ex muribus autem quidã acclinatus, uisoq; eo, inquit, Heus tu, & si saccus fieres, non te adibo.

Affabulatio.

Fabula significat prudentes homines, cum aliquorum brauitatem experti fuerint, non amplius eorum falli simulationibus.

Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος.

Ἐν συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος, καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθονήσασα, ὥς γ' ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο τὸν πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ. τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Θύννος καὶ δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν. οὐκέτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Vulpes & simius.

IN concilio quondam irrationalium animalium saltauit simius, et approbatus, rex ab ipsis electus est. Vulpes aūt ei inuidens, ut in casse quodam carnem uidit, simium secum illuc duxit, quòd inuenisset ipsa thesaurū illum: dicens, non tamen & uti eo, quippe quem lex regi tribueret: atq; hortata est ipsum ut regē, thesaurum accipere. At ille inconsiderate profectus & captus à casse, quòd decepisset, accusabat uulpem. Illa autem ei, O simie talem tu habens dementiam, brutis dominaberis?

Affabulatio.

Fabula significat eos qui actiones aliquas inconsulte aggrediuntur, in infortunia incidere.

Thunnus & delphin.

THunnus delphino persequente, magno impetu ferebatur. Cum capiendus foret, inscius ob uehementē impetū decidit in insulā quandam. Ab eodem uero impetu & delphin cum eo eiectus est. Thunnus autem cōuersus, cum agentem animam delphinum uidisset, ait, Nō amphius mihi mors molesta est, cum eum uideam, qui mihi causa fuit ipsius, unà mecum perire.

Affabulatio.

Fabula significat facile miserias ferre homines, si eos qui illarum autores fuerunt, infeliciter agere uideant.

Ἰατρὸς καὶ νοσῶν.

Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε. τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν. ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους, ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ἰξευτὴς καὶ ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν, ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε. δύστυχος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τὸ τ' αὐτὸ πάσχοντες.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον. οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον

Medicus & ægrotans.

MEdicus ęgrotũ curabat, ęgroto aũt mortuo, ille efferẽtib. dicebat, Homo hic si uino abstinuisset, & clysteribus usus fuisset, nõ interijsset. Quidã aũt ex ijs qui aderãt respondendo ait, Optime, nõ oportebat te hęc nũc dicere, cũ nulla utilitas est, sed tũc admonere, cũ his uti poterat. Affabulatio.

Fabula significat oportere amicos tẽpore necessitatis præbere auxilia.

Auceps & uipera.

AVceps uisco accepto et arundinibus, aucupatũ egressus est. uiso aũt turdo super alta arbore sedente, & arundinib. inter se in lõgitudinẽ coniũctis, sursum eum cõprehẽsurus suspiciebat. Cæterũ ignarus uiperã dormientẽ cõculcauit. Hæc uero irata momordit ipsum. Ille iã agẽs animã dicebat, Me miserũ, aliũ enim captaturus, ipse ab alio captus sum ad mortẽ.

Affabulatio.

Fabula significat eos, qui proximis insideãtur, ignaros sæpe ab alijs idipsum pati.

De fibro.

FIber animal est quadrupes, in stagnis plerunq; degẽs, cuius pudenda dicunt usui esse medicis. Hic igitur cũ ab hominibus persequẽtibus iam capiendus sit, cognito cuius grãtia petatur, abscissa sua pudenda proijcit persequentibus: & sic salutem consequitur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, ὀλίγον λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Κύων καὶ μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν. ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε. οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Κύων καὶ λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε. λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θύσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ φησι λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους. κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς, ἀπῆλθε. μεθ' ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα. καὶ στὰς κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ' ὦ λύκε εἰ τὸ ἀποτοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεώς με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Affabulatio.

Fabula significat homines prudentes pro sua salute nullum habere respectum pecuniarum.

Canis & cocus.

CAnis irrumpens in culinam, & coco occupato, corde arrepto fugit. At cocus cōuersus, ut uidit ipsum fugientem, ait, Heus tu scito ubi tu fueris, me te obseruaturum, non enim mihi cor abstulisti, sed dedisti potius.

Affabulatio.

Fabula significat sæpe nocumenta hominibus documenta esse.

Canis & lupus.

CAnis ante stabulum quoddam dormiebat: cumq; lupus irrupisset, & deuoraturus eum esset, rogabat, ne tunc se mactaret, Nunc enim, inquit, tenuis sum & macilentus: si autem parumper expectaueris, mei domini facturi sunt nuptias, & ego tunc multa depastus, pinguior ero, & tibi suauior cibus fiam. Lupus igitur persuasus, abiuit. Post aliquot dies reuersus, inuenit superius super domus tecto canem dormientem, & stans inferius ad se uocabat, admonens eum fœderis. Et canis, O lupe, si posthac ante stabulum me uideris dormientem, non amplius expectes nuptias.

Affabulatio.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

Κύων καὶ ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον, ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβάς, ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε. καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν. κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ κύων ἄφνως πηδήσας, αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

ὁ μῦθος δηλοῖ. ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων καὶ βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι. προσμείνας δὲ μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως διὰ ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιη-

σάμενοι

Fabula ſignificat prudentes homines cum aliqua in re periclitati ſalui facti fuerint, cauere abea quam diu uixerint.

Canis & gallus.

CAnis & gallus inita ſocietate iter faciebāt, ueſpera aūt ſupueniēte, gallus cōſcēſa arbore dormiebat, atcanis ad radicē arboris excauatę. Cū gallus ut aſſoſet noctu cantaſſet, uulpes ut audiuit accurrit, & ſtans inferius ut ad ſe deſcenderet rogabat, quod cuperet commendabile adeo cantu animal cōplecti. Cum aūt is dixiſſet, ut ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, ut cum ille aperuiſſet, deſcenderet. Et illa quærēte ut ipſum uocaret, canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prudentes homines inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Leo & rana.

LEo audita aliquando rana ualde clamante, uertit ſe ad uocē, ratus magnū aliquod animal eſſe, parumper autem expectando, ut uidit ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere antequàm uideas uoce ſola perturbari.

Leo & aſinus & uulpes.

LEo, & aſinus, & uulpes, inita ſocieta-

σάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὐτρέπετο. καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς, τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ᾽ εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν, τίς σε ὦ βελτίστη διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ᾽ εἶπεν, τοῦ ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων καὶ ἄρκτος.

Λέων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βουβάλῳ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ᾽ ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸν βούβαλον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτον διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ, βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς εἶπον ὅτι δι᾽ ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις.

Μάντις ἐπ᾽ ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος ἄφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφηρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας,

καὶ

te egressi sunt ad uenandum. Multa igitur prę da capta, iussit leo asino ut diuideret sibi. at ille tribus partibus factis æqualiter, ut eligerēt eos hortabatur. Et leo iratus asinum deuorauit. Inde uulpi ut diuideret iussit: illa uero in unā partem omnibus cōgestis, sibi minimū quiddam reliquit. Tum leo ipsi, Quis te, ô optima, diuidere sic docuit? Ea inquit, asini calamitas.

Affabulatio.

Fabula significat castigamenta hominibus esse aliorum infortunia.

Leo & ursus.

LEo & ursus simul magnum nacti hinnulum, de eo pugnabāt. Grauiter igitur à se ipsis affecti, ut ex multa pugna etiam uertigine corriperētur, defatigati iacebant. Vulpes autem circumcirca eundo, ubi prostratos eos uidit, & hinnulum in medio iacentē, hunc per utrosq; percurrendo rapuit, fugiensq; abiuit. At illi uidebant quidē ipsam, sed quia non poterant surgere, nos miseros dicebant, quia uulpi laborauimus.

Affabulatio.

Fabula significat alijs laborantib. alios lucrari.

Vates.

VAtes in foro sedens disserebat. cū aūt superuenisset quidā derepēte & nūciasset quod domus ipsius fenestræ apertæ omnes essent, & quę intus ablata oia, exiliuit suspirādo, &

καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος ἔφη, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμηξ καὶ περιστερά.

Μύρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγήν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα, εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν. ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ μύρμηξ διεσώθη. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθείς, ἐπὶ τὸ τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει. τοῦτο δ' ὁ μύρμηξ ἑωρακώς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυια.

Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμεναι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, κατέθηκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ αἴθυια τρίτη χαλκόν. καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσασαι, αὐταὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλασσα. ἡ δὲ

νυκτε

& currendo ibat. At cum quidã uidisset ipsum currentẽ, heus tu inquit, qui alienas res præsci re profiteris, tuas ipsius non præuaticinabare.

Affabulatio.

Fabula in eos qui cum suam uitam praue gubernant, quæ nihil ad se attinent præscire conantur.

Formica & columba.

FOrmica sitiens descendit in fontem, ac tracta à fluxu, suffocabatur. Columba uero hoc uiso, ramum arboris acceptum in fontem proiecit, super quo sedẽdo formica, euasit. Auceps autem quidam post hoc calamis compositis ad columbam cõprehendendum ibat. Hoc autem uiso, formica aucupis pedem momordit, qui dolens & calamos proiecit, & ut columba fugeret, autor fuit.

Affabulatio.

Fabula significat oportere benefactoribus gratiam referre.

Vespertilio & rubus & mergus.

VEspertilio et rubus et mergus inita societate, mercatoriã decreuerũt uitã agere. Itaq; uespertilio argentum mutuata proiecit in mediũ, rubus uestẽ secum accepit, mergus tertius ęs, & nauigauerũt. Tempestate autẽ uehemẽti oborta, & naui euersa, omnibus perditis, ipsi in terrã euaserũt. Ex illo igiť mergus littoribus semper assidet, nũ quopiã æs eijciat mare.

Vesper-

νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τὴν μὲν ἡμέραν οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ᾽ ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος, τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ που τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ὕστερον περιπίπτομεν.

Νοσῶν καὶ ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετηρήθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ, ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ᾽ εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ᾽ αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔχει, φρίκῃ συσχεθεὶς εἶπε σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτ᾽ ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ξυλευόμενος καὶ ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρά τινι ποταμῷ, τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον

τὸν

Vespertilio uero creditores timens, interdiu non apparet, noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium uesti inhæret, sicubi suam cognoscat quærendo.

Affabulatio.

Fabula significat, in ea quibus incumbimus in posterum recidere.

Aegrotus & medicus.

AEgrotus quidam à medico rogatus, quo modo ualuisset, Plus, ait, quàm oporteret sudasse. Ille autem bonum ait hoc esse. Secundo uero ab ipso iterũ rogatus quõ habuisset, horrore correptũ ait ualde concussum fuisse. Ille & hoc bonũ esse ait. tertio rogatus quõ ualuisset, ait in ĩtercutẽ incidisse. Ille & hoc rursus bonũ ait esse. Inde ex domesticis quodã ipsum rogãte, ut habes? Ego, ait, heus tu, præ bonis pereo.

Affabulatio.

Fabula significat maxime ex hominibus odio haberi, qui in gratiam semper loqui student.

Lignator & Mercurius.

LIgnator quidam apud fluuium suam amisit securim: inops igitur consilij iuxta ripam sedendo plorabat. Mercurius autem intellecta causa, & miseratus hominem, urinatus in fluuiũ auream sustulit securim: & an hæc esset quã perdiderat, rogauit. Illo nõ eam esse dicente. iterum urinatus, argenteã sustulit. Illo neque hanc esse suam dicente. Tertio urinatus, illam ipsam

τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε, τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάσας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος, πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξεληλύθει. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο. καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν. καὶ ἤρετο εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ, σὺν ἡδονῇ, ναὶ ἀληθῶς ἥδ᾽ ἐστὶ, φήσαντος, μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν οἰκίαν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ὄνος καὶ κηπωρός.

ΟΝΟΣ ὑπηρετούμενος κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ᾽ ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ διῒ ὥστε τοῦ κηπωροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπποληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ διὸς ἐπακούσαντος καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει, πλέον ἢ πρότερον ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε. καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται, εἰς χείρωνα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ᾽ αὐτοῦ πραττόμενα μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν, οὗτος γὰρ ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται

ipſam ſuſtulit: illo hanc uere eſſe deperditam dicente. Mercurius probata ipſius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus, omnia ſocijs quæ acciderant, narrauit. Quorum unus eadem facere decreuit, & ad fluuium profectus, & ſuam ſecurim conſulto demiſit in profluentem, & plorans ſedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & cauſa intellecta ploratus, urinatus ſimiliter auream ſecurim extulit, & rogauit, an hanc amiſiſſet. Illo lætabundo, & uere hæc eſt dicente, peroſus deus tantam impudentiam, non ſolum illam detinuit, ſed ne propriã quidem reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quantum iuſtis deus auxiliatur, tantum iniuſtis eſſe contrarium.

Aſinus & hortulanus.

ASinus ſeruiens olitori, quoniam parum comedebat, plurimum laborabat, precatus eſt Iouem, ut ab olitore liberatus, alteri uenderetur domino. Cum Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo uendi, iterum iniquiore animo perferebat, quàm prius, onera, & cœnum, & tegulas ferre. Rurſus igitur, ut mutaret dominum rogauit, & coriario uenundatus eſt. Peiorem itaque prioribus herum nactus, uidens quę ab eo fierent, ſuſpirando ait: hei mihi miſero, melius erat mihi apud priores heros manere, hic enim, ut uideo, & pellem meam o-

 perabitur.

τὸ ἐργάσεται. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Ὀρνιθοθήρας καὶ κορυδαλός.

Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας, κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ' ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ, πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πόῤῥωτέρω ἀναχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὴν βρόχον ἑαλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν. ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις τοὺς ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο. εἰ ἄρα εὑρήσει τί, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας ἀπέχεις ὦ ἑρμῆ τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Παῖς καὶ μήτηρ.

perabitur. Affabulatio.

Fabula significat tunc maxime priores dominos à famulis expeti, cum de secundis periculum fecerint.

Auceps, & cassita.

AVceps auibus struxerat laqueos, alauda uero hunc procul uidens, rogauit, quidnam operaretur, eo urbem condere dicente. Deinde procul regresso & abscondito, galerita uiri uerbis credendo, accessit ad cassem, & capta est. At aucupe accurrente, illa dixit, heus tu, si talem urbem condis, nõ multos inuenies incolentes.

Affabulatio.

Fabula significat, tunc maxime domos & urbes desolari, cum præfecti molesti fuerint.

Viator.

VIator multa confecta uia, orauit, si quid inuenerit, dimidium Mercurio dedicaturum. Nactus igitur peram cariotarum & amygdalarum plenam, atque ea accepta, eas comedit. Sed cariotarum ossa & amygdalarũ cortices super altari quodã imposuit, locutus, habes ô Mercuri, uotum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

Affabulatio.

Fabula aduersus uirum auarum, qui & deos ob cupiditatem fallit.

Puer, & mater.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος, εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

Ποιμὴν καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν. ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης, ἔτυχε γὰρ αὕτη γαληνιῶσα, τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος εἶπε, φοινίκων αὖθις ὡς

ἔοικεν

PVer ex literario ludo cōdiſcipuli librum furatus, tulit matri. Cum ea uero non corripuiſſet, ſed potius amplexata fuiſſet, pro uectus ętate cœpit & maiora furari. In ipſo autem furto aliquando deprehenſus, ducebatur rectà ad mortem. At ſequente & lugente matre, ille carnifices orabat, ut breuia quædam matri narraret in aurem. Quæ cum ilico ori filij ſe admouiſſet, ille aurē dentib. demorſam abſcidit. Matre aūt & alijs accuſantibus, quia non ſolum furatus ſit, ſed & in matrem impius eſſet, ille ait: hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim cum librum furatus fui, me corripuiſſet, non ad hæc uſq; procedendo nunc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eorum quę non in principio puniuntur, in maius augeri mala.

Paſtor & mare.

PAſtor in maritimo loco armentum paſcens, uiſo tranquillo mari, deſiderauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur oui bus, & palmarū fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate uero uehemēti facta, & naui in periculo ut ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, uix uacua naui euaſit incolumis. Poſt uero dies non paucos tranſeunte quodam, & maris (erat enim id forte tranquillū) quietē admirante, ſuſcepto ſermone, hic ait, cariotas iterum, ut

ἔοικεν ἀπὸ θυμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γινομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα εἶπεν ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ Ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρὶ, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησὶ, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. ἔπειτα πάλιν χαλκῆς φησὶ ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν. ὦ τέκνον. ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφῆκες καὶ πέρδικες.

Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι, πρὸς γεωργὸν ἦλθον παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν. οἱ μὲν πέρδικες, σκάψειν τὰς ἀμπέλους.

uidetur desiderat, & propterea uidetur quietum.

Affabulatio.

Fabula significat calamitates hominibus documenta esse.

Punica & malus.

PVnica & malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima sepe audiēs, desinamus ait, ô amicæ aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula significat in prestantiorū seditionibus, uilissimos quoq; conari esse aliquos.

Talpa.

TAlpa cæcum animal est. Dixit igitur aliquando matri, morū mater uideo. Deinde rursus ait: thuris odore plena sum. Et tertio iterum, æreí, inquit, lapilli fragorem audio. Mater uero respondendo, ait: ô filia, ut iam percipio, non solum uisu priuata es, sed & auditu, & olfactu.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos iactabundos, impossibilia promittere, & in minimis redargui.

Vespæ & perdices.

VEspę, & pdices sitibūdę, ad agricolā iuerūt, ab eo petētes bibere, promittētes pro aq̄ hāc gratiā reddituras, pdices fodere uineas,

οἱ δὲ σφῆκες κύκλῳ περιϊόντες, τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη. ἀλλ' ἔμοιγε εἰσὶ δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν, ἄμεινον οὖν ἐστὶν ἐκείνοις δοῦναι, ἤπερ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Ταὼς καὶ κολοιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν, αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολοιὸς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς καὶ ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρομένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τὶ τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ, εἰ γάρ με κίνδυνος περισταίη, οὔκουν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

Κορυδαλός.

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τοῦ ταλαιπώρου, καὶ δυστήνου πτηνοῦ, οὐ χρυ-

σὸν

uespę circum circa eundo aculeis arcere fures. At agricola ait, sed mihi sunt duo boues, qui nihil promittendo, omnia faciunt, Melius igitur est illis dare, quàm uobis.

Affabulatio.

Fabula in uiros perniciosos, qui promittunt quidem iuuare, lædunt autem admodum.

Pauo & monedula.

AVibus creaturis regem pauo orabat ut se ob pulchritudinem eligerent. Eligentibus aũt eum omnib. monedula suscepto sermone, ait, sed si te regnãte aquila nos persequi aggressa fuerit, quomodo nobis opem feres?

Affabulatio.

Fabula significat principes nõ modo propter pulchritudinem, sed & fortitudinẽ & prudentiam eligi oportere.

Singularis animal, & uulpes.

SIngularis agrestis cuidam adstans arbori dẽtes acuebat. Vulpe rogãte causam, quare nulla ꝑposita necessitate dentes acueret, ait, nõ ab re hoc facio, Nam si me periculũ inuaserit, minime me tunc acuendis dentibus occupatum esse oportebit, sed potius paratis uti.

Affabulatio.

Fabula significat aduersus periculum præparatum esse oportere.

Cassita.

CAssita laqueo capta, plorans dicebat, hei mihi miseræ, & infelici uolucri, Non au-

σὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων, κύκνος δ' οὗτος μικροῦ τοῦ θανάτου μοι προὐξένησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε. πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας. καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δή ποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν. ἀληθῆ μὲν ταῦτα φὴς τέκνον, ἓν δ' οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι.

Οἱ λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταὐτὸν εἰς τὴν λίμνην ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη. στῆτε ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε, ἤδη ὡς ὁρᾶτε καὶ ἡμῶν ἕτερ

ζῶα

rũ ſurripui cuiuſcϕ,nõ argentũ nõ aliud quicϕ̃ pretioſum. Granũ aũt tritici paruũ,mortis mi= hi cauſa fuit.

Affabulatio.

Fabula in eos,qui ob uile lucrum,magnum ſu beunt periculum.

Hinnulus.

HInnulus aliquando ceruo ait:Pater,tu & maior,& celerior canib.& cornua præ= terea ingentia geſtas ad uindictam, cur nam igitur ſic eos times? Et ille ridens, ait:uera qui= dem, hæc inquis fili, unum uero ſcio, quod cum canis latratum audiuero, ſtatim ad fugam neſcio quomodo efferor.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, natura timidos nulla admo= nitione fortificari.

Lepores,& ranæ.

LEpores aliquando in unũ profecti,ſuã ip= ſorum deplorabãt uitam, quòd foret peri culis obnoxia, & timoris plena, quod & ab ho minibus, & canib.& aquilis, & aliȷs multis cõ ſumant. Melius itacϕ eſſe mori ſemel, ϕ̃ toto uitæ tempore timere.Hoc igitur firmato,impe tum fecerũt ſimul in paludẽ, quaſi in eam inſul turi & ſuffocandi.Sed cũ ranæ, quæ circũ palu dem ſedebãt, curſus ſtrepitu percepto, ilico in hanc inſiluiſſent, ex leporibus quidã prudenti or eſſe uiſus aliȷs,ait,ſiſtite ô ſociȷ, nulla re gra= ui uos ipſos afficite, iã ut uidetis, & nobis alia

ſunt

ὄντι ζῶα δειλότερα.

Ἐπιμύθιον

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος καὶ ἵππος.

Ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα, πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν. καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δ' ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως εἶπεν ὦ οὗτος ἀθύμει, οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει

ſunt animalia timidiora. Affabulatio.
Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum conſolari calamitatibus.

Aſinus, & equus.

ASinus equũ beatũ putabat, quod abũdanter nutrireť & accurate, cũ ipſe neque palearum ſatis haberet, præſertimque defatigatus. Cũ aũt tempus inſtitit belli, & miles armatũ aſcendit equũ, huc illuc ipſum impellẽdo, cæterũ & in medios hoſtes inſiluit, & equus uulneratus iacebat. His uiſis aſinus equũ mutata ſentẽtia miſerũ exiſtimabat. Affabulatio.
Fabula ſignificat, nõ oportere principes & diuites æmulari, ſed in illos inuidia, & periculo conſideratis, paupertatem amare.

Auarus.

AVarus quidam cũ omnia ſua bona uendidiſſet, & aureã maſſã feciſſet, in loco quodã infodit, unà defoſſo illic & animo ſuo & mẽte. Atque quotidie eundo, ipſam uidebat. Id autẽ ex operis quidã obſeruando cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hæc & ille profectus, & uacuũ locũ uidens lugere cœpit, & capillos euellere. Hũc cũ quidam uidiſſet ſic plorantem, & cauſam audiuiſſet, ne ſic ait ô tu triſtare. Neque enim habens aurũ, habebas. Lapidem igitur pro auro acceptũ reconde, & puta tibi aurum eſſe, eundem enim tibi uſum pręſtabit, Nam, ut uideo, neque cum aurũ erat, utebare

ἧσθαι τοῦ κτήματος.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

Χῆνες καὶ γέρανοι.

Χῆνες καὶ γέρανοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Χελώνη καὶ ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόῤῥω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι. ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν εἶτ᾽ ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν. ὁ δὲ τὸν ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ, ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλλομένης στενάξας εἶπεν. ὦ ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσι ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τοῦ θείου δεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος

bare. Affabulatio.
Fabula significat, nihil esse possessionē, nisi usus adfuerit.

Anseres, & grues.

ANseres, & grues in eodē prato pascebātur. Venatoribus aūt uisis, grues, q̄ essent leues, statim euolauerunt, anseres uero ob onus corporū cum mansissent, capti fuerunt.

Affabulatio.

Fabula significat, et in expugnatione urbis, inopes facile fugere, diuites autē seruire captos.

Testudo, & Aquila.

TEstudo orabat aquilam, ut se uolare doceret, Ea autem admonēte procul hoc à natura ipsius esse, illa magis precibus instabat. Accepit igitur ipsam unguibus, & in altum sustulit, inde demisit. Hæc autem in petras cecidit, & contrita est.

Affabulatio.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudentiores nō audierint, se ipsos læsisse.

Pulex.

PVlex aliquando saltans, uiri pedi inhæsit, hic aūt Herculē in auxiliū inuocabat, At hic cū illinc rursus saltasset, suspirādo eit. ô Hercules, si cōtra pulicē nō auxiliatus es, quomodo contra maiores aduersarios adiuuabis?

Affabulatio.

Fabula significat non oportere in minimis deum rogare, se in necessarijs.

Cerua

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τούτου στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὀλοφυρομένη, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα ὠφέλιμα γίνεται, τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

Ἔλαφος καὶ λέων.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσῆλθε, λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα. ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη, θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλων ἐπειράθησαν.

Ἔλαφος καὶ ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθές, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ' ἔλεγε. δίκαια πέπονθα, οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Cerua.

CErua altero obcæcata oculo, in litore pascebatur, sanum oculum ad terram propter uenatores habens, alterum uero ad mare, unde nihil suspicabatur. Præternauigantes aũt quidã, & hoc coniectantes, ipsam sagittarunt. Hęc aũt seipsam lugebat, quod unde timuerat, nihil passa foret: quod non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quę nobis noxia uidentur, utilia fieri: quæ uero utilia, noxia.

Cerua, & Leo.

CErua uenatores fugiẽs in speluncã ingressa est, in leonem autẽ ibi cũ incidisset, ab eo cõprehensa est, moriẽs aũt dicebat, hei mihi ꝙ homines fugiẽs, in ferarũ immitissimũ incidi.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Cerua & uitis.

CErua uenatores fugiẽs, sub uite delituit. Cum præterijssent aũt parũper illi, cerua prorsus iam latere arbitrata, uitis folia depasci incepit. Illis uero agitatis, uenatores conuersi, & quod erat uerum arbitrati animal aliquod sub folijs occultari, sagittis cõfecerũt ceruam. Hęc aũt moriens talia dicebat, iusta passa sum, non enĩ offendere oportebat, quę me seruarat.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Ονος καὶ λέων.

Ονῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε. καὶ ὁ μὲν λέων, φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν τοῦ ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι, ἔφυγεν. ὁ δ' ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ λέοντι. ὡς δὲ πόῤῥω τοῦτον ἐδίωξεν ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφικνεῖτο φωνὴ, στραφεὶς ὁ λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα. ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος, πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρὸς καὶ κύων.

Κηπωροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαιά φησι πέπονθα. τί δήποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ κύων.

Σῦς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναῤῥήξειν

Affabulatio.

Fabula significat, qui iniuria benefactores afficiunt, à deo puniri.

Asinus & leo.

CVm asino gallus aliquando pascebatur. Leone aũt aggresso asinũ, gallus exclamauit, & leo (aiũt em̃ hũc galli uocẽ timere) fugit. At asinus ratus propter se fugere, aggressus est statim leonẽ. Vt uero procul hũc ꝑsecutus est, quò nõ amplius galli perueniebat uox, cõcursus leo deuorauit. Hic uero moriens clamabat, me miserũ & dementẽ. Ex pugnacibus em̃ nõ natus parentibus cuius gratia in aciem irrui?

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines, inimicos, qui se de industria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

Olitor & canis.

OLitoris canis in puteũ decidit, olitor aũt ipsum illinc extracturus, descẽdit & ipse in puteũ. Ratus autẽ canis accessisse ut se inferius magis obrueret, olitorẽ uersus momordit. Hic aũt cũ dolore reuersus, iusta, inqt, patior. Nam cur unq̃ sui interfectorẽ seruare studui?

Affabulatio.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Sus & canis.

SVs & canis mutuo cõuiciabant. Et sus iurabat per Venerem, procul dubio dẽtibus

ἀναῤῥῆξαι τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε. καλῶς κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι. ἣ τὸν τῶν σῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς στέργουσά με, τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται. σὺ μέντοι κακῶς ὄζεις καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων, τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, συμβόλως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Ὗς καὶ κύων.

Ὗς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δ' ἡ κύων εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα πρὸς ταῦτά φησιν. ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς σὺ σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Ὄφις καὶ καρκῖνος.

Ὄφις καρκίνῳ συνδιητᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ οὐδ' ὁπωσοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δ' ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν. οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐ δὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν

discissurum canem. canis uero ad hæc per ironiam dixit, bene per Venerem nobis iuras. Significas em̄ ab ipsa uehementer amari, quę impuras tuas carnes degustantē, nullo pacto in sacellum admittit. Et sus, propter hoc igitur magis præ se fert dea amare me. Nam occidentē, aut alio quouis modo lędentem omnino auersatur, Tu tamen male oles & uiua & mortua.

Affabulatio.

Fabula significat prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur, artificiose in laudem conuertere.

Sus & canis

SVs & canis de fœcūditate certabāt, dixit aūt canis, fœcunda esse maxime pedestriū omniū, Et sus occurrens ad hæc, inquit: sed cū hæc dicis, scito & cęcos tuos te catulos parere.

Affabulatio.

Fabula significat, non in celeritate res, sed in perfectione iudicari.

Serpens & cancer.

SErpens unà cū cancro uiuebat, inita cum eo societate. Itaq; cancer simplex moribus, ut & ille mutaret admonebat astutiā. Hic autem minime obediebat. Cum obseruasset igitur cancer ipsum dormientem, & pro uiribus compressisset, occidit. At serpente post mortem extenso, ille ait: sic oportebat ante hac rectum & simplicem esse. Neque enim hanc

δίκην ἔτισας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

Ποιμὴν καὶ λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Λέων καὶ λύκος.

Λέων γηράσας, νόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἆλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα. καὶ διὰ ταῦτα μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν

pœnam dediſſes. Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui cũ dolo amicos adeunt, ipſos offendi potius.

Paſtor & lupus.

PAſtor nuper natum lupi catulum reperit, ac ſuſtulit, unaq; cũ canibus nutriuit. At cum adoleuiſſet, ſi quãdo lupus ouem rapuiſſet, cum canibus & ipſe perſequebatur. Cum canes uero aliquãdo non poſſent aſſequi lupũ atq; ideo reuerterẽtur, ille ſequebatur, ut cum ipſum aſſecutus eſſet, ut lupus particeps foret uenationis, inde redibat. Sin autẽ lupus extra nõ rapuiſſet ouem, ipſe clam occidens, unà cũ canibus comedebat, donec paſtor cum coniectaſſet & intellexiſſet rem, de arbore ipſum ſuſpendit, & occidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Leo & lupus.

LEo cũ cõſenuiſſet egrotabat iacens in antro. acceſſerũt aũt uiſitatura regẽ præter uulpem, cætera animalia. Lupus igitur capta occaſiõe accuſabat apud leonẽ uulpẽ, quaſi nihili facientẽ ſuũ omniũ dominũ, & propterea neq; ad uiſitationẽ profectã. Interim affuit & uulpes, & ultima audiuit lupi uerba. Leo igĩt cõtra eã infremuit: ſed defenſionis tempore petito, & quis inquit, eorũ qui cõuenerunt tantũ

ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησίν, εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ λύκου κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπεν, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστην μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν ὦ βέλτιστε μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα. οἴμοι τῇ δυστήνῳ φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἄνερ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν; ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ

profuit, quantũ ego, quæ in omnẽ partẽ circui ui, et medicamentũ pro te à medico quęsiui, & didici? Cũ aũt leo statim, ut medicamentũ dice ret, imperasset, illa inquit, si lupo uiuente exco riato, ipsius calidã pellẽ indueris. Et lupo iacẽ te uulpes ridens, ait, sic nõ oportet dominũ ad maleuolentiã mouere sed ad beneuolentiam.

Affabulatio.

Fabula significat, eum qui quotidie machinatur, in seipsum laqueum uertere.

Mulier.

MVlier quędã uirũ ebriũ habebat, ipsum aũt à morbo liberatura, tale qd cõmẽta est. Aggrauatũ enim ipsum ab ebrietate cũ ob seruasset, & mortui instar insensatum, in humeros eleuatũ, in sepulchretũ allatũ deposuit, & abiuit. Cũ uero ipsum iam sobriũ esse coniecta ta est, profecta ianuã pulsauit sepulchreti. ille aũt cũ diceret, qs est qui pulsauit ianuã? uxor respondit, mortuis cibaria ferẽs ego adsum. Et ille: nõ mihi comesse, sed bibere ô optime poti us affer, tristificas eñ me cũ cibi nõ potus me ministi. Hæc aũt pectus plangẽdo, hei mihi miseræ, inquit, nam neq; astu profui: tu eñ uir nõ solũ non emendatus es, sed peior quoq; te ipso euasisti, in habitum tibi deductus est morbus.

Affabulatio.

Fabula significat non oportere malis actibus immorari: nam & nolentẽ, quandoq; hominẽ,

τὸ ἔθος ὑπερτίθεται.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὐπορῶν χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν. οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γὰρ, ᾠδῆς. τὸν δὲ, τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ᾄδει τι μέλος θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν. τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει διὰ μέλει.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσικὴ, τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Χελιδὼν καὶ κορώνη.

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τῇ ἐαρινῇ ὥρᾳ ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος

consuetudo inuadit.

Cycnus.

VIr diues anseremq́ simul & cycnum nutriebat, nõ ad eadem tamen, sed alterum cantus, alterum mensæ gratia. Cum autẽ oporteret anserem pati ea, quorum causa nutriebatur, nox erat, ac discernere tempus non permisit utrunq́. Cycnns autẽ pro ansere abductus, cantat cantum quendam, mortis exordium, & cantu significat naturam, mortem uero effugit suauitate canendi.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe Musicẽ differre mortẽ.

Aethiops.

AEthiopem quidam emit talem ei calorẽ inesse ratus negligentia eius, qui prius habuit. Ac assumpto in domũ, omnes ei adhibuit abstersiones, omnibus lauacris tentauit mundare: & colorem quidem transmutare nõ potuit, sed morbum uexatio parauit.

Affabulatio.

Fabula significat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Hirundo & cornix.

HIrundo & cornix de pulcritudine cõtendebant. Respondens aũt cornix ei, dixit, sed tua pulchritudo uerno tempore floret, meũ uero corpus etiam hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ περίστασις τοῦ σώματος, τῆς εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν. ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος ἀλλὰ πρὶν, ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ, συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις, χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπότις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν ἐννυχώτερον ταύτας

Fabula significat durationem corporis, decore meliorem esse.

Butalis.

BVtalis à fenestra quadã pendebat, uespertilio aũt profecta rogauit causam, quare die silet, nocte canit. Cum autem ea non incassum hoc facere dixisset, nam die canendo olim capta fuerat, & pp̃terea ex illo prudens euasit, uespertilio ait, sed non nunc te cauere oportet cum nulla utilitas, sed anteꝗ capereris.

Affabulatio.

Fabula significat, in infortuniјs inutilem esse pœnitentiam.

Cochleæ.

RVstici filius assabat cochleas. Cũ autẽ audiret eas stridentes, ait: ô pessimę animantes domibus uestris incensis uos canitis.

Affabulatio.

Fabula significat omne intempestiue factum, uituperabile.

Mulier & ancillæ.

MVlier uidua operosa ancillas habens, has solebat noctu excitare ad opera ad gallorum cantus. His uero assidue defatigatis labore, uisum est oportere domesticum occidere gallum, tanquam illum qui noctu excitaret heram. Euenit autem ipsis, hoc facto, ut in grauiora inciderent mala. Nam hera ignorans gallorum horam, temporius

eas

ταύτας αὐίστη.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ μάγος.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἐπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος οὐ μικρὸν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον. καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν ἔφη. ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι, πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται μὴ δὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων, χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν. ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλλοι,

καὶ

eas excitabat. Affabulatio.
Fabula significat plerisq; hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier uenefica.

MVlier uenefica diuinarum irarum propulsiones promittens, multa facere perseuerabat, & lucrum inde facere. q̃dam igitur accusauerunt eam impietatis, & conuicerunt, & damnatam ducebat ad mortẽ. Videns autem quidam eam duci, ait: tu quę deorum iras auertere promittebas, quomodo neq; hominũ consilium mutare potuisti?

Affabulatio.

Fabula significat, multos magna promittẽtes, ne parua quidem facere posse.

Mustela.

MVstela in officinam ingressa ferrarij, ibi iacentem circumlambebat limã. Rasa igitur lingua sanguis multus ferebatur. Hæc aũt lętabatur, rata ex ferro aliqd auferre donec penitus totam linguam absumpsit.

Affabulatio.

Fabula in eos qui in cõtentionibus se ipsos offendunt.

Agricola.

AGricola q̃dã fodiẽdo aurũ reperit, quotidie igitur terrã, ut ab ea beneficio affectus, coronabat. Huic aũt Fortuna adstãs, inq̃t, heus, tu cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nã si tẽpus immutet

&

καὶ πῶς εἰς ἑτέρας χεῖρας τοῦτο σὸν τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδα ὅτι τοιαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ. ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Οδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ ταυτὸν ὡδοιπόρουν. καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε οὐκ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δέ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόῤῥω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ. ὁ δέ, ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παρακινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας. ἕως οὗ συνέβη ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

Μελισσουρ-

& in alias manus hoc tuum aurum eat, scio te tunc me Fortunam accusaturum.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere benefactorem cognoscere, atq; huic gratiam referre.

Viatores.

DVo quidam unà itinerabantur, & cum alter securim reperisset, alter, qui nõ inuẽnit, admonebat ipsum, ne diceret inueni, sed inuenimus. Sed paulo pòst cum aggrederentur ipsos qui securim perdiderant, habens ipsam, persequentibus illis, ad eum, qui unà itinerabatur, dicebat, perijmus, Hic autẽ ait, perij dic, nõ perijmus, Etenim & tunc, cum securim inuenisti, inueni dixisti, non inuenimus.

Affabulatio.

Fabula significat, q̃ nõ fuerũt participes felicitatũ, neq; in calamitatibus firmos esse amicos.

Ranæ.

DVæ ranę uicinæ sibi erãt. Pascebant̃ aũt altera in profundo, & ꝓcul à uia stagno, altera in uia parũ aquæ habẽs. Verũ, cũ quę in stagno, alterã admoneret, ut ad se migraret, ut tutiore cibo frueret̃, illa nõ paruit, dicẽs firmissima teneri huiusce loci cõsuetudine, quousq; obtigit currũ prætereũtem ipsam confringere.

Affabulatio.

Fabula significat, homines quoq; praua aggredientes citius mori, q̃ mutentur in melius.

Μελιττουργός.

Εἰς μελιττουργεῖόν τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφεῖλεν. ὁ δὲ, ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς, δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Ἀλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε. δειλαία ἔγωγε, ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Apiarius.

IN mellarium ingressus quidam domino absente, fauum abstulit. Hic autem reuersus, ut alueolos uidit inanes, stando quod in his erat, perscrutabatur. Apes autem è pastu redeuntes, ut deprehenderunt ipsum, aculeis percutiebant, pessimeq; tractabant. Hic autem ad eas, ô pessimæ animantes, furatum uestros fauos illæsum dimisistis, me uero satagentem uestri percutitis?

Affabulatio.

Fabula significat, sic hominum quosdam ob ignorantiam inimicos non cauere, amicos autem ut insidiatores repellere.

Alcedo.

ALcedo auis est solitaria, semper in mari uitam degens. Hanc dicitur, hominum uenationes cauentē, in scopulis maritimis nidificare: ceterum aliquando paritura, nidum fecit. Egressa autem ea ad pabulum, euenit mare à uehementi concitatum uento, eleuari supra nidū, atq; hoc submerso, pullos perdere. Hæc uero reuersa, re cognita, ait, me miseram quæ terram ut insidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longe est insidius.

Affabulatio.

Fabula significat, homines etiam quosdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν ἑκατέρωθεν. καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες, ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα καὶ διαυγὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταραχθήσεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοί, τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιαγάγωσιν.

Πίθηκος καὶ δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ σούνιον τὸ τῆς ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβών, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν πειραιᾶ ἐγένετο τὸν τῶν ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων. ἐπανήρετο εἰ καὶ τὸν πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ

συνήθη

Piſcator.

PIſcator in fluuio quopiam piſcabatur. Extenſis autẽ retibus, & fluxu comprehenſo utrinq; funi alligato lapide, aquã uerberabat, ut piſces fugientes incautè in retia inciderent. Cum quidam uero ex ijs, qui circa locũ habitabant, id facere uideret increpabat quòd fluuium turbaret & claram aquã non ſineret bibere. Et is reſpondit, ſed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ciuitatũ etiam rectores tunc maxime operari, cum patrias in ſeditionem induxerint.

Simius, & delphis.

MOris cum eſſet nauigantibus Melitenſes catulos & ſimios adducere in ſolamen nauigationis, quidam habebat ſecum & ſimium. Cum autem perueniſſent ad Sunium Atticæ promontoriũ, tempeſtatem uehementem fieri contigit, Naui autem euerſa, & omnibus natantibus, natabat & ſimius, delphis qs ipſum conſpicatus, & hominem eſſe ratus, digreſſus leuabat, ad terram perferens. Vt uero in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit ſimium, an genere eſſet Athenienſis. Cum autẽ hic diceret & claris hic eſſe parentib. rogauit, an & Piræum noſſet. Ratus autẽ ſimius de homine eum dicere, ait, & ualde amicũ eſſe ei, &

σιν ἤδη. καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

Μυῖαι.

Ἐν τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ἑρμῆς καὶ ἀγαλματοποιός.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιοῦ. ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς, ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται; τοῦ δὲ εἰπόντος δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας ἔφη. εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ἑρμῆς καὶ τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής

ἐστι

familiarẽ. Et delphis tanto mendacio indignatus, submergens ipsum occidit.

Affabulatio.

Fabula in uiros qui ueritatem ignorantes, existimant se decipere.

Muscæ.

IN cella quadã melle effuso, muscę aduolãtes comedebãt. Implicitis aũt earũ pedibus euolare nõ poterãt. Cũ uero suffocarent, dicebant: Miserę nos, quia ob modicum cibũ perimus.

Affabulatio.

Fabula significat, multis gulam multorum malorum esse causam.

Mercurius, & statuarius.

MErcurius scire uolens, quãti apud homines esset, iuit in statuarij, transformatus in hominẽ, & uisa statua Iouis rogauit, quanti quis ipsam emere posset: Hic autem cum dixisset drachma, risit: et quanti Iunonis, ait, cum dixisset, pluris, uisa & sua ipsius statua, ac opinatus cum nuncius sit deorũ, & lucrosus, maximam de se apud homines haberi rationem, rogauit de se: statuarius uerò ait, si hasce emeris, & hanc additamentum do.

Affabulatio.

Fabula in uirum gloriosum, qui nullius apud alios est precij.

Mercurius, & Tiresias.

MErcurius uolẽs Tiresię uaticiniũ an uerũ

m 4 esset

δεῖ γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτοῦ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης αὐτῷ τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος. καὶ οὕτω παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δ' ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διϊπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν. ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Επιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Κύνες.

Εχων τὶς δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε. μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι

esset cognoscere, furatus ipsius boues ex rure, uenit ad ipsum in urbem similis factus homini, & ad ipsum diuertit. Boum autẽ amissione renũciata Tiresiæ, ille assumpto Mercurio exiuit augurium aliquod de fure consideraturus, & huic iubet dicere sibi quamnam auim uiderit: Mercurius autem primum uidisse aquilam à sinistris ad dexteram uolantem, dixit: Hic nõ ad se id attinere cũ dixisset, secũdo cornicem super arbore quadam sedentẽ uidit, & modo superius aspicientẽ, modo ad terram declinatã, & uati refert. Et is re cognita, ait, sed hæc cornix iurat & cœlum & terram, si tu uelis, meas me recepturum boues.

Affabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit aduersus uirum furacem.

Canes.

HAbens quidam duos canes, alterum uenari docuit, alterum domũ seruare. Cæterum si quando uenaticus caperet aliquid, & domitiuus particeps unà cum eo erat cœnę. ęgre ferente autem uenatico, & illi obijciente, quod ipse quotidie laboraret, ille nihil faciens suis nutriretur laboribus respondens ipse, ait: non me, sed herum reprehende, qui nõ laborare me docuit, sed labores alienos comesse.

Affabulatio.

Fabula significat adolescentes, qui nihil sci-

μένοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Ἀνὴρ καὶ γυνή.

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς πατέρα αὐτὴν ἀπέστειλε. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διηγάγετο. τῆς δὲ φαμένης ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπέβλεπον, πρὸς αὐτὴν ἔφη. ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Ἔριφος καὶ λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησόν πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς τῇ ἐρίφῳ φησί, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται, ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν

unt, haud esse reprehendendos, cum eos parentes sic educauerint.

Maritus, & uxor.

HAbens quidam uxorẽ, quæ domesticis omnibus inimica erat, uoluit scire an etiam erga paternos domesticos ita afficeretur, quapropter cum rationabili prętextu ad suum ipsam misit patrem. Paucis uero pòst diebus ea reuersa, rogauit quomodo aduersus illos habuisset. Hæc uero cum dixisset, bubulci & pastores me suspectabant, ad eam ait: sed ô uxor, si eos odisti, qui mane greges agunt, sero autẽ redeũt, quid sperare oportet in ijs, quibus cum tota conuersaris die?

Affabulatio.

Fabula significat, sic sæpe ex paruis magna, & ex manifestis incerta cognosci.

Hœdus & lupus.

HOedus derelictus à grege, persequente lupo, cõuersus ad eum, dixit: ô lupe, quoniam credo me tuũ cibum futurũ, ne iniucunde moriar, cane tibia primum ut saltem. Lupo autem canente tibia, atq; hœdo saltante, canes cum audiuissent, lupum persecuti sunt. Hic conuersus hœdo inquit, merito hæc mihi fiunt, oportebat enim me cocus cum sim, tibicinem non agere.

Affabulatio.

Fabula significat, q̀ ea, quibus natura apti sunt negli-

ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

Καρκῖνος καὶ ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤετο σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ' ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν βάλλοντες ἀπήλασαν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα. καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν

negligunt, quę uero aliorum sunt, exercere conantur, in infortunia incidere.

Cancer, & uulpes.

CAncer è mari cũ ascendisset in loco quodã pascebat. Vulpes esuriens ut uidit, accessit, ac eũ rapuit, Ille deuorandus ait, sed ego cõdigna patior, q marinus cum sim, terrestris esse uolui. Affabulatio.

Fabula significat homines, etiam qui proprijs derelictis exercitijs, ea quę nihil conueniũt aggrediuntur, merito infortunatos esse.

Citharœdus.

CItharœdus rudis in domo calce incrustata familialiter, ut solebat, canens, & contra resonãte in se uoce, existimabat ualde canorus esse. Verum elatus super hoc, cogitauit & theatro sese comittere oportere. Profectus uero ad se ostendendum, cum male admodum caneret, lapidibus ipsum explosum abegerũt.

Affabulatio.

Fabula significat, sic ex rhetoribus quosdam, qui in scholis uidentur esse aliqui, cum ad res publicas se conferunt, nullius pretij esse.

Fures.

FVres in domum quandam ingressi, nihil inuenerunt nisi gallum, atq; hoc capto, abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, ut se dimitterent, dicens, utilem esse hominibus noctu eos ad opera excidando. Hi uero dixerunt

σαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγεί-
ρων ἐκλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναν-
τιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστὶν εὐεργετήματα.

Κορώνη καὶ κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, τῷ ὑπὸ δὲ οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον. καὶ στᾶσα, μεγάλως ἔκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη. ἀπίωμεν ὦ οὗτοι. κορώνη γάρ ἐστι, ἣ τις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κορώνη καὶ κύων.

Κορώνη ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ εἰσίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ καὶ ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ

rũt, ſed propter hoc te tanto magis occidimus. Illos enim excitando, furari nos non ſinis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ea maxime prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficia.

Cornix, & coruus.

CORnix coruo inuidens, quòd is per auguria hominib. uaticinaretur, ob idq́ credere tur uti futura prædicens, conſpicata uiatores quoſdam prætereũtes, iuit ſuper arborẽ quandã, ſtansq́ ualde crocitauit. Illis uero ad uocem conuerſis, & admiratis, re cognita quidam inquit, abeamus heus uos, cornix enim eſt, quæ crocitauit, & augurium non habet.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eodẽmodo & homines cum præſtantioribus certantes, præter quàm, quòd non ad ęqua perueniunt, riſum quoq́ debere.

Cornix, & canis.

CORnix Mineruę ſacrificãs, canẽ inuitauit ad epulas. ille uero ad eã dixit, quid fruſtra ſacrificia abſumis? dea enim adeò te odit, ut ex peculiarib. quoq́ tibi augurijs fidẽ ſuſtulerit. Cui cornix, ob id magis ei ſacrifico, ut reconcilietur mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq́ ob lucrũ non uereri inimicos beneficijs proſequi.

Coruus, & ſerpens.

COruus cibi indigẽs, ut ſerpentẽ in aprico quodam

ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ, ὑποστραφέντος καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε. δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον. ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα, διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν περὶ σωτηρίας κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζον, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι. καὶ ὃς, ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν, κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες τῆς μετ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τὸ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ, μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀναπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς

ἑαυτόν

quodam loco dormientē uidit, hunc deuolan do rapuit. Hic cū se uertisset, atq; momordisset ipsum, coruus moriturus dixit, me miserū, qui tale reperi lucrum, quo etiam pereo.

Affabulatio.

Fabula in uirum, qui ob thesaurorū inuentionem de salute periclitatur.

Monedula, & columbae.

MOnedula in colūbario quodā columbis uisis bene nutritis, dealbauit sese, iuitq; ut & ipsa eodem cibo impertiretur. Hae uero, donec tacebat, ratae eam esse columbam, admiserunt. Sed cum aliquando oblita uocem emisisset, tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, eaq; priuata eo cibo rediit ad monedulas rursum. Et illae ob colorem, cū ipsam nō nossent, à suo cibo abegerunt, ut duorum appetens, neutro potiretur.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere & nos nostris contentos esse, considerantes auaritiā, preterq; q nihil iuuat, auferre saepe & quae adsunt bona.

Monedula.

MOnedulā cū quis cepisset, & pedem alligasset filo, suo tradidit filio. Hęc non ferendo uictum inter homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, in suum que nidum se contulit. Circumuoluto uero ramis uinculo, euolare haud ualēs, cum moritura esset, se-

ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ᾽ ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ᾽ ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ερμῆς.

Ζεὺς ἑρμῇ προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέειν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ᾽ ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν, ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη. ἀλλ᾽ ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ. ἂν δ᾽ εἰσέλθῃ αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπὸ ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

cũ loquebaẽ, me miserã, quę apud homines nõ ferẽdo seruitutẽ, incautè mea me uita priuaui.

Affabulatio.

Fabula significat, nõnunquam quosdam, dum se à mediocribus student periculis liberare, in maiora incidere.

Mercurius.

Iupiter Mercurio iussit, ut artificib. omnibus mẽdacij medicamentũ misceret. Hic eo trito, & ad mensurã facto, æqu abiliter singulis miscuit. Cũ uero solo relicto sutore, multũ superesset medicamenti, totum acceptũ mortariũ ei miscuit. Atque hinc contigit artifices omneis mentiri, maxime uero omnium sutores.

Affabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Iupiter.

IVpiter formatis hominibus, omneis illis affectus indidit, solum indere pudorẽ oblitus est. Quapropter nõ habens, undenã ipsum introduceret, per turbam ingredi eum iussit. Hic uero primum contradicebat, quòd indigna ferret. Vehemẽtius uerò eo instante, ait: Sed ego sanè his ingredior pactis, si amor nõ ingrediatur. Sin ingrediatur, ipse exibo quã primũ. Ex hoc sanè euenit, omnia scorta inuerecũda esse.

Affabulatio.

Fabula significat, captos amore inuerecundos esse.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ᾽ ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ᾽ ἄλλοις πολυτελῶς.

Λύκος καὶ πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοί φησι δώσεις ποτόν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχόν, ἔφη, ἀλλ᾽ ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, διὰ ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δὲ ἔφασαν. ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μύρμηξ.

Iupiter.

IVpiter nuptias celebrãs, oĩa animalia accipiebat. Sola uero testudine tarde profecta, admiratus causam tarditatis, rogauit eam, quamobrẽ ipsa ad cœnã nõ accesserit. Cũ hęc dixisset, domus chara, domus optima. iratus ipsi, damnauit ut domũ baiulans circũferret.

Affabulatiò.

Fabula signif. plerosq; homines eligere, parce potius apud se uiuere, quàm apud alios laute.

Lupus, & ouis.

LVpus à canibus morsus, et male affectus, abiectus iacebat. Cibi uero indigẽs, uisa oue, rogabat ut potũ ex prēterfluente flumine sibi afferret. Si ẽm tu mihi, inqt, dederis potũ, ego cibũ mihi ipsi inueniã. Illa, re cògnita, ait: sed si ego potum do tibi, tu & cibo me uteris.

Affabulatio.

Fabula in uirum maleficum per simulationem insidiantem.

Lepores.

LEpores olim belligerãtes cum aquilis, inuocarunt in auxilium uulpes. Hæ autèm dixerũt, uobis auxiliaremur, nisi sciremus qui uos estis, & cum quibus bellamini.

Affabulatio.

Fabula significat, eos, qui cum prēstantioribus certant, suam salutem contemnere.

Formica.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιιὼν. τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

Νυκτερὶς καὶ γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι. φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν οὐκ ὄρνις ἀλλὰ μῦς εἶναι, καὶ οὕτως ἀφέθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσὶν αὐτὴ μὴ μῦς, ἀλλὰ νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι. πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

QVæ nunc formica, homo olim fuit. Hic agriculturę aßidue incumbens nõ erat proprijs laboribus cõtentus, sed & uicinorum fructus surripiebat. Iupiter autem indignatus huius auaritia, transmutauit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. Verũ cum mutasset formam, non & affectum mutauit. Nam usque nunc arua circumeundo, aliorum labores surripit, & sibi recondit.

Affabulatio.

Fabula significat, natura prauos, etsi maxime speciem transmutarint, mores non mutare.

Vespertilio, & mustela.

VEspertilio in terram cum cecidisset, à mustela capta est. Et cũ occidenda foret, pro salute rogabat. Hac uero dicente, nõ posse ipsam dimittere, ꝙ natura uolucribus omnibus inimica foret, ait: nõ auem, sed murẽ esse, & sic dimissa est. Postremo aũt cum iterũ cecidisset, & ab alia capta mustela, ne uoraretur orabat. Hac aũt dicente, cunctis inimicam esse muribus, hæc non mus, sed uespertilio esse dicebat, & rursus dimissa est. Atq; ita euenit bis mutato nomine, salutem consecutam fuisse.

Affabulatio.

Fabula significat, neq; nos in ijsdẽ semper esse oportere, cõsiderantes eos, qui ad tempus mutantur, plerunq; pericula effugere.

Viatores.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα, ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δ' αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Ὄνος ἄγριος.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω, ὁρῶ γὰρ, ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ὑπὲρ τοῦ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ὑποδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς ἀπαλ-

Viatores secundũ littus quoddã iter faciẽtes, uenerũt in speculã quãdã, & illic cõspicati sarmẽta procul natantia, nauim esse magnam existimarũt, quamobrẽ expectarũt, tanq̃ appulsura ea esset. Cũ uero à uento lata sarmẽta propius forẽt, nõ nauim amplius, sed scaphã uidere uidebant. Aduectis autẽ illis, cũ sarmenta esse uidissent, inter se dixerunt, ut nos igitur frustra, quod nihil est exspectabamus?

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines, qui ex improuisio terribiles esse uidentur, cum periculum feceris, nullius esse precij inueniri.

Asinus syiuestris.

Asinus syluestris asino uiso domestico in loco quodã aprico profectus ad ipsum, beatũ dicebat & corporis habitudine, & cibi pceptiõe. Deinde uero cũ uidisset eũ ferentẽ onera, & agasonẽ retrò sequentẽ, & baculis ipsum pcutientẽ, ait. ast ego nõ amplius beatũ te existimabo. Video em̃ nõ sine magnis malis habere te felicitatẽ.

Affabulatio.

Fabula significat, non esse æmulanda lucra, in quibus insunt pericula, & miseriæ.

Asini.

Asini olim propterea quòd assidue onera ferrent, & fatigarentur, legatos miserunt ad Iouẽ solutionẽ laborũ petẽtes. Hic aũt ostẽdere ipsis uolẽs, id nõ posse fieri, ait. Tunc eos

ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐν ταὐτῷ καὶ αὐτοὶ περιιστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀδραπέτευτόν ἐστιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει, τἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δέ, ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα, πρὸς αὐτὸν ἔφη. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ὄνος καὶ βάτραχοι.

Ὄνος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δέ, ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν, οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥᾴθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

ὄνος

liberatũ iri laboribus, cum mingendo fluuium fecerint. Ac illi eũ uerũ dicere existimantes, ex illo & nunc usq;, ubi aliorum urinam uiderint asinorum, illic & ipsi cricunstando mingunt.

Affabulatio.

Fabula significat, unicuiq; quod fatale est, incurabile esse.

Asinus, & uulpes.

ASinus indutus pelle leonis, uagabat̃ reliqua bruta perterrendo. Cæterum uisa uulpe tentauit & hanc preterrefacere. Hæc autem (casu enim ipsius uocem audiuerat) ad ipsum ait: sed bene scias, quod & ego te timuissem nisi rudentem audiuissem.

Affabulatio.

Fabula significat, nõnullos indoctos, q̃ ijs, qui extra sunt, aliqui esse uidentur, ex sua linguacitate redargui.

Asinus & ranæ.

ASinus ligna ferẽs pertransibat paludem quandam. Lapsus autem, ut decidit nec surgere posset, lamentabatur, ac suspirabat. Ranæ autem quę erãt in palude, auditis suspirijs, heus tu, dixerunt, & quid faceres, si tanto hîc tempore, quanto nos fuisses, cum quia ad breue tempus cecidisti, sic lamenteris?

Affabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit in uirum segnem, qui ob minimos quosq; labores tristatur, cum ipse maioribus facile resistat.

Asinus

Ονος καὶ κόραξ.

ΟΝΟΣ ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἑστῶτος καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη. ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτοῖς διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ονος καὶ ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ τὸν ἐπικείμενον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν ὄνον, εἴς τινα πάγην ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέλαβεν, εἶθ' οὕτως ἤδη τὸν ὄνον ἐτράπη.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολοῦντες.

Ορνις καὶ χελιδών.

ΟΡνις ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη. ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα, ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος

Asinus, & coruus.

ASinus ulcerato dorso in prato quodam pascebatur. Coruo autem insidente sibi, & ulcus percutiēte, asinus rudebat ac saltabat. Sed agasone procul stāte, ac ridēte lupus prętereiēs, ipsū uidit & dixit, miseri nos, quos si tantum uiderit persequimur, huic aūt & arrident.

Affabulatio.

Fabula significat, maleficos homines, si tantū appareant dignosci.

Asinus, & uulpes.

ASinus & uulpes inita inter se societate, exiuerunt ad uenationē. Leo uero cū occurrisset ipsis uulpes imminēs periculū uidēs, profecta ad leonē, tradituram ei asinū pollicita est, si sibi impunitatē promiserit. Qui cū dimissurum eam dixisset, illa adducto asino in casses, quosdā ut incideret, fecit. Sed leo uidens illum fugere minime posse, primā uulpem comprehendit, deinde sic ad asinum uersus est.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui socijs insideantur, saepe & seipsos nescios perdere.

Gallina, & hirundo.

GAllina serpentis ouis inuentis diligenter calefacta excudit. Hirūdo aūt cū eam uidisset, ait, ô demens quid hæc nutris? quæ cum excreuerint à te prima iniuriā auspicabuntur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

Κάμηλος.

Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφευγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος, συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις.

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διῒ ἐνετύγχανεν, ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι. τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι, διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Fabula significat, implacabilē esse prauitatem, licet afficiatur maximis beneficijs.

Camelus.

CVm primum uisa est camelus, homines perterriti, & magnitudinem admirati fugiebāt. Vbi uero procedente tempore cognouerunt ipsius mansuetudinem, confisi sunt eousq;, ut ad eam accederent. At intellecto paulo pòst beluę non inesse bilem, eò contemptus iere ut & frena ei imponerent, & pueris agēdam traderent.

Affabulatio.

Fabula significat terribiles res, consuetudinē contemptibiles fieri.

Serpens.

SErpēs à multis hominibus pessundatus Iouem postulauit, Iupiter aūt ad eū dixit, sed si qui prior cōculcauit, pupugisses, nequaq; id facere secundus aggressus fuisset.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui prius inuadentibus resistunt, alijs formidolosos fieri.

Columba.

COlumba siti correpta, ut uidit quodam in loco poculū aquę depictū, uerū rata atque multo elata impetu, inscia in tabulā offendit, ut & pennis ipsius perfractis in terram deciderct, atq; à quodam occurrentium caperetur.

Affabulatio.

Fabula

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς ἐπιθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Περιστερὰ καὶ κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. κορώνη δ' αὐτῆς ἀκούσασα ἔφη, ἀλλ' ὦ αὕτη. ἐπίπαυσαι ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη, ὅσῳ γὰρ ἂν πλέονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλέους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο, τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἷς γε αὐταί ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν, ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας εἴς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τὰς βαλάνους ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκατεσφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονός, ὦ κάκιστα ἔφη ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς, ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς, καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Fabula significat, nõnullos homines ob uehementes alacritates incõsulto res aggredientes iniĳcere sese in perniciem.

Columba, & cornix.

COlũba in columbario quodam nutrita, fœcunditate superbiebat, cornix uero ea audita, ait, sed heus tu desine hac re gloriari, nã quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

Affabulatio.

Fabula significat, ex famulis quoq; eos esse infelicissimos, q in seruitute multos filios faciunt.

Diues.

DIues duas habẽs filias, altera mortua, prę ficas cõduxit, cũ uero altera filia dixisset, ut nos miseræ, ipsæ, ad quas pertinet luctus, lamẽtari nescimus, hæ uero nõ necessariæ sic uehementer plangũt, Mater ait, ne mirare filia, si hę ita lamentant, nã nummorũ gratia id agũt.

Affabulatio.

Fabula signifi. nõnullos homines ob auaritiã nõ uereri alienis calamitatibus quęstũ facere.

Pastor.

PAstor actis in quercetũ quoddã ouibus, strata sub quercu ueste, ascendit, & fructũ decutiebat. Oues uero inter edendũ glandes, nesciæ & uestes unà deuorarũt. At cum pastor descẽdisset, ut q erat actũ uidit, ô pessima, ait, animalia, uos cęteris uellera ac uestes præbetis à me uero, qui uos nutrio, & uestem surripitis.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄνοιαν, οὐ μηδὲν προσήκοντας δυσχεραίνοντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Αλιεὺς καὶ σμαρίς.

Αλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀνήνεγκε σμαρίδα. σμικρὰ δ' οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξυνθῶ καὶ μεγάλη φησὶ γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονα σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρὲν κέρδος κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ διὰ ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Ιππος καὶ ὄνος.

Ανθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ. ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δοράν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα. οἴμοι τῷ πανάθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ανθρωπος καὶ σάτυρος.

Ανθρω-

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines ob dementiam eos, qui nihil ad se attinent, beneficio afficere, in domesticos mala operari.

Piscator & cerrus.

Piscator demisso reti in mare retulit cerrũ, q̃ paruus cum esset, supplicabat ipsum ne tunc se caperet, sed dimitteret, quòd paruus foret, At cũ creuero, & magnus, inquit, euasero, me capere poteris, quoniam & maiori tibi ero utilitati. Tum piscator ait, sed ego demens fuerim, si quod in manibus est dimisso lucro, licet sit paruum expectando magnum sperem.

Affabulatio.

Fabula signif. inconsideratum esse, q̃ spe maioris rei, quę inter manus est, amittat, quia parua fuerit.

Equus, & asinus.

Homo q̃dã habebat equũ & asinũ, cũ aũt iter faceret in uia, ait asinus equo: tolle à me oneris partem, si uis me esse saluum. Illo nõ persuaso, asinus cecidit, atq; è labore mortuus est. Ab hero aũt omnib. impositis ei, & ipsa asini pelle, conquerens equus clamabat: heu mihi miserrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia gesto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula significat, si magni cum paruis iungantur, utrosq; seruari in uita.

Homo, & satyrus.

Ἄνθρωπός τις πρὸς σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνδιῄτω αὐτῷ, χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γινομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, διὰ τίνα αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη. τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν διὰ τίνα αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη τὸ ἔδεσμα καταψύχω, ὑπολαβὼν δὲ ὁ σάτυρος, ἀλλ᾽ ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι δεῖ φεύγειν ὑμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Ἀλώπηξ καὶ δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολλὴν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι᾽ αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν, ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη. ὦ οὗτος, ἀλλ᾽ ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

HOmo quidam cum satyro inita societate, unà cum eo comedebat. Hyems uero, & frigus cum foret, homo manus suas admotas ori afflabat. Rogante autem satyro, quàm ob causam hoc faceret, ait, manus meas calfacio propter frigus. Sed paulo post edulio calido allato, homo admotum ori insufflabat ipsum, Consulente rursus, quare id faceret, ait, ferculum frigefacio. Suscepto sermone satyrus, sed ego, ait, ex nunc renuncio tuam amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis & frigidum.

Affabulatio.

Fabula significat, fugere nos amicitias oportere, quarum anceps est affectio.

Vulpes, & lignator.

VVlpes uenatores fugiens, & in deserto, multa decursa uia, uirum lignatorem in eo inuenit, cui supplicadat, ut se absconderet, à quo ei ostenso suo tugurio ingressa delitiuit in angulis. At uenatoribus profectis, & uirum rogantibus, hic uoce quidem negabat scire quicquam, sed manu ibi locum ostendebat. Hi uero cum id non egissent, statim abiere: Vt igitur uidit eos uulpes præterijsse, exiuit nihil allocuta: eo ipsam accusante, quod seruata à se, gratias sibi non ageret, uulpes conuersa ait, heus tu, ego uero egissem tibi gratias, si uerbis similes & manuum gestus, & mores

 habuisses.

ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρυσᾶ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρωπος, καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦτον ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐξέρρευσεν ὅτι πλεῖστος, ὅνπερ δὴ συναγαγὼν ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστά με ὠφέλησας, τύψαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσει τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσει.

Ἄνθρωπος καὶ κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ. βαβαί. πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τρυφήσομαί τε γὰρ καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμῶς πεινάσαι. ταῦτα καθ᾽ ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔρριψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει

μεγάλως

habuisses. Affabulatio.
Fabula in eos, qui uerbis quidem utilia promittunt, sed contrà rebus faciunt.

Homo perfractor statuæ.

HOmo q̃dã ligneũ cũ haberet deũ supplicabat ut sibi benefaceret. Cũ igiť hęc faceret & nihilo minus in paupertate degeret, iratus eleuatum ipsum cruribus, proiecit in pauimentũ. Illiso igitur capite, ac statim diffracto, auri quamplurimũ effluit, quod iam ille dum colligeret, exclamabat, peruersus es ut puto, & ingratus. colenti enim mihi nequaq̃ profuisti, uerberanti autem te multa donasti bona.

Affabulatio.

Fabula significat, non profuturũ te tibi, honorando prauũ hominem, sed uerberãdo ipsum, profuturũ magis.

Homo, & canis.

HOmo q̃dam parabat cœnã, accepturus amicum quẽdã suũ & familiarẽ, canis itẽ ipsius aliũ inuitãdo canẽ, dicebat: ô amice ueni cœna unà mecũ. Is cũ accessisset, lætus astabat, magnã spectans cœnam secum loquens: papę, quanta mihi lætitia nuper derepẽte oblata est, Nam & nutriar, & ad satietatẽ cœnabo, ita ut nullo modo cras esuriã. Hęc secũ dũ diceret canis, simulq̃ moueret caudã, ut qui iam amico fideret, cocus ut uidit ipsum huc & illuc caudam circumagentẽ arreptis ipsius crurib. eiecit statim de fenestris. At is cũ decidisset, ibat

μεγάλως ἐγέλαζεν. τῶν τις δὲ κυνῶν, τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλε; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν ἔφη. ἐκ γὰρ πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παραγενόμενος εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφαλλεσθαι. ὡς δ' ἤδη πολὺ διατεινόμενος ἤνυσεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον. καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον διέτριβεν ἐρευνῶν, ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διὶ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος

uehementer exclamando. Sed canum quidam cum illi in uia occurrisset, percõtabatur, ut bel le cœnatus es amice: Is suscipiẽs ei dixit: Multo potu inebriatus supra satietatem, ne ipsam quidem uiam, qua egressus sum noui.

Affabulatio.

Fabula significat, non oportere confidere ijs, qui ex alienis bene facere pollicentur.

Piscator.

PIscator piscãdi rudis, acceptis tibijs ac retibus perrexit ad mare, & stans super petra quadam primum quidem sonabat tibijs, existimans ad uocis suauitatẽ pisces assilire. Vt uero multum contendens, nihil profecit, depositis tibijs, assumit rete, ac iacto in aquam, multũ piscium cepit. quibus euacuato reti, ut salientes uidit, ait: ô pessimæ animantes, cũ sonarẽ tibia non saltabatis, cum uero cessaui, id agitis.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui prẹter rationem, & inopportune aliquid agunt.

Bubulcus.

BVbulcus armentum taurorũ pascens, amisit uitulũ, lustrãdoq; omnẽ solitudinẽ, indagando moram traxit. Vbi inuenire nihil potuit, precatus est Iouem, si furẽ qui uitulum cepit ostenderit hœdum in sacrificium oblaturum. Cẹterum proficiscens in quercetũ quoddam inuenit à leone deuorari uitulum. Trepi-

βΘ- σου γινόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν. ὦ δέσποτα Ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω, νῦν ταῦρόν σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρας δυσυχεῖς, οἵτινες ἀπορροῦντες μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου θεοῖς καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη. τίς σε ὦ τέκνον τῶν θεῶν ἐλεήσει. τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Αετός.

Υπεράνωθεν πέτρας ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη. καὶ τοῦτό μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ καὶ μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων, ᾔτει αὐτοὺς τροφήν

dus igitur, perterrefactus, eleuatis manibus suis in cœlum, ait: ô domine Iupiter, promiseram tibi hœdum me daturum esse, si furem inuenirem, nunc taurum tibi recipio sacrificaturum, si huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, ut inueniãt precantur: cum inuenerint, quærunt effugere.

Coruus.

CORuus ægrotãs, ait matri, mater precare deũ, nec lamentare. Ea uero suscipiens, ait, quis deus ô fili miserebit tui: cuius eñ tu carnes nõ es furatus? Affabulatio.

Fabula significat, qui in uita multos inimicos habent, amicum in necessitate inuenturos neminem. Aquila.

SVper petra aquila sedebat, leporem captura, hanc aũt quidam percussit sagitta, quæ intra ipsam ingressa est. Sed crena cum pennis ante oculos stabat, quam cum uidisset, & hæc inquit mihi altera mœstitia, quòd proprijs pennis interream.

Affabulatio.

Fabula significat, durum esse, cum quis à suis periculum patiatur.

Cicada & formicæ.

HYemis tpe cũ triticũ efferueret, formicæ refrigerabãt, cicada aũt esuriens petebat ab eis ci-

τροφὴν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατὶ τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον. ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ. ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ καὶ ἀλώπηξ.

ΟΤῷ πηλῷ κρυπτόμενος σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις. ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς παίων. καὶ πῶς εἶπεν ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Ορνις χρυσοτόκος.

ΟΡνιθά τις εἶχεν ᾠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς προσοῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέων καὶ ἀλώπηξ.

ΛΈων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω διὰ ἐπινοίας τι πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα.

cibum, formicæ uero dixerũt ei, cur æstate non colligebas alimentũ? Hæc ait, nõ eram ociosa, sed canebam musice. Tũ hæ ridendo dixerũt: si æstiuo tempore modulabaris, nunc salta.

Affabulatio.

Fabula significat, nõ oportere quęcꝫ aliqua in re esse negligentẽ, ne mœreat, ac periclitetur.

Vermis, & uulpes.

QVi sub cœno celabatᷣ uermis super terram egressus dicebat omnibus animalibus, medicus sum medicaminũ doctus, qualis est Pæon deorũ medicus. Et quomodo, ait uulpes, alios curans, teipsum claudũ nõ curas?

Affabulatio.

Fabula significat, nisi præsto experientia fuerit, omne uerbum inane esse.

Gallina auripera.

GAllinam quis habẽs oua aurea parientẽ, ratus intra ipsam auri massam inesse, occisam alijs gallinis similem reperit. Hic multũ sperans inuenire diuitiarum, & exiguis illis priuatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere cõtentum esse præsentibus, & fugere inexplebilitatem.

Leo, & uulpes.

LEo senio confectus, cum suppeditare sibi cibum nõ posset, decreuit astu id facere. Itaqꝫ profectus in antrum quoddam, & deiectus simulabat ęgrotare. Aduenientes igitur

ani

ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παραγενομένη πρὸς αὐτόν. καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου, ἐπυνθάνετο πῶς ἔχει. τοῦ δὲ εἰπόντος κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένης δι᾽ ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Λύκος καὶ γραῦς.

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν. εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὲ ὁ λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ᾽ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν ὦ τέκνον αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος, ἐπορεύετο λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἳ τινὲς τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Εριφος καὶ λύκος.

Εριφος ἐπί τινος δώματος ἑστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ᾽ ὁ τόπος.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος

animantes uisitationis gratia, cõprehensas deuorabat. Multis igitur absumptis animantibus uulpes ea arte cognita, accessit ad ipsum, et stãs extra speluncã rogitabat quomodo se haberet. Cũ aũt is dixisset, male, causamq́ rogaret, quã ob rem nõ ingrederet̃, uulpes ait, quia me uestigia terrent, omnia ad introrsum spectantia, nulla retrorsum.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes homines cõiecturis præuisa pericula euitare.

Lupus, & uetula.

LVpus esuriens circuibat quærẽdo cibum, profectus aũt ad locum quendam, audiuit lugentem puerulum, eiq́ dicentem anum, desine plorare, sin minus, hac hora tradã te lupo: ratus igitur lupus serio loqui aniculam, expectabat ad multam horam, sed cũ aduenisset uespera, audit rursus anũ blandientẽ puerulo ac dicentẽ, si uenerit lupus huc, interficiemus eũ fili. His auditis, lupus eundo dicebat, in hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Affabulatio.

Fabula in homines, quorum facta uerbis nõ respondent.

Hœdus, & lupus.

HOedus super domo quadam cum staret, uiso lupo prætereunte, conuiciabatur, & mordebat ipsum: sed lupus ait, heus tu, non tu mihi, sed locus conuiciatur.

Affabulatio.

Fabula

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφομοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γενομένης τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

Ὄφις καὶ γεωργός.

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ γεωργὸς νομίσας τὸν ὄφιν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν. οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

Σαλπικτής.

Σαλπικτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ

Fabula significat plerunq́, & locũ & tempus præbere audaciam aduersus præstantiores.

Mulus.

MVlus ordeo pinguefactus, lasciuiebat clamans ac dicẽs, pater meus est equus cursor, & ego ei totus sum similis: atque aliquando cum necesse foret ei currere, ut à cursu cessauit, patris asini statim recordatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, etsi tempus ad gloriã promoueat aliquem, nõ suæ tamẽ ipsius fortunæ obliuiscatur, instabilis enim est uita hęc.

Serpens, & agricola.

SErpẽs in agriculæ uestibulis dilitescẽs, sustulit eius infantẽ puerulũ. Luctus aũt parẽtib. fuit magnus. At pater prę mœrore accepta securi, egressum serpentem occisurus erat. Vt uero prospexit parumper, festinando agricola, ut ipsum pcuteret, errauit tantum percusso foraminis orificio. Digresso aũt serpẽte, agricola ratus serpentẽ nõ amplius iniurię meminisse, accepit panẽ & salẽ, apposuitq́ in foramine. Sed serpens tenui sibilo ait, nõ erit nobis amodo fides amicitiaúe, quandiu ego lapidem uideo, tui filij tumulum.

Affabulatio.

Fabula significat, nullũ odij, aut uindictę obliuisci, quãdiu uidet monimẽtũ, quo tristatus est.

Tubicen.

TVbicen exercitũ cõgregãs, ac superatus

ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐβόα, μὴ κτείνετέ με ὦ ἄνδρες εἰκῇ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα, πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν ἄλλο κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γοῦν μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλαμος καὶ ἐλαία.

Δια καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥαδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρός, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥαδίως διεσώθη. ἡ δ' ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Λύκος καὶ γέρανος.

Λυκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει, ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν ἔφησεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὃς γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθός, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

ab hostibus clamabat, ne me temere, & frustra uiri occidite. Non enim uestrũ quenq̃ occidi: nam prȩter ęs hoc possideo aliud nihil: & hi ad ipsum dixere, ob id magis morieris, qui cũ nequeas ipse pugnare, omneis ad pugnã excitas.

Affabulatio.

Fabula significat, plus peccare, qui malos ac graueis principes cõcitant ad male agendum.

Arundo, & Oliua.

DE tolerãtia, & uiribus, & quiete, arundo & oliua cõtendebant: cum arundini oliua conuicium faceret utpote imbecillæ, ac facile cedenti uentis omnibus, arundo tacendo nihil locuta est. Ac parũper præstolata, ubi acer afflauit uentus, arundo sucussa, & declinata, uentis facile euasit, oliua autem cum uentis restitisset, ui diffracta est.

Affabulatio.

Fabula significat eos, qui tempori, ac præstantioribus nõ resistunt, meliores esse ijs, qui cum potentioribus contendunt.

Lupus & grus.

LVpus gutturi osse infixo mercedem grui præbiturum dixit, si capite iniecto, os ex gutture sibi extraxerit. Hæc autẽ eo extracto, quippe quæ procero esset collo, mercedem efflagitabat: qui subridẽdo, dentesq́ exacuendo, sufficiat tibi, ait, illa sola merces. q̃ ex ore lupi & dentibus saluũ caput, & illæsum exemeris.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τινὲς ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρευθὺς ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Γέρων καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. καὶ διὰ τὸ πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου παρόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη. ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω, ὁ δ' ἕτερος εἶπεν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι.

Ἐπι-

Affabulatio.

Fabula in uiros qui à periculo seruati, bene de se meritis eam gratiam referunt.

Galli.

Duob. gallis pugnantib. de gallinis fœminis, alter alterũ in fugã uertit, ac uictus in locũ obscurũ ꝓfectus delituit. Sed qui uicit, in altũ eleuatus, stansq; super alto pariete magna uoce clamauit, & statim aduolans aquila cũ rapuit. At q in tenebris delitescebat, ex illo intrepide gallinas cõscendit. Affabulatio.

Fabula significat, dominum superbis opponi, dare autem humilibus gratiam.

Senex & mors.

SEnex olim incisa à se ligna cũ ferret, multam ibat uiam, ac ob multum laborẽ deposito in loco quodã onere mortẽ inuocabat, sed mors cũ adesset, causamq; peteret, propter quã se uocaret, perterrefactus senex, ait, ut meum onus attollas. Affabulatio.

Fabula significat, omnem hominem esse uitæ studiosum, licet infortunatus sit & mendicus.

Ranæ.

DVæ ranę siccata palude, ubi habitabant, circuibãt quærendo ubi manerent, ac profectæ in profundum puteum, & acclinatæ deorsum, uisa aqua, altera consulebat, ut saltarent continuo deorsum, altera uero ait, si & hic aruerit quomodo poterimus ascendere?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἄρνος καὶ λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτω θεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε. καὶ θηρίων κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἐκ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Κώνωψ καὶ λέων.

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε. οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μή, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις. ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος, εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτόν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν, ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τῆς ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ
αἰσώπου μύθων.

Affabulatio.

Fabula significat, ne quid incōsulto fiat.

Agnus & lupus.

AGnus in alto cū ſtaret loco, lupū inferius prætereuntē uiā, mordebat, & ferā malā & crudiuorā appellabat. Sed lupus conuerſus ait ad ipſum, nō tu contumeliaris mihi, ſed ubi ſtas turris. Affabulatio.

Fabula ad eos, qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu ſublimiorum.

De culice & Leone.

CVlex ad leonem accedēs, ait, neq; timeo te, neq; fortior me es. Sin minus, quod tibi eſt robur? quod laceras unguib. & mordes dentibus, hoc & fœmina cū uiro pugnans facit. Ego uero longe ſum te fortior: ſi uero uis, ueniamus ad pugnam, & cum tuba ceciniſſet culex, inhæſit mordēs circa nares ipſius leueis genas: leo aūt proprijs unguibus dilaniauit ſeipſum, donec indignatus eſt. Culex autē uicto leone cum ſonuiſſet tuba, & epinicium ceciniſſet, euolauit. Araneæ uero uinculo implicitus cū deuoraret, lamentabatur, quod cum maximis pugnās, à uili animali aranea occideretur.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui proſternūt magnos, & à paruis proſternuntur.

FINIS AESOPI FABVLARVM.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ.

Περὶ ἀνθρώπου καὶ λιθίνου λέοντος.

Νδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος λέων.
καί τις λέοντί φησι, τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
ἀλλ' εἰ λεόντων, εἶπεν, ᾔδησαν γλύφειν,
πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ λέοντος κοιμωμένου καὶ μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
διέδραμεν μῦς, ὃς δ' ἀνέστη συντόμως.
γελᾷ δ' ἀλώπηξ καὶ λέων ἀπεκρίθη.
οὐ μὲν φοβοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν καταφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ λέοντος καὶ κάπρου καὶ γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ κάπρῳ.
γυπῶν δ' ἄνωθεν ἐκκόπτουν τὴν ἔριν,
βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
φίλους δ' ὁρῶντες ἠστόχουν τῶν ἐλπίδων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ δορκάδος καὶ λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
ὦ μοῖρα θηρῶν εἶπεν ἀθλιωτάτη,
εἰ σωφρονῶν γε, δυσκάθεκτος εἶ λέων,
πῶς νῦν μανεὶς οὐ μετὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ λέοντος, ὄνου, ἀλώπεκος.

Λέων

TETRASTICHA.

De homine, & leone lapideo.

Iri pedibus calcabatur lapideus Leo.
Et quidam leoni, ecquid robur, inquit intueris?
At si leones, ait ille, sciuissent scalpere,
Multos uidisses esse homines lapides.

Affabulatio.

Quod non oporteat inflari uirtute.

De leone dormiente, & mure.

Leone dormiente, per mediam ceruicem
Percurrit mus. Is autem surrexit ilico.
Ridet uulpes. ac Leo respondit:
Non timeo, sed interrumpo iter.

Affabulatio.

Quod non oporteat ne paruum quidem contemptum negligere.

De leone, & Apro, & Vulturibus.

Leo pugnam parauit aduersus aprum.
Vultures uero deinsuper speculabantur litem,
Vt deuorarent statim, qui uinceretur.
Sed amicis ijsdem uisis frustrati sunt spe.

Affabulatio. Quod non oporteat alienis malis letari.

De Caprea, & Leone furente.

Leonem caprea ut uidit furentem,
O fatum ferarum, ait miserrimum,
Si compos mentis intolerabilis es Leo
Quomodo nunc furens non plena facies lachrymarum?

Affabulatio. Quod non oporteat eum, qui potestatem habet excandescere.

De leone, Asino, Vulpe.

Λέων ὄνος, κερδώ τε πρὸς θήραν ἴον.
ὄνου δὲ ταύτην εἰς τρίτον διεδασμένου,
λέων κατεσπάραξε, κερδὼ δὲ πλέον
ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ ὄνου.
Ἐπιμύθιον. ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις ὄνος πρὶν ἦγεν ἀργυροῦν βρέτας,
ὅπερ συναντῶν, πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
ἤκουσεν, οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις.
Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμομένους δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μήτηρ ἐκχέω.
ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ μὴ γογγίζειν.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ βάτου.

Φραγμοὺς ἀλώπηξ ὡς ὑπερβαίνειν θέλων,
ὀλισθάνουσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
ἔξεσε πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
μέμφου σεαυτὴν, μὴ μὲ περ κεῖνος φάτο.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ κώνωπος καὶ ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας ταύρου πάλαι,
ὅνπερ κέλευεν εἴπερ ἐπτῆναι θέλει.

Leo, asinus, uulpes, ad prædam iere.
In treis parteis eam cum asinus diuidisset,
A leone dilaceratus est, at uulpes plus
Ei tribuit èdocta ab asino.

Affabulatio,

Quòd ex ijs quæ alij patiuntur, doceri oporteat.

De asino gestante simulacrum.

Humeris asinus gestabat simulacrum argenteum,
Quòd unusquisq; occurrens adorabat.
Superbia uero elatus, nolens manere asinus,
Audiuit, non es tu deus, sed fers deum.

Affabulatio,

Quòd oporteat eos, qui in dignitatibus constituti sunt, cognoscere se esse homines.

De puero comedente intestina.

Bouis puer festo die cum comedisset uiscera,
Hei mihi clamabat, quod intestina effundo mater,
Hæc ridendo ait, ne timeas fili,
Non enim ex tuis quicquam, sed uomis ex alienis.

Affabulatio,

Quòd oporteat aliena restituere & non murmurare.

De uulpe, & rubo.

Sepem uulpes transilire ut uoluit,
Lapsa, ac rubo innixa
Percussa planta, conuicia dicebat rubo.
Increpa te ipsam, non me, ille ait.

Affabulatio

Aduersus eos qui sua tacent uitia, & aliena reprehendunt.

De culice, & tauro.

Culex olim in cornu tauri sedebat,
Quem dicere iussit, an se uolare, uelit.

Audiuit

ἤκουσε δ' ὥσπερ οὐκ ἔγνω καθημένον,
οὕτω δὲ μὴ πλήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς,
ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ ἐλάφου καὶ ἀμπέλου.

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται.
ἥ τις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη.
τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῶν ἀμπέλων,]
κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τίς, ἀντ' ὀλέθρου παιδίου
πλήττειν, πέτραν τ' ἔσχισε, καὶ φιλεῖν θέλων.
ὄφις δέ φησι. πῶς γένοιντο συμβάσεις,
ἕως σὺ τύμβον τόνδ', ἐγὼ πέτραν βλέπω;
Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς καὶ σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε παῖς τις, σκορπίῳ
προὔτεινε χεῖρας ὃς δὲ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη,
ὡς εἴγε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων σέθεν,
καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκχεώσεις ἀκρίδας,
Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ συὸς καὶ μυός.

Σῦς εἷλκέ τις μυῶν ἔργον ὄντ' ἀσιτίας.
οὓς χαλκέων βλεπόντων, ἔστησαν, γέλων.
ὁ μῦς δ' ἔτι ζῶν, εἶπε μεστὸς δακρύων,
ὡς οὐδὲ σὺ δύνασθε καὶ τρέφειν ἕνα;
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα

παρα-

Audiuit quemadmodum non nouerat sedentem,
Itaq; neq; euolantem sentiret.
Affabulatio, Aduersus eos, qui uolunt esse docti potentes ue aut prudentes, nec sunt.

De Cerua, & uite.

Ceruam persequebantur uenatores,
Quae densis in uitibus delituit.
Sed folia uitium cum comederet,
Venatoribus iure praeda fuit.

Affabulatio.

Aduersus eos, qui malefaciunt benefactoribus suis.

De serpente, & agricola.

Serpentem quis pro filij interitu
Percussurus petramq; scidit, & amare uolebat.
Sed ait serpens, quomodo fient conuentiones?
Quamdiu tu tumbam hanc, ego lapidem uideo?

Affabulatio.

Magnas inimicitias esse irreconciliabiles.

De puero, & Scorpio.

Cum locustas cepisset puer quidam scorpioni
Porrigebat manus: is autem, ne attigeris, ait,
Nam si me tetigeris, suspirando ex sinu
Veras quoq; locustas abijcies.

Affabulatio.

Cum malis hominibus conuersari non oportere.

De Sue & Mure.

Sus quidam murem trahebat ad sedandam esuriem
Quos uidentes fabri ferrarij, riserunt.
Mus uero adhuc uiuens ait lachrymarum plenus,
Ne unum quidem potestis pascere, suem?
Affabulatio. Aduersus eos, qui suos casus

negli

παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Περὶ ὄνου καὶ λεοντῆς.

Φέρων λεοντῆς δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος.
ἤνυχει λέων εἶναί τις, αἰπόλους βλέπων.
ὤφθη δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὑρέθη,
τότε μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Επιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

Περὶ τράγου καὶ ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος βλάπτεις σύ με
κείρων τὰ φύλλα, μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας, εὑρήσω τάχα
πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Επιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τὶς ἀδικεῖν, τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

Περὶ ἀνδρὸς καὶ γαλῆς γυναικός.

Ανὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγει.
παρῆν δὲ κύπρις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
νύμφη δὲ μῦν βλέψασα, συντόνως τάχει
δίωκε τοῦτον, μὴ τραπεῖσα τὴν φύσιν.

Επιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὄν, οὐ μετατρέπεται.

Περὶ δορκάδος τῆς τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα δορκὰς αὐτῆς τοι θέαν,
λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Επιμύθιον ὅτι πολλάκις τὶς ὠφελεῖται, δι' ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σταφυλῆς.

Κορδῶ

Negligunt, alienos uero derident.

De asino & pelle leonis.

Leonis pellem humeris ferens asinus,
Iactabat esse leo quispiam uidendo caprarios.
Sed ubi sine leonis inuentus est pelle.
Pistrinum eum memorem turbationis reddidit.

Affabulatio.

Fabula significat, immeritos honores quamprimum solui.

De hirco, & uite.

Hircum uitis allocuta est, offendis tu me
Tondendo folia, num nam non est herba?
Quamuis enim nocueris, inueniam statim
Ad mactationem tui erga deos uinum ut scaturiat.

Affabulatio,

Quòd plerunq; uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

De uiro, & fele uxore.

Vir felem uxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum solennitate,
Sponsa uero uiso mure contenta celeritate
Eum persecuta est, non mutata natura.

Affabulatio,

Quòd id quod à natura est, non transmutetur.

De caprea reprehendente pedum tenuitatem.

In fontibus suam imaginem uidens caprea,
Tenueis carpebat pedes, sed gaudebat cornibus.
Cum uero leo persecutus est ipsam, eos amabat,
Cornua reprehendens, ut prædæ laqueum.
Affabulatio, quod plerunq; quis iuuatur ex quibus uidetur lædi.

De uulpe, & uua.

Vulpes

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου
πρὸς ὕψος, ἠρτημ. καὶ καμοῦσα πολλάκις
ἑλεῖν ἀπεῖπε, πρὸς δ' ἑαυτὴν τοῦτ' ἔφη,
μὴ κάμνε, ῥάγες ὀμφακίζουσιν μάλα.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ κόρακος καὶ ἀλώπεκος.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε, κερδὼ δ' ἠπάτα.
εἰ γλῶσσαν εἶχεν, ζηλωτὸς εἷς ὄρνις μέγας.
εὐθὺς δ' ὁ τυρὸν ῥίψας, ἣ δ' αὐτὸν φάγεν.
ἔχεις κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τῇ κολακείας χαίροντας.

Περὶ βατράχων καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου,
καί τις, πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
εἰ γὰρ μόνας τρέμοιμεν αὐγὰς ἡλίου,
τίς εἴγε τεκνώσειε τοῦτον βαστάσει;
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τῇ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὤλεκε τύχης.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου.

Ἄστροις προσσκοπῶν τις ἀστροσκόπος,
πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ, τυχὼν δέ τις
ὁδοιπόρος, στένοντι τοῦτ' ἔφη λέγων,

νῦν

Vulpes racemum proceræ uidens uitis,
In altum eleuabatur, cumq; diu laborasset,
Vt caperet, defatigata est, sed secum hæc locuta est;
Ne labora, accini uuæ exacerbescunt admodum.

Affabulatio

Ad eos qui de necessitate uoluntatem faciunt.

De Coruo & uulpe.

Caseum coruus mordebat, sed uulpes decipiebat
Si linguam haberes, esses magna Iouis auis.
Continuo uero is eum abiecit, ea autem comedit
Habes corue omnia, mentem solam compara.

Affabulatio

Aduersus eos qui adulationibus delectantur.

De Ranis, & Sole.

Ob nuptias Solis lætabantur ranæ.
Quædamq; ad eas ait ô miserum genus.
Nam si solos radior solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?

Affabulatio

Aduersus eos, qui suo damno præ ignorantia gaudent.

De Gallina aureum ouum pariente, & auaro.

Ouum aureum gallina semel peperit.
Quidamq; auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed spes perdidit maius fortunæ donum.

Affabulatio in eos qui spe lucri, in dannum ex pusillanimitate incidunt.

De stellarum speculatore, & uiatore.

Stellis intentus quidam stellarum speculator
Cadit imprudenter in puteum, sed quidam superueniens
Viator suspiranti hæc inquit dicendo.

νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε τὴν γῆν οὐ βλέπεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Περὶ ἵππου καὶ κάπρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ.
ὁρμὴν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ φέρων ὅλως,
ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
εὔπορον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δι' ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυοῖν ἑταίραιν.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξόθριξ.
χρόνῳ δ' ἐνεμωχύλαι παντὶ καὶ τρόπῳ,
ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφερον.
ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὤφθη γέλως.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

Περὶ ἀετοῦ τε καὶ κολοιοῦ.

Ἀρνὸν καταπτὰς ἀετὸς καθαρπάσας,
ἰδὼν κολοιὸς, ἐν κριῷ πράττει τάδε.
ὃν εἷλε ποιμὴν, παισὶ δ' ἐφώνει τοῦτό τι,
ἐμοὶ κολοιός. ἀετὸς δ' αὐτὸς θέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

Περὶ κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος
ηὔχει κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν,
πρῶτον δὲ δῶρον ἡ χελιδὼν ἥρπακει,
μεθ' ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

Animum applicando sursum ô optime, terram non uides.

Affabulatio,

Quòd plerique cum præsentia nesciant, futura cognoscere gloriantur.

De equo, & apro.

Pugnabat equus cum ferocissimo apro,
Impetum uero feræ equus cum penitus non sustineret,
Sese dedidit, inuento socio
Viro iugulandæ feræ perito.

Affabulatio,

Quod nonnulli ob inimicitias in seruitutem sese dedunt.

De uiro misticapillo, & duabus amicis.

Amicas duas habebat uir misticapillus,
Aetate autem & moribus omnino dissimileis,
Altera nigros capillos, albos altera euellebant.
Quapropter depilatus, omnibus ridiculo fuit.

Affabulatio,

Aduersus eos, qui in duas res contrarias sese iniiciunt.

De aquila & cornicula.

Agnum deuolans aquila cum rapuisset,
Idque uidisset monedula, in ariete facit eadem.
Quam pastor cepit, filius autem clamabat tale quid,
Mihi monedula, aquila autem sibi est.

Affabulatio,

Quòd non oportet imitari præstantiores.

De Cornicula & cæteris auibus.

Alienis pennis induta,
Gloriabatur cornicula præstare auibus.
Primum donum hirundo rapuit,
Post eam omnes, hinc nuda inuenta est.
Affabulatio, Quòd ex collatione pulchritudo dissoluatur.

Περὶ ἀετοῦ καὶ ὀϊστοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος ἀετὸς τρωθεὶς πάλαι,
ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἦσο πολλὰ δακρύων,
Βλέπων δ' ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
Βαβαὶ, πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης καὶ στρουθοῦ.

Πᾶσι πεφύκει θηρσὶ, καὶ πτηνοῖς μάχη.
ἦλω λίβυσσα στρουθὸς, ἣ τοὺς δ' ἐπλάνα.
εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον.
πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

Περὶ χελιδόνος καὶ κριτηρίου.

Πῆξε χελιδὼν νεοσσιὰν κριτηρίου
ὑπερθεν. ἧς περ τὴν γονὴν βλάπτει δράκων,
ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
ὅπου γὰρ ἐκδίκησις ἐβλάβην μόνη. Ἐπιμύθιον,
πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

Περὶ τριῶν βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων, καὶ λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,
οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων.
ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διασχίσας,
ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.
Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

Περὶ γεωργοῦ καὶ γεράνου.

Ἐθνὴ γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
μεθ' ὧν πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρήνει μέγα,

ἔφη

De aquila, & sagitta.

Sagitta pectus aquila uulnerata est olim.
Dolens autem postea sedebat admodum plorans.
Videns autem sagittam pennatam, ait,
Papæ, penna me pennatam occidit.

Affabulatio,

In eos, qui à suis mala patiuntur.

De pugna ferarum ac uolucrum, & struthione.

Omnes inter se feræ & uolucres concertabant.
Capta est struthio Libyca, quæ hasce decipiebat.
Esse quidem auis ex parte uero fera,
Volucribus caput, feris pedes ostendens.

Affabulatio,

Aduersus eos, qui duobus seruiendo dominis, utrosq; decipiunt.

De Hirundine & prætorio.

Hirundo fixit nidulum in prætorio,
Cuius prolem lædit serpens.
Hæc autem dixit ô ingemiscendam fortunam,
Vbi enim ultio est, sola offensa sum.

Affabulatio

Ad eos, qui malum à bonis patiuntur.

De tribus bobus concordibus, inde discordibus, & leone.

Concordes pascebantur tres simul boues,
Quos ne fera quidem lædebat leo.
Cum uero inimicitiarum odio & pugna dissensissent,
Singulos deuorauit nudos ut unum.
Affabulatio, aduersus eos, qui à suis dissident, & propterea mala patiuntur.

De agricola, & Ciconia.

Gruibus tetendit agricola quidam laqueum.
Cum quibus ciconiam cepit quæ uehementer lugebat,

ἔφη δ᾽ ἀροτρεὺς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
ἀλλ᾽ ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Ἐπιμύθιον πρὸς φίλον τινὸς, ἑνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

Περὶ κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας.
κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
χανὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
ἀπεστερεῖτο καὶ τοῦ, ὅπερ ἐκράτει.

Ἐπιμύθιον. ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ σπόγγων.

Γεφυρῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ᾽ ἁλὸς ὄνος.
ἐν ᾧ τε καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
σπόγγον ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρειν,
ὕδωρ ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ καμήλου καὶ διός.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλος ἐξῄτει κέρα,
ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν, ὦτα, καὶ κάραν.
ὡς ἄν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ λύκου καὶ ἀρνός.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
ὕδωρ τάραττες; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυν,
καὶ πῶς ὕδωρ τάραττον ἀγνοῶ ποτε.
θοίνη γενοῦ μοι, κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἀδεῶς φανερῶς ἀδικοῦντας.

Dixit autem agricola, ut amica quidem tu mihi es:
Sed laqueus, qui cepit, te cum malis tenet.

Affabulatio

In amicum cuiusdam, couiunctum cum inimicis amici ipsius.

De cane & imagine ipsius in aqua.

Canis secundum flumen carnes ferens,
Cum se acclinasset, alium in aqua uidet.
Hiscens autem ut inferiores alias carnes caperet,
Priuatus & ijs est quarum dominus erat.

Affabulatio,

Quòd cupidus magis damno afficitur.

De asino & sale, & spongijs.

Transeundo fluuium onus salis portabat asinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc cum iidem multum spongiarum ferret,
Cecidit sponte, & infeliciter suffocatus est.

Affabulatio,

Quòd plerunq; expectatio lucri in damnum incurrit.

De Camelo, & Ioue.

Curua camelus à deo petebat cornua,
Quam derisit ob malum consilium.
Minuit enim ei de cætero aures, & caput
Vt ab omni parte foret turpissima.

Affabulatio,

Quòd oporteat à deo conuenientia petere.

De lupo, & agno.

Lupus agno inquit, nonne dudum tu mihi
Aquam perturbasti? nuper ex uentre natus sum,
Et quomodo aquam perturbarim nescio quando.
Cœna fies mihi & iure, & iniuria.

Affabulatio,

Aduersus eos, qui intrepide palàm iniurij sunt.

Περὶ δειλοῦ κυνηγοῦ καὶ ποιμένος.

Δειλὸς κυνηγὸς πρὸς τὸν εἶπε ποιμένα,
εἴπου λέοντος ἴχνος εἶδες, μοὶ φράσον.
σὺ τοῦτον, εἶπεν, εἰ θέλεις, δείξω, πέλας
ἴχνος. κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ ἱππότου καὶ ἀγροίκου.

ᾔτει λαβεῖν ἀγροῖκον λαγὼν ἱππότης,
λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν, ἀγροῖκος δ᾽ ἔφη.
μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης παραιτουμένους τὰ ἴδια.

Περὶ λύκου καὶ ὄνου.

Ὀδοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ ὄνου λύκος,
αἰτῶν δὲ μισθὸν πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι
ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργ᾽ ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ λύκου καὶ γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγει τοῦ λύκου.
μισθῷ δ᾽ ἑλὼν γέρανος, ᾔτει τὴν χάριν.
σῶον τράχηλον ἐκ λύκου λαιμοῦ φέρων,
μηδ᾽ ἄλλο μηδὲ μισθὸν, ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σώθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ ταύρου καὶ τράγου.

ἤλαυνε ταῦρον ἐξ ἕνος κοίτης τράγος.

ὃν

De uenatore timido,& pastore.

Timidus uenator pastori cuidam,ait,
Sicubi leonis uestigium nosti,dic mihi,
Tibi ipsum,ait uis ostendam,longè
Vestigium, Venator ait,non quæro amplius.

Affabulatio

Aduersus homines audaces uerbis,& factis timidos.

De equite,& agricola.

Petebat leporem ab agricola, ut acciperet miles,
Accepto eo manibus, rogabat, quanti?
Et equum admisit,agricola autem ait,
Ne festina tibi donum hoc offero.

Affabulatio

Aduersus eos,qui necessario recusant res suas.

De lupo,& asino.

Ex asino clauum dentibus extraxit lupus,
Petens mercedem, percutitur calcibus genam.
Lupus autem inquit,quomodo cocus cum essem olim
Medicinæ opera indigne exercui?

Affabulatio

In eos,qui propriam artem derelinquunt,& aliam ingrediuntur incommode.

De Lupo,& Grue.

In lupi gutture os infixum erat,
Mercede autem, cum extraxisset grus, petebat pretium.
Saluum collum ex lupi gutture ferens:
Nullam aliam mercedem,quàm hoc considera.

Affabulatio

In eos,qui periculosum negocium aggrediuntur,& post conuentionem quærunt mercedem.

De Tauro & Hirco.

Expellebat taurum ex suo cubili hircus,

ὃν θὴρ λέων δίωκεν, εἶπε δὲ στένων·
εἴπερ με μὴ λέοντος ἐπτόει φόβος,
ἔγνως ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ μύρμηκος καὶ τέττιγος.

ᾔτει τροφὴν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
μύρμηξ δ᾽ ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
ὡς ἐν θέρει εἴρηκεν ᾖδον ὀξέως.
χειμῶνος ὀρχοῦ φησι, μὴ τροφῆς ἔρα.

Ἐπιμύθιον πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχεύοντας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ἔθαλπέ τις γεωργὸς ἐν κόλποις ὄφιν
ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ᾔσθετο,
ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἄκτεινε τάχος.
οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ χελιδόνος καὶ ἀηδόνος.

Ἀγροῦ χελιδὼν μακρὰν ἐξεπωτήθη,
εὗρε δ᾽ ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
ἀηδόν᾽ ὀξύφωνον. ἡ δ᾽ ἀπεθρήνει
τὸν Ἴτυν, ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρας.
χ᾽ ἡ μὲν χελιδὼν φησι, φιλτάτη ζώοις,
πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θρᾴκην.
ἀλλ᾽ ἔλθ᾽ εἰς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
τὴν δ᾽ αὖτ᾽ ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.

Quem fera leo insectabatur, ait autem suspirans,
Nisi me leonis timor perterreret,
Scires quanta tauri & hirci uis sit.

Affabulatio

Ad eos qui affici iniuria ferunt à paruis metu maiorum.

De formica, & cicada.

Petebat à formica cicada cibum.
Sed formica ait. quid æstate faciebas?
Quod acute æstate caneret dixit.
Hyeme salta, inquit, ne ama cibum.

Affabulatio

Aduersus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in senectute mendicant.

De serpente, & agricola.

Agricola quidam in sinu fouit serpentem
Frigoribus, ubi autem calorem sensit,
Percussit eum qui fouit, atq; occidit statim.

Affabulatio

Sic mali tractant benefactores.

De Hirundine, & Philomena.

Procul ab agro hirundo euolauit.
Reperit autem in desertis sidentem syluis
Acute canentem lusciniam, ea uero lugebat
Itym immaturum excessisse è uita.
Et hirundo, inquit, charissima salua sis,
Primum hodie te post Thraciam uideo.
Sed ueni rus & in domum hominum.
Contubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui luscinia canora respondit,
Sine in petris manere desertis.

οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μῖξις ἀνθρώπων
μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

ΤΩΝ ΓΑΒΡΙΟΥ
μύθων τέλος.

Nam domus omnis, & consuetudo hominum
Memoriam antiquarum calamitatum reaccendet.

Affabulatio. *Fabula significat, præstare sine dolore uiuere in desertis, quàm cum malis habitare in ciuitatibus.*

GABRIAE FABVLARVM FINIS.

Ἐκ τῶν ἀφθονίου σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ συβαριτικὸς, καὶ κίλιξ, καὶ κύπριος πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον αἰσώπιος λέγεσθαι, διὰ τὸν αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἀλόγου, καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν, ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

Μῦθος ὁ τῶν μυρμήκων, καὶ τῶν τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμὴ, καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον. τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο, τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

Ἐκ τῶν

Ex Aphthonij sophistæ exercitamentis.

Abula profecta quidem est à poëtis, sed et rethoribus communis facta est admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadam repræsentans ueritatem. Atq; alia Sybaritica, alia Cilix, alia Cypria dicitur, accepto ab inuentoribus nomine. Verum quoniã Aesopus egregie præter cæteros cõscripsit fabulas, euicit ut potius Aesopia diceretur. Ea uero est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri confingit. Moralis, quę eorum imitatur mores, quę sunt rationis expertia. Mista uero, quæ rationale irrationaleq; complectitur. Eam autẽ admonitionem cuius causa fabulam constitueris, Antefabulationem præpositã, postpositam uero Affabulationẽ dices.

Fabula qua formicarũ & cicadarum exemplo hortantur iuuenes ad laborem.

Icadæ olim æstatæ assiduis cantibus indulgebant, formicæ uero hyemis memores, laboribus fructibusq; colligendis operã dabant. Verum cum hyems aduenisset, formicæ ijs quæ collegerant, pascebantur: Cicadas autẽ delectatio illa, & canendi uoluptas, eò indigentiæ, miseriæq; perduxit, ut esurirent omnes & fame conficerentur. Sic iuuentus laborum fugitans, male habet in senectute.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΚΟΝΩΝ.

ΜΥΘΟΙ.

οιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ ὁμήρῳ μύθου, καὶ ἡσιόδῳ. ἔτι δὲ καὶ ἀρχιλόχῳ πρὸς λυκάμβην. ἀλλ᾽ αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ᾽ ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν αἴσωπον, φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες. καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαί τινα ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες, τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιίστησι χορὸν περὶ αἰσώπῳ. ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία περὶ Δάῳ.

EX PHILOSTRATI IMAGINIBVS FABVLAE.

Abulæ ſe ad Aeſopum, ſua in eum beneuolentia conferunt, quod ſatagat ſui fabula, quippe & Homero, Heſidio, nec non & Archilocho in Lycambẽ curę fuit. ſed ab Aeſopo humana omnia ad fabellas redacta ſunt, ſermone brutis non temere impertito, nã & cupiditatem tollit & libidinem inſectatur, & fraudem. Atq; hæc ei leo quiſpiã agit, et uulpes, et per Iouẽ equus, nec teſtudo muta, ex quibus pueri diſcũt, quæ in uita gerantur. habentur igitur in precio fabulæ propter Aeſopum. Accedunt ad ianuam docti huius, uittis eum deuincturæ, coronaq; oleagina coronaturæ. hic ut puto fabulam aliquam texit. riſus enim faciei, & oculi in terram defixit, id præſe ferunt, pictorem fabularum curas remiſſiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autẽ pictura et fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Aeſopum ſtatuit, ex illius ſcena confictum Chori dux uulpes depicta eſt, utitur enim ea Aeſopus miniſtra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

Ex Hermogenis exercitamentis,
Prisciano interprete.

FAbula est oratio ficta, uerisimili dispositione imaginē exhibēs ueritatis. Ideo autem hanc primā tradere pueris solēt oratores, quia animos eorū adhuc molles ad meliores facile uias rite instituunt. Vsi sunt ea tamen uetustissimi quoq; autores, ut Hesiodus, Archilochus, Horatius: Hesiodus quidem lusciniæ, Archilochus autē uulpis, Horatius muris. Nominantur autē ab inuentoribus fabularū, aliæ Aesopiæ, aliæ Cypriæ, aliæ Lybicæ, aliæ Sybariticæ, omnes autem cōmuniter Aesopię dicūtur, quoniam in conuentibus frequenter solebat Aesopus fabulis uti. Mendacem quidē esse uolunt fabulam, sed ad uitā utilem, nec non & uerisimilem. Est autē uerisimilis, si res, quæ subiectis accidunt personis, apte reddantur: utputa de pulchritudine aliquis certat, pauo supponatur hic: oportet alicui astutiam tribuere, uulpecula est subijcienda: imitatores aliquos hominum uolumus ostendere, hic simijs est locus. Oportet igitur modo breuiter, modo latius eas differere: quomodo autē hoc fiet: si nunc narratione simplici proferantur, nunc etiā sermo inductis fingatur personis: exempli causa: Simiæ conuenerunt, & consiliū habuerunt de urbe condenda, & quia placuit illis, paratæ erāt incipere ædificationē, sed uetus simia prohibuit ab incepto

cas-

eas, docens quod facile capiantur, si intra muros concludantur, sic breuiter dices: si uelis producere, sic: Simiæ cōuenerunt, & cōsiliabantur de urbe cōdenda, quarū una in mediū ueniens cōcionata est, quia oportet ipsas quoque ciuitatē habere. Videtis enim aiebat, q̄d ciuitatē habendo felices homines sunt: domos etiā habēt singuli & in concionē uniuersi, & in theatrum ascendētes delectant animos spectationibus & auditionibus uarijs. Et sic proferes orationē in orando, dicēs, q̄d et plebiscitū scriptū est, & finges etiam orationē ueteris simiæ. Expositio autem fabularū uult circuitionib. carere, & iucundior esse. Sed oratio, qua utilitas fabulæ retegitur, quā ἐπιμύθιον uocāt, quod nos affabulationem possumus dicere, à quibusdam prima, à plerisque rationabilius postrema ponitur. Sciendum uero, quòd etiam oratóres inter exempla solent fabulis uti.

Quas fabulas philosophia recipiat, quas item reijciat ex commentario Macrobij in somnium Scipionis.

FAbulæ, quarum nomē indicat falsi professionem, aut tantū conciliandę auribus uoluptatis, aut adhortationis quoque in bonā frugem gratia repertæ sunt. Auditum mulcent, uelut comœdiæ, quales Menander, eius ue imitatores agendas dederunt, uel argumenta fictis casibus amatorum referta, quibus uel multum se Arbiter exercuit, uel Apuleiū nōnunquam

lusisse miramur. Hoc totum fabularum genus quod solas auriũ delicias profitetur, è sacrario suo in nutricũ cunas sapientiæ tractatus eliminat. Ex his aũt quæ ad quandã uirtutum speciẽ intellectũ legẽtis hortant͂, fit secunda discretio. In quibusdam em̃ & argumentũ ex ficto locatur, & per mendacia ipse relationis ordo contexit͂, ut sunt illæ Aesopię fabulæ elegantia fictionis illustres. At in alijs argumentũ q̃dẽ fundatur ueri soliditate, sed hæc ipsa ueritas per quædam cõposita & ficta profertur: & hæc iam uocatur narratio fabulosa, non fabula, ut ceremoniarum sacra Hesiodi & Orphei, quæ de deorum progeniæ actúue narrantur, ut mystica Pythagoreorũ sensa referunt. Ergo ex hac secũda diuisione, quam diximus, à philosophiæ libris prior species, quæ concepta de falso per falsum narratur, aliena est. Sequẽs in aliã rursus discretionem scissa diuiditur. Nam quũ ueritas argumento subest, solaq; fit narratio fabulosa, non unus reperitur modus per figmentũ uera referendi. Aut enim contextio narrationis per turpia & indigna numinibus, ac monstro similia cõponitur, ut dei adulteri, Saturnus patris Cœlij pudenda abscindens, & ipse rursus à filio regno potito in uincula cõiectus, quod genus totum philosophi nescire malunt. Aut sacrarum rerum notio sub pio figmentorũ uelamine, honestis & tecta rebus et uestita nominibus enunciatur

ciatur. Et hoc est solum figmenti genus, quod cautio de diuinis reb. philosophantis admittit.

Ex Auli Gellij libro secundo, capite undetrigesimo.

Apologus Aesopi Phrygis memoratu non inutilis.

AEsopus ille è Phrygia fabulatur haud immerito sapiens existimatus est, cum quæ utilia monitu, suasuq; erant, non seuere, nō imperiose præcepit & cēsuit, ut philosophis mos est, sed festiuos, delectabilesq; apologos commentus, res salubriter ac prospicienter animaduersas, in mentes animosq; hominum cum audiendi quadam illecebra induit: uelut hæc eius fabula de auiculæ nidulo lepide atq; iucunde præmonet, spem fiduciamq; rerū, quas efficere quis possit, haud unq; in alio, sed in semetipso habendam. Auicula, inquit, est parua, nomen est Cassita, habitat nidulaturq; in segetibus, id fermè tēporis, ut appetat messis, pullis iamiam plumantibus. Ea cassita in sementes forte concesserat tempestiuiores: propterea frumētis flauescentibus, pulli etiam tunc inuolucres erant. Cum igitur ipsa iret cibū pullis quæsitū, monet eos, ut si quid ibi nouæ rei fieret, diceretur ue, animaduerterēt, idq; sibi, ubi redisset, renūcia-

rent. Dominus postea segetum illarum filium adolescentem uocat. Et uides'ne, inquit, hæc ematuruisse, & manus iam postulare? Idcirco die crastino, ubi primum diluculabit, fac amicos adeas, & roges ueniãt, operamq́; mutuam dent, & messem hanc nobis adiuuent: hæc ille ubi dixit, discessit. Atque ubi redit Cassita, pulli trepiduli circũstrepere, orareq́; matrem, ut statim iam properet, atq; alium in locũ sese asportet: nam dominus, inquiũt, misit qui amicos rogaret, uti luce oriente ueniant & metant. Mater iubet eos à metu ociosos esse: Si enim dominus, inquit, messem ad amicos reijcit, crastino seges non metetur, neq; necesse est, hodie uti uos auferam. Die igitur postero mater in pabulum uolat, dominus quos rogauerat, operitur: sol feruit, & fit nihil, & amici nulli erant. Túm ille rursum ad filiũ, amici isti, inquit, magnam in partem cessatores sunt. Quin potius imus, & cognatos, affinesq́; nostros oramus, ut adsint cras tempori ad metẽdum? Itidẽ hoc pulli pauefacti matri nunciant. Mater hortatur, ut tum quoq; sine metu, ac sine cura sint: cognatos, affinesq́; nullos fermè tã obsequibileis esse, ait, ut ad laborem capessendũ nihil cunctentur, & statim dicto obediant: uos modo, inquit, aduertite, si modo quid denuo dicetur. Alia luce orta, auis in pastum profecta est: cognati, & affines operam, quam dare rogati sunt, superse

derunt

derũt. Ad postremũ igitur dominus filio, ualeant, inquit, amici cum propinquis. Afferes prima luce falces duas, unam egomet mihi, & tu tibi capies alteram, & frumentum nosmetipsi manibus nostris cras metemus. Id ubi ex pullis dixisse dominum mater audiuit, tempus, inquit, est cedendi & abeundi: fiet nũc dubio procul, quod futurum dixit. In ipso enim uertitur, cuia est res, non in alio, unde petitur. Atque ita Cassita nidum migrauit, & seges à domino demessa est. Hæc quidẽ est Aesopi fabula de amicorũ & propinquorũ leui plerũq; & inani fiducia. Sed quid aliud sanctiores libri philosophorũ mónent, q̃ ut in nobis tantũ ipsis nitamur? alia autẽ omnia quę extra nos, extraq; nostrum animum sunt, neq; pro nostris, neq; pro nobis ducamus? Hũc Aesopi apologum Q. Ennius in satyris scite admodum, & uenuste uersibus quadratis cõposuit, quorum duo postremi isti sunt, quos habere cordi, & memoriæ, operęprecium esse hercle puto.

Hoc erit tibi argumentũ semp in promptu sitũ,
Ne qd expectes amicos, q tu possis p te agere.

APOLOGI AESOPICI DE
CASSITA FINIS.

ΟΜΗΡΟΥ

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟ ΜΑΧΙΑ.

Ρχόμενος πρῶτον μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γόνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος,
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην. τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον
ὕδατι τερπόμενος μελιηδεῖ, τὸν δὲ κατεῖδε
λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω.
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
καί με πατὴρ πηλεὺς ποτε γείνατο ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
καὶ σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων

σκη-

HOMERI

RANARVM ET MVRIVM PVGNA.

Ncipiens primum Musarum cœtum ex Helicone,
Venire in meum cor supplico, gratia cantus,
Quem nuper in libellis meis super genua posui,
Litem immensam, tumultuosum opus Martis,
Supplicans hominibus in aures omnibus mittere,
Quomodo mures in ranas principantes iuerunt,
Terrigenùm uirorum imitati opera gigantum.
Sic sermo inter mortales erat, tale autem habuit principium.
Mus aliquando sitibundus felis periculum euitans:
Propinquum in lacum teneram adposuit barbam,
Aqua delectatus dulci, hunc autem uidit
Limnocharis obstrepera, uerbum autem locuta est tale.
O hospes quis es? unde uenisti ad littus? quis autem te produxit?
Omnia autem uere dic, ne mendacem te intellexero.
Si enim te nouerim amicum dignum, ad domum ducam.
Dona autem tibi dabo hospitalitia multa & bona.
Sum autem ego rex Physignathus, qui per lacum
Color, ranarum dux dies omnes,
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromedusæ
Mixtus in amore apud ripam Eridani,
Et te quidem uideo pulchrumq; & fortem egregium aliorum

λιμνόχαρις palude gaudens. φυσίγναθος inflans maxillas.
ὑδρομεδούσῃ reginæ aquarum.

σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε,
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο φώνησέν τε.
τίπτε γένος τὸ μὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν,
ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοι γε
ὅσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος.
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν,
ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.
οὐδὲ δέδι' ἄνθρωπον καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα.
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο,
ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.

πλεῖστον

Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Esse, sed age citius tuam generationem concionare.
Huic autem rursus Psicharpax respondit, dixitq́;:
Quid nam genus meum perquiris ô amice manifestum omnibus
Hominibuśq; dijsq; & cœlestibus uolatilibus?
Psicharpax quidem ego uocor, sum autem filius
Torxartæ patris magnanimi: at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit autem in lignario me, & enutriuit cibarijs,
Ficubus & nucibus, & edulijs omnigenis.
Quomodo autem amicum facies me in natura nihil similem?
Tibi quidem enim uita est in aquis, sed mihi certe
Quæcunq; apud homines comedere consuetudo, neq; me latet
Panis ter pistus à bene rotunda cista,
Neq; placenta extensa habens multam sisamida,.
Non sectio ex perna, non iecora albam uestem habentia,
Neq; caseus nuper pressus à suaui lacte,
Non bonum dulcearium, quod & diui desiderant,
Neq; quæcunq; ad conuiuia hominum faciunt coci,
Ornantes ollas condimentis uarijs.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed statim ad pugnam iens propugnantibus mixtus sum.
Non timui hominem, & quamuis magnum corpus ferentem.
Sed ad lectum iens, summum digitum mordeo,
Et à pede accepi, & non labor occupauit uirum,
Suauis non aufugit somnus mordente me.
Sed duo ualde omnia timeo omnem per terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam gemituosam, ubi dolosum existit fatum.

ψιχάρπαξ, micarū raptor. τρωξάρταο, uorantis panem. λειχομύλη, lambens molas. πτερνοτρώκτου, pernas uorantis.

Plurimum

πλεῖστον δ' ἢ γαλέην περιδείδια ἥ τις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
πρὸς τάδε μειδήσας φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι κρονίων,
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
αἴρω σ' ἐν νώτοισι. κράτει δέ με μή ποτ' ὄλησαι,
ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου, ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους
νήξει τερπόμενος φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας,
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἰδέσθαι
δεινὰ δ' ὑπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ
οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν ἠύτε κώπην
σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ κρήτην,
ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον

Plurimum iam felem supertimeo,qui optimus.
Qui & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos.non caules,non cucurbitas,
Non porris uiridibus pascor neq; apijs.
Hæc enim uestra sunt edulia per lacum.
Ad hæc aũt subridens Physignathus contrà locutus est,
O hospes ualde gloriaris ob uentrem.adsunt & nobis
Multa ualde in lacu & in terra mirabilia uisu,
V triuitam enim dedit pascuam ranis Saturnius Iupiter,
Exultare per terram,& in aquis corpus cooperire.
Si autem uis & hæc scire,facile est.
Portem te in humeris.tene autem me,ne aliquando pereas,
Sic gauisus in meam domum uenias.
Sic certe inquit,& terga da,ille aũt ascendebat uelociter
Manus habens tenerum per collum,saltu facili.
Et in primis quidem gaudebat, quãdo intuebatur uicinos portus
Natione gaudẽs Physignathi.sed quando iam utiq;
Vndis purpureis submergebatur.multum lachrymabatur
Inutilem penitentiam accusabat:uellebat autem comas,
Et pedes stringebat per uentrem,in illo autem cor
Concutiebatur insolentia,& in terram uolebat uidere.
Vehementer autem ingemiscebat timoris frigidi necessitate.
Caudam quidẽ in primis extendit in aquis,tanquam remum
Trahens supplicansq; deis in terram uenire,
Aquis purpureis submergebatur:multum autem clamabat,
Et talem dixit sermonem ab ore autem concionabatur.
Non sic humeris portauit onus amoris
Taurus quando Europam per undam duxit in Cretam,
Vt me nauigans super humeralem duxit ad domum

Rana

βάτραχος ὑψώσας ὑγρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ,
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο δεινὸν ὅραμα
ἀμφοτέροις. ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνῃ.
δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐν ὕδωρ.
χεῖρας δ' ἔσφιγγεν καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ,
ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε.
παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον, ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας, ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα,
ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τὸν δὲ κατεῖδε
λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐν δώματα τρωξάρταο
πατρὸς δυστήνου ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
ἦν ἤδη τλήμων, μέσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.

ὦ φίλοι

Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autem ex improuiso apparebat horrendũ spectaculum
Vtrisq;, erectum super aquam habebat collum.
Hunc uidens ingressus est Physignathus nõ quicquam intelligens
Qualem socium futurus erat perdere per lacum.
Ingressus est autem profunditatem lacus, & euitauit parcã nigrã
Ille autem ut relictus est, cecidit supinus statim in aquam.
Manus autem stringebat, & moriens stridebat.
Sæpe quidem ingrediebatur in aquam sæpe autem rursus
Calcitrans egrediebatur, mortem autem non erat euitare.
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipso
Aquis autem periens, tales loquutus est sermones.
Non latebis utiq; deos Physignathe hæc faciens
Naufragum iaciens à corpore ut à petra.
Non certe me per terram melior eras ò pessime,
Pancratioq; luctaq;, & ad cursum, seddecipiens
In aquam me proiecisti, habet deus iustum oculum.
Pœnam tu solues murium exercitui, neq; euitabis.
Hæc locutus expirauit in aquis: hunc autem uidit
Lichopinax, ripis insidens mollibus.
Vehementer autem ululauit, currens aũt annunciauit muribus.
Vt autem didicerunt mortẽ, ingressa est ira perniciosa uniuersos,
Et tunc præconibus suis iusserunt sub diluculum
Proclamare ad concionem in domos Troxartæ
Patris infelicis Psicharpagis qui per lacum
Supinus natabat mortuum corpus, neq; iuxta ripas
Erat iam miser, medio autem natabat ponto.
Vt autem uenerunt festinantes cum aurora, primum surrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitq; sermonem.

λιχοπίναξ lambens quadras.

O ami-

ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
ἔχθιστη γαλέη τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
οὓς γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον ἄρηος.
ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἐνόπλοι, ὡς δ' ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος εἰς δ' ἕνα χῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,
κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος ἐμβασίχυτρος
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν εἶπέ τε μῦθον.

Ω Βα-

O amici, tametsi solus ego mala multa passus
Ex ranis, sors mala omnibus facta est:
Sum autem ego infelix,, post quàm treis filios perdidi.
Et quidem primum utiq; occidit rapiens
Inimicissimus felis, foramen extra capiens.
Alium autem rursus uiri crudeles ad mortem duxerunt
Varioribus artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam uocant murium perditricem existentem.
Qui tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ,
Hunc suffocauit Physignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipsas,
Corpora ornantes in armis uarijs.
Hæc locutus persuasit armari uniuersos.
Hos quidem utiq; armauit Mars belli curam habens.
Tibiaria arma quidem primum circa tibias posuerunt,
Frangentes fabas uirides, benecq; aptantes.
Quas ipsi per noctem stantes comederunt.
Thoraces autem habebant calamis circundatis à corijs
Quos felem excoriantes scienter fecerunt.
Clypeus aūt erat lucernæ medius umbilicus: at certe lancea
Longæ acus omnino æreum opus Martis,
At cassis testa in temporibus nucis.
Sic quidem mures erant armati: ut autem intellexerunt
Ranæ, egressæ sunt ab aqua, in unum locum
Venientes, consilium congregauerunt belli mali.
Considerantibus aūt ipsis unde seditio, uel quis tumultus,
Præco propè uenit, ferens sceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embasichytros.
Nuncians belli famam dixitq; sermonem.

Τυρογλύφου, excauatoris caseorum Ἐμβασίχυτρος, in ollas irepens.

Ω Βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὅν κατέπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
οἵτινες ἐν Βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας Βατράχων ἀγερώχων.
μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς.
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς Βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον, ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
σώματα κοσμήσαντες, ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες,
ἄκροις πὰρ χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἐκείνοις εὐθὺ βάλωμεν.
οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κάρα τ' ἀμφεκάλυπτον.
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.

Ζεὺς

O ranæ, mures uobis minitantes miserunt
Dicere armari ad bellum pugnamq;.
Viderunt enim per aquam Psicharpaga, quem occidit
Vester rex Physignathus, sed pugnate
Quæcunq; inter ranas egregiæ genitæ estis.
Sic locutus disparuit, sermo autem in aures murium
Ingrediens conturbauit mentes ranarum superbarum.
Accusantibus autem ipsis Physignathus dixit surgens.
O amici, non occidi ego murem, neq; uidi
Pereuntem omnino suffocatus est ludens iuxta lacum,
Natatus ranarum imitatus, ac pessimi
Nunc me accusant inculpabilem. sed age consilium
Inquiramus, ut dolosos mures deperdamus.
Etenim ego dico, ut mihi apparent esse optima,
Corpora ornantes armati stemus uniuersi
Summas iuxta ripas, ubi præceps locus.
Quando autem impetum facientes in nos uenerint
Accipientes à galeis quicunq; prope obuius uenerit.
In lacum ipsos cum armis statim deijciamus.
Sic enim suffocantes in aquis experteis natandi
Constituemus statim murium occisorum hic trophæum.
Sic certe loquutus, armis induit uniuersos.
Folijs quidem maluarum tibias suas circumcooperierunt.
Thoraces autem habuerunt uiridibus latis à corijs,
Folia autem caulium in clypeos bene aptauerunt.
Lancea autem acutus iuncus unicuiq; longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis subtilibus capita circumcooperiebant.
Circundantes autem steterunt in ripis altis
Conquassantes lanceas, animo autem plenus erat unusquisq;

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας κρατερούς τε μαχητὰς
πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε. τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ ἀθηναίην προσέειπεν.
Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν ἀθήνη.
ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη.
καὶ πράσσει με τόκους, τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι. ἀλλά με πρῴην
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες
οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή κέ τις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς αὐτίος ἔλθοι.
πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.

Iupiter autem deos uocans in cœlum astriferum,
Et belli multitudinem ostendens, potentesq; pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas ferentes,
Qualis centaurorum exercitus procedit & gigantum,
Suauiter ridens interrogabat. qui ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium? & Palladem allocutus est.
O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuum per templũ semper exultant uniuersi mures,
Odore delectati & cibarijs ex sacrificijs.
Sic certe dixit Saturnius. hunc aũt allocuta est Pallas.
O pater, non certe unquam ego muribus consumptis
Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas destruentes, & lucernas causa olei,
Hoc autem meas ualde momordit mentes quale fecerunt.
Peplum meum corroserunt, quod texui laborans
Ex trama subtili & stamen subtile neui,
Foraminaq; fecerunt: at sutor mihi institit,
Exigit à me usuras: huius gratia irata sum.
Mutuata enim subtextum, & non habeo restituere.
Sed neq; sic ranis auxiliari non uelim.
Sunt enim neq; ipsæ mentibus firmæ, sed me recens
Ex bello redeuntem, postquam ualde defatigata fui,
Somno indigentem non permiserunt tumultuantes
Neq; parum oculos conniuere, ego aũt insomnis iacebam
Caput dolens, donec clamauit gallus gallinaceus.
Sed age cessemus dei ijs auxiliari,
Ne utiq; aliquis uestrum uulneretur telo acuto,
Sunt enim cominius pugnantes, etiam si deus contrà ueniret.
Omnes autem de cœlo delectemur litem uidentes.

Ὣς ἄρ' ἔφη. τῷ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
πάντες. ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
κὰδ δ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
ζεὺς κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' ὑψιβόας λειχήνορα οὔτασε δουρὶ
ἑσταότ' ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε πηλείωνα,
πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυτρον.
ἀρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν,
ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον πολύφωνον,
τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
αὐχένα πὰρ μέσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, κατ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων,
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτὸν,
κάππεσε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη.
χορδῆσι λιπαρῆσι τε πορνύμενος λαγόνεσιν.
λιμνήσιος δ' ὄχθαι τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν
ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,

χέρμα-

Vt certe dixit,huic autem pòst paruerunt dei alij.
Omnes simul autem collecti uenerunt in unum locum.
At uenerunt præcones duo signum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementer tuba clangebant belli strepitum. cœlitus autem
Iupiter Saturnius intonuit signum belli mali.
Primus autem alte clamans Lichenorem uulnerauit lancea
Stantem inter propugnatores per uentrem in medium epar.
Concidit autem pronus,teneras autem puluerulentas ferit comas.
Troglodytes autem post ipsum iaculatus est Peliona,
Infixit autem in pectore solidam lanceam. hunc autem cadentem
Cepit nigra mors anima,autem ex copore euolauit.
Seutlæus autem utiq; occidit percutiens cor Embasichytrum.
Artophagus autem Polyphonum per uentrem percussit.
Cecidit autem supinus,anima autem membris euolauit.
Lymnocharis autem ut uidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari uulnerauit anticipans
Collum iuxta medium.huic autem caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem ipsius concutiebatur lancea lucida.
Et percussit,neq; aberrauit,per epar.ut autem intellexit
Crambophagus,ripis profundis incidit fugiens.
Sed neq; sic cessauit in aquis,impulit autem ipsum.
Concidit autem,non respirauit.tingebatur autem sanguine lacus
Purpureo,ipse autem iuxta littus extensus est,
Venis pinguibus incitatus intestinis.
Lymnesius autem in ripis Tyroglyphum spoliauit.
Pternoglyphum autem uidens Calaminthius in timorem uenit.
Saltauit autem in lacum fugiens clypeum iaciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,

Λειχήνωρ, à labenda cauda. Τρωγλοδύτης, ingrediens foramina. Σευτλαῖος, à beta uel porro. Ἀρτοφάγος, paniuorus. Πολύφωνον, multi uocam. Κραμβοφάγος, uorans caules. Τυρογλύφος, cauator casceorum.

χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταξε. παλάσσετο δ᾽ αἵματι γαῖα.
λειχοπίναξ δ᾽ ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
ἔγχει ἐπαΐξας. τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψε.
πρασοφάγος δ᾽ ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε κνισοδιώκτην
ἐν λίμνῃ ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
ψιχάρπαξ δ᾽ ἤμυν᾽ ἑτάρων περὶ τεθνειώτων,
καὶ βάλε πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
πῖπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ᾽ ἄϊδόσδε βεβήκει.
πηλοβάτης δ᾽ ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ᾽ αὐτὸν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμώθη δ᾽ ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δ᾽ ἔτι χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα. πᾶσα δ᾽ ἐκλάσθη
κνήμη δεξιτερή. πέσε δ᾽ ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
κραυγασίδης δ᾽ ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ᾽ αὐτὸν,
τύψε μέσην δ᾽ αὐτὸν κατὰ γαστέρα. πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ᾽ ἐκχύντο ἅπαντα
ἔγκατ᾽ ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ,
σιτοφάγος δ᾽ ὡς εἶδεν ἐπ᾽ ὄχθῃσιν ποταμοῖο
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ᾽ αἰνῶς.
ἥλατο δ᾽ ἐς τάφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
τρωξάρτης δ᾽ ἔλαβεν φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον,
ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
τρωξάρτης δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνουν προπεσόντα,
καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
πρασσαῖος δ᾽ ὡς εἶδεν ἔθ᾽ ἡμίπνουν προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
οὐδ᾽ ἔρρηξε σάκος. σχέτο δ᾽ αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.

τοῦ

Saxo percutiens per guttur: cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat, polluebatur autem ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœtem,
Lancea impetum faciens: obſcuritas autem oculos cooperuit.
Praſſiphagus autem uidens pede traxit Cniſſodioctem,
In lacu autem ſuffocauit tenens manu neruum.
Pſicharpax autem ultus eſt ſocijs mortuis,
Et percuſſit Peluſium per uentrem in medium epar.
Cecidit autem illi ante, anima autem ad infernum iuit.
Pelobates autem uidens, luti manipulum iecit in ipſum.
Et frontem inunxit, & excæcabatur propemodum.
Iratus eſt autem certe ille capiens utiq; manu forti
Iacentem in campo lapidem ponderoſum pondus terræ,
Hoc percuſſit Pelobatem ſub genua: tota autem fracta eſt
Tibia dextra: cecidit autem ſupinus in pulueribus.
Craugaſides autem ultus eſt. & rurſus ibat in ipſum,
Percuſſit medium autem ipſum per uentrem, totus autem ei intro
Acutus iuncus ingrediebatur. humi autem effundebantur uni
Inteſtina, extracta à lancea manu graui. *(uerſa*
Sitophagus autem ut uidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, conſumebatur autem ualde.
Saltauit autem in foſſam, ut aufugeret diram perniciem.
Troxartes autem percuſſit Phyſignathum in pedis ſumitatem,
Celeriter autem conſumptus in lacum ſaltauit fugiens,
Troxartes autem ut uidit adhuc ſemiuiuum, qui ante ceciderat
Et illi incurrit rurſus occidere deſiderans.
Praſſæus autem ut uidit adhuc ſemiuiuum, qui ante ceciderat
Venit per propugnatores, & iaculatus eſt acuto iunco,
Neq; fregit ſcutum, tenebatur autem ipſius lanceæ acies.

Βορβοροκοίτην in cœno iacentem. Πρασσοφάγος edens porrum. Κνισσοδιώκτην nidorum ſectatorem. Πηλοβάτης per lutum incedens. Κραυγασίδης caulium ſpeciem referens. Σιτοφάγος, cibos abſumens.

ἦν δέ τις ἐν μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος ἀρτεπιβούλου
ὄρχαμος αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς μεριδάρπαξ.
ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε κρονίων.
κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
οὐ μικρόν μ' ἔπληξε μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον ἠδὲ καὶ ἄρην,
οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη κρονίδης. ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.
οὔτ' ἄρ ἀθηναίης κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος
ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
ᾧ τιτᾶνας ἔπεφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη. κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνὸν,
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον διὸς ὅπλον
ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος,
πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.

Erat aūt quidam inter mures iuuenis filius egregius inter alios
Cominus pugnans, charus filius irreprehensibilis Artepibuli,
Princeps ipsum Martem ostendens robustus Meridarpax,
Qui solus inter mures dominabatur pugnando.
Stetit autem iuxta lacum elatus solus ab alijs.
Iactabat autem depopulatum ire ranarum genus iaculatricum
Et certe perfecisset, quoniam magnum ipsi robur erat,
Nisi statim intellexisset pater hominum deorumq́;,
Et tunc pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius.
Mouens autem caput, talem locutus est uocem.
O dij, certe magnum opus in oculis uideo.
Non parum me stupefecit Meridarpax per lacum,
Trucidare ranas desiderans. sed celerrime
Palladem mittamus tumultuosam etiam & Martem,
Qui ipsum arcebunt à pugna robustum quamuis existentem.
Sic certe locutus Iupiter: Mars autem respondebat sermone,
Neq; certe Palladis ò Iupiter potentia, neq; Martis
Poterit ranis auxiliari dirum perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores, uel tuum iaculum
Moueatur magnum quod Titanas sustulit, potens opus,
Quo Titanas occidisti egregios ultra omnes,
Enceladumq́; tumultuosq́; ligasti. & agrestia genera gigantum.
Sic certe dixit: Saturnius autem iaculatus est ardens fulmen.
Primum quidem intonuit, magnum autem commouit cœlum,
Sed postea fulmen terribile, Iouis telum,
Misit inuoluens, illud autem certe euolauit à manu regis.
Omnes quidem utiq; terruit iaculatus, ranasq́; muresq́;,
Sed neq; sic cessauit murium exercitus, sed adhuc amplius,
Cupiebat depopulatum ire ranarum genis iaculatricum,

Πρασσαῖος, caulis colori similis. Ἀρτεπιβούλου, pani insidians
Μεριδάρπαξ, raptor particularum.

Nisi

εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε κρονίων,
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται, στρεβλοί, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
βλαισοί, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες. οἱ δὲ καλεῦνται
καρκίνοι. οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.
τοὺς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν,
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη.
καὶ πολέμου τελετὴ μονήμερος ἐξετελέσθη.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ
ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟ-
ΜΑΧΙΑΣ.

Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius,
Qui utiq; tunc ranis auxiliatores ilico misit.
Venerunt autem ex improuiso habentes incudes in tergo, ungulis
Obliqua ingredientes tortuosi, habentes cortices, in ore ostri
Ossei natura, lati humeros, rutilantes in humeris, (pelles
Blæssi neruosis manibus à pectoribus intuentes
Octopedes, bicipites manibus incapabiles: illi autem uocantur
Cancri. qui utiq; murium caudas oribus incidebant,
Etiam pedes & manus, flectebantur autem lanceæ.
Quos & timuerunt miseri mures, neq; sustinuerunt,
In fugam autem uertebantur, occidebat autem sol iam,
Et belli finis unius diei perfectus est.

FINIS HOMERI BATRA
CHOMYOMACHIAE.

Ἐπιτάφιον εἰς ὅμηρον ἀντιπά-
τρου σιδωνίου.

Τὰν μερόπων πειθὼ, τὸ μέγα στόμα, τὰν ἴσα μούσαις
φθεγξαμέναν κεφαλὰν ὦ ξένε μαιονίδεω,
ἅδ' ἔλαχον νασῖτις ἴου σπιλὰς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλᾳ
ἱερὸν, ἀλλ' ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
ᾧ νεῦμα κρονίδαο τὸ παγκρατὲς, ᾧ καὶ ὄλυμπον,
καὶ τὰν αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν,
καὶ τὸν ἀχιλλείοις φαρσαλισιν ἕκτορα πώλοις
ὀστέα δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ
εἰ δ' ὀλίγα κρύπτω τὸν τηλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει
καὶ θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος ἴκος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον ὅμηρον.

Νηὸς ἔην ἀνὰ σηκόν· ἀγίνεον ἦχι θυηλὰς,
Κυπρογενεῖ, παρεόντος ἐτήσιον. αὐτὰρ ὁ τόξον,
οὖλος ἔρως βάσταζε διοιστεῦσαι δὲ μεμηνὼς,
ὀξέα δενδίλλεσκε. πικρὸν δ' ἴθυνεν ὀϊστόν.
μητρὸς ἐπ' ἀρήτειραν ὑπαιέρχων δ' ἐπελάσθη,
ἤπατι λειάνδροιο κόρης φρένα αἶψα τρήσας,
ἀμφότεροι δὲ πόθου, αὐτὰρ πεφορημένοι οἴστρῳ,
ἀλλήλων ἀπόναντο. γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
λαθριδίων θήκαντο. σιδήρειον δὲ λελογχὼς,
αἷμα, πολυπλάγκτης προὔδωκε ποθεῦντας ἀέλλαις,
καί σφε φάους μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ καὶ φιλοτήτων.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς Μουσαῖον.

Καὶ φρένας ἀδρήσεια θεῶν, ἕλε, δὴ γὰρ ἀοιδαῖς,
στεῦτο λαχεῖν ἀρῆς, Μουσαῖος ἄποινα πόνων
στερρὸν κλύων νεμέσησ'. ὅτ' ἐοῖς ἐπεγήνοθεν ἔργοις
ἀχλὺς ἄδην. ἄρδις τ' οὐχ ἅδεν ὕβριν ἔρως
Μουσαίῳ δ' ἐπέτελλεν, ὅδ' ἐκλήιζε ποθεύντων
οἶστρον, ἀκροδρέψαι παρθενίης κάλυκας.
αἰνείσθω δὲ μικρῆσιν ὑποστίξας σελίδεσσιν,
ὅσσ' ὀλίγαις παίζων χερσὶν ἔοργεν ἔρως.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΤΑ ΚΑΤ ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ.

Εἰπὲ θεὰ κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχνον ἐρώτων,
καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων,
καὶ γάμον ἀχλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος ἠώς.
καὶ σηστὸν καὶ ἄβυδον, ὅπη γάμος ἔννυχος ἡροῦς.
νηχόμενόν τε λέανδρον ὁμοῦ καὶ λύχνον ἀκούω,
λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην ἀφροδίτης,
ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,
λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ὤφελεν αἰθέριος ζεὺς,
ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐφ' ὁμήγυριν ἄστρων,
καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.
ὅττι πέλεν συνέριθος ἐρωμανέων ὀδυνάων.
ἀγγελίην δ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
πρὶν χαλεπὸν πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην.
ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδε τελευτὴν
λύχνου σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο λεάνδρου.
Σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐναντίον ἐγγύθι πόντου,
γείτονές εἰσι πόληες. ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
ἀμφοτέρης πολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστὸν,
ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον· οὔνομα δ' αὐτῶν
ἱμερόεις τε λέανδρος ἔην καὶ παρθένος ἡρὼ,
ἡ μὲν σηστὸν ἔναιεν, ὁ δὲ, πτολίεθρον ἀβύδου,
ἀμφοτέρων πολίων περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω
ἴκελοι ἀλλήλοισι. σὺ δ' εἴποτε κεῖθι περήσεις,
δίζεό μοι τινὰ πύργον, ὅπη ποτὲ σηστιὰς ἡρὼ
ἵστατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἡγεμόνευε λεάνδρῳ.
δίζεο δ' ἀρχαίης ἁλιηχέα πορθμὸν ἀβύδου,

εἰσέτι

MVSAEVS DE ERO ET LEANDRO.

Dic Dea occultorum testem lucernam amorum,
Et nocturnum natatorẽ per mare transeuntiũ nuptiarũ,
Et coitum tenebrosum: quem non uidit incorruptibilis aurora,
Et Sestum & Abydum, ubi nuptiæ nocturnæ Erûs
Natantemq; Leandrum simul & lucernam audio,
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Erûs nocte nubentis, nuptias ornantem nuncium
Lucernam amoris simulacrũ, quam debuit æthereus Iupiter
Nocturnum post officium ducere ad consortium astrorum,
Ac ipsam appellasse sponsas ornantem stellam amorum,
Quoniam fuit ministra amatoriarum curarum,
Nunciumq; seruauit insomnium nuptiarum,
Ante quam molestum flatibus flaret inimicus uentus.
Sed eia mihi canenti unum concine finem
Lucernæ extinctæ & pereuntis Leandri.
Sestus erat & Abydus è regione, prope mare
Vicinæ sunt urbes. Cupido autem arcum tendens,
Ambabus urbibus unam commisit sagittam,
Iuuenem urens & uirginem, nomen uero eorum
Suauisq; Leander erat, & uirgo Ero.
Hæc quidem Sestum habitabat, ille uero oppidum Abydi,
Ambarum urbium perpulchræ stellæ ambo,
Similes inter se. Tu uero si quando illac transibis,
Quære mihi quandam turrim ubi quondam Sestias Ero
Stabat, lucernam habens, & dux erat Leandro.
Quære & antiquæ marisonum fretum Abydi,

Adhuc

εἰσέτι που κλαίοντα μόρον, καὶ ἔρωτα λεάνδρου
ἀλλὰ πόθεν λείανδρος ἀβυδόθι δώματα ναίων
ἡροῦς εἰς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ' ἐνέδησε καὶ αὐτήν;

Ἡρὼ μὲν χαρίεσσα διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα
κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,
ἄλλη κύπρις ἄνασσα, σαοφροσύνῃ δὲ καὶ αἰδοῖ
οὐδέ ποτ' ἀγρομένῃσιν ἐνωμίλησε γυναιξίν.
οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης
μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι γυναῖκες.
ἀλλ' αἰεὶ κυθέρειαν ἱλασκομένη ἀφροδίτην,
πολλάκι καὶ τὸν ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς,
μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀλέεινε πυριπνείοντας ὀϊστούς,
δὴ γὰρ κυπριδίη πανδήμιος ἤλυθεν ἑορτή,
τὴν ἀνὰ σηστὸν ἄγουσιν ἀδώνιδι καὶ κυθερείῃ.
πασσυδίῃ δ' ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἦμαρ ἱκέσθαι
ὅσσοι ναιετάεσκον ἁλιστρεφέων σφυρὰ νήσων,
οἱ μὲν ἀφ' αἱμονίης, οἱ δ' εἰναλίης ἀπὸ κύπρου.
οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι κυθήρων,
οὐ λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς ἀβύδου,
οὐδέ τις ἠιθέων φιλοπάρθενος, ἦ γὰρ ἐκεῖνοι
αἰὲν ὁμαρτήσαντες ὅπῃ φάτις ἔστιν ἑορτῆς,
οὐ τόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπῴχετο παρθένος ἡρώ,

μαρμα-

Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verum unde Leander in Abybo domos habitans
Erûs ad amorem uenit, amore uero deuinxit & ipsam?
Ero elegans generosum sanguinem sortita,
Veneris erat sacerdos: nuptiarum uero imperita cum esset
Turrim à parentibus apud uicinum habitabat mare
Altera Venus regina: castitate uero & pudore
Nunquam collectarum commercio usa est mulierum,
Neq; tripudium elegans adiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum.
Nam ob pulchritudinem inuidæ sunt fœminæ.
Sed semper Cithercam placans Venerem,
Sæpe & Cupidinem conciliabat libamentis,
Matre cum cœlesti flammeam tremens pharetram.
Sed neq; sic euitauit ignitas sagittas.
Iamq; Venereum populare uenit festum.
Quod Sesti celebrant Adonidi & Veneri.
Cateruatimq; festinabant ad sacrum diem ire,
Quotquot habitabant mari circumdatarum extrema insularum
Aliqui quidem ab Hæmonia, aliqui uero maritima à Cypro
Neq; mulier ulla remansit in oppidis Cytherorum
Non Libani odoriferi in summitatibus saltans,
Non Phrygiæ incola, non uicinæ ciuis Abydi,
Neq; ullus iuuenis amator uirginum. certe enim illi
Semper secuti, ubi fama est festi,
Non tantum immortalium afferre festinant sacrificia.
Quantum aggregatarum ob pulchritudines uirginum.
Verum deæ per ædem incessit uirgo Ero,

μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώπου
οἷά τε λευκοπάρηος ἐπαντέλλουσα σελήνη.
ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν
ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον, ἦ τάχα φαίης
ἡροῦς ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι.
χροιὴ γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο, νισσομένης δὲ
καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης,
πολλαὶ δ' ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι, εἷς δέ τις ἡροῦς
ὀφθαλμὸς γελόων ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.
ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὕρετο κύπρις.
ὣς ἡ μὲν περὶ πολλὸν ἀριστεύουσα γυναικῶν,
κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο κύπρις.
δῦσε δ' ἠιθέων ἁπαλὰς φρένας, οὐδέ τις ἀνδρῶν
ἦεν ὃς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον ἡρώ.
ἡ δ' ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατὰ νηὸν ἀλᾶτο,
ἑσπόμενον νόον εἶχε καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
καί τις ἐν ἠιθέοισιν ἐθαύμασε, καὶ φάτο μῦθον.
Καὶ σπάρτης ἐπέβην, λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ,
ἧχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων.
τοίην δ' οὔπω ὄπωπα νέην ἰδανήν θ' ἁπαλήν τε.
καὶ τάχα κύπρις ἔχει χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων.
παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ' οὐχ εὗρον ὀπωπῆς.
αὐτίκα τεθναίην λεχέων ἐπιβήμενος ἡροῦς.
οὐκ ἂν ἐγὼ κατ' ὄλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι.
ἡμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν ἡρώ.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τεὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
τοίην μοι κυθέρεια νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις.
τοῖα μὲν ἠιθέων τις ἐφώνεεν, ἄλλοθεν ἄλλος

Splendorem gratum emittens facie,
Qualis alba genas oriens luna
Summi uero niuearum rubebant circuli genarum,
Vt rosa ex thecis bicolor, certe diceres
Erûs in membris rosarum pratum apparere.
Colore enim membrorum rubebat,cuntis uero Erûs
Etiã rosæ candidam indutæ tunicam sub talis splendebant puellæ
Multæ uero ex membris gratiæ fluebant,sed antiqui
Treis Gratias mentiti sunt esse,alteruter uero Erûs
Oculus ridens centum gratijs pullulabat.
Profecto sacerdotem dignam nacta est Venus.
Sicea quidem plurimum antecellens fœminas
Veneris sacerdos noua apparebat Venus.
Subijt autem iuuenum teneras mentes.neq; ullus uir
Erat,qui non affectaret habere coniugem Ero
Illa autem bene fundatam quacunq; per ædem uagabatur,
Sequentem mentem habebat & oculos & præcordia uirorum.
Atq; aliquis inter iuuenes admiratus est, & dixit uerbum.
Et Sparten peragraui, Lacedæmonis uidi urbem
Vbi laborem & certamen audimus pulchritudinum,
Talem autem non uidi puellam,prudentemq; teneramq;
Et forte Venus habet gratiarum unam iuuenum
Intuens defessus sum,satietatem autem non inueni aspectus.
Statim moriar cubilia ubi conscenderim Erûs.
Non ego in cœlo cuperem deus esse,
Nostram uxorem habens domi Ero
Si autem mihi non licet tuam sacerdotem tractare,
Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
Talia iuuenum quisq; locutus est,undiq; alius

ἕλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλεϊ κούρης.
Αἰνοπαθὴς Λείανδρε, σὺ δ' ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην
οὐκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις
ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμεὶς ἀδόκητον ὀϊστοῖς,
οὐκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμμορος Ἡροῦς,
σὺν βλεφάρων δ' ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρσὸς ἐρώτων
καὶ κραδίη πάφλαζεν ἀνικήτου πυρὸς ὁρμῇ.
κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
ὀξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος ὀϊστοῦ.
ὀφθαλμὸς δ' ὁδός ἐστιν. ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων
ἕλκος ὀλισθαίνει καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει,
εἷλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς.
ἔτρεμε μὲν κραδίην. αἰδὼς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
θάμβεε δ' εἶδος ἄριστον, ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ,
θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων,
ἠρέμα ποσσὶν ἔβαινε, καὶ ἀντίον ἵστατο κούρης.
λοξὰ δ' ὀπιπεύων δολερὰς ἐλέλιζεν ὀπωπάς,
νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κούρης.
αὐτὴ δ' ὡς ξυνέηκε πόθον δολόεντα Λεάνδρου
χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν, ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
πολλάκις ἱμερόεσσαν ἑὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπήν,
νεύμασι λαθριδίοισιν ὑπαγγέλλουσα Λεάνδρῳ,
καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
ὅτι πόθον ξυνέηκε καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.
ὄφρα μὲν οὖν Λείανδρος ἐδίζετο λάθριον ὥρην,
φέγγος ἀνασείλασα κατήϊεν ἐς δύσιν ἠώς
ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος ἕσπερος ἀστήρ
αὐτὰρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν ἐγγύθι κούρης
ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὀμίχλην,

ἠρέμα

Vulnus celans insaniuit pulchritudine puellæ.
Grauia passe Leander, tu autem ut uidisti inlcytam puellam
Nolebas occultis consumere mentem stimulis,
Sed ardentibus domitus inopinato saggittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Erûs.
Simul in oculorum radijs crescebat fax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ fœminæ,
Acutior hominibus est ueloce sagitta.
Oculus uero uia est ab oculi ictibus
Vulnus delabitur, & in præcordia uiri uiat.
Cepit autem ipsum tunc stupor, impudentia, tremor, pudor.
Tremuit quidem corde, pudor non ipsum tenebat captum,
Obstupuit uero pulchritudinem optimam. amor uero ademit
Audacter aũt ob amorem impudentiam affectans (pudorem.
Tacite pedibus incedebat, & contra stetit puellam,
Obliquè uero intuens dolosos torquebat oculos,
Nutibus mutis deuians mentem puellæ.
Ipsa uero ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gauisa est ob gratias suas, tacite uero & ipsa
Sæpe gratam suam deiecit faciem,
Nutibus occultis innuens Leandro,
Et rursus extulit, ille uero intus animo gaudebat,
Quod amorem sensit, & non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultam horam.
Lucem contrahens descendit ad occasum aurora.
E regione autem apparuit umbrosa uesperæ stella.
Sed ipse audacter adibat propè puellam,
Vt uidit atratas insurgere tenebras,

ἠρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης
βυσσόθεν ἐστονάχιζεν ἀθέσφατον. ἡ δὲ σιωπῇ
οἷά τε χωομένη ῥοδέην ἐξήρπαζε χεῖρα.
ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
θαρσαλέως παλάμῃ πολυδαίδαλον εἷλκε χιτῶνα.
ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ.
ὀκναλέως δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος ἡρὼ
οἷάπερ οὐκ ἐθέλουσα. τοίην δ' ἀνενείκατο φωνὴν,
θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα λεάνδρῳ.

Ξεῖνε, τί μαργαίνεις, τί με δύσμορε παρθένον ἕλκεις;
ἄλλην δεῦρο κέλευθον, ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα,
μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
κύπριδος οὔ τοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἱκέσθαι.
τοῖα μὲν ἠπείλησεν ἐοικότα παρθενικῇσιν.

Θηλείης δὲ λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἶστρον ἀπειλῆς.
ἔγνω πειθομένων σημήια παρθενικάων.
καὶ γὰρ ὅτ' ἠιθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί,
παρθενικῆς δ' εὔοδμον ἐύχροον αὐχένα κύσας,
τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἴστρῳ.

Κύπρι φίλη μετὰ κύπριν, ἀθηναίη μετ' ἀθήνην,
οὐ γὰρ ἐπιχθονίῃσιν ἴσην καλέω σε γυναιξὶν,
ἀλλά σε θυγατέρεσσι διὸς κρονίωνος ἐίσκω.
ὄλβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ,
γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη, ἀλλὰ λιτάων
ἡμετέρων ἐπάκουε. πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο κύπριδος ἔργα,
παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν ἀφροδίτῃ.

παρ-

Tacite quidem stringens roseos digitos puellæ
Ex imo suspirabat uehementer. illa uero silentio
Tanquam irascens roseam retraxit manum.
Vt uero amatæ sensit instabileis nutus puellæ,
Audacter manu uariam traxit uestem,
Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
Pigre autem pedibus sequebatur uirgo Ero
Tanquam nolens, talemq; emisit uocem,
Fœmineis uerbis minans Leandro.
Hospes quid insanis? quid me infelix uirginem trahis?
Alia ito uia, meamq; dimitte uestem,
Iram meorum euita locupletum parentum.
Veneris non te decet deæ sacerdotem solicitare,
Virginis ad lectum difficile est ire.
Talia minata est conuenientia uirginibus.
Fœminearum autem Leander ubi audiuit furorem minarum.
Sensit persuasarum signa uirginum:
Etenim cum iuuenibus minantur fœminæ,
Venerearum consuetudinum per se nunciæ sunt minæ.
Virginis autem beneolens bonicoloris collum osculatus.
Tale uerbum locutus est amoris ictus stimulo.
Venus chara post Venerem, Minerua post Mineruam,
Non enim terrestribus æqualem uoco te mulieribus,
Sed te filiabus Iouis Saturnij assimilo.
Beatus qui te plantauit, & beata que peperit mater,
Venter qui te portauit felicissimus, sed preces
Nostras exaudi, amorisq; miserere necessitatis.
Veneris ut sacerdos exerce Veneris opera.
Virginem non decet administrare Veneri.

παρθενικαῖς οὐκ κύπρις ἰαίνεται. ἢν δ᾽ ἐθελήσῃς
θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι,
ἔστι γάμος καὶ λέκτρα. σὺ δ᾽ εἰ φιλέεις κυθέρειαν
θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
σὸν δ᾽ ἱκέτην με κόμιζε, καὶ ἢν ἐθέλῃς παρακοίτην
τόν σοι ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας.
ὡς θρασὺν ἡρακλῆα θοὸς χρυσόρραπις ἑρμῆς
θητεύειν ἐκόμιζεν ἰαρδανίῃ ποτὶ νύμφῃ.
σοὶ δὲ με κύπρις ἔπεμψε καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν ἑρμῆς.
παρθένος οὔ σε λέληθεν ἀπ᾽ ἀρκαδίης ἀταλάντη,
ἥ ποτε μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
παρθενίης ἀλέγουσα. χολωσαμένης δ᾽ ἀφροδίτης
τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.
πείθεο καὶ σὺ φίλη, μὴ κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς.
ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης
θυμὸν ἐρωτοτόκοισι παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.

Παρθενικὴ δ᾽ ἄφθογγος ὑπὸ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν,
αἰδοῖ ἐρυθιόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειὴν,
καὶ χθονὸς ἔξεεν ἄκρον ἐπ᾽ ἴχνεσιν, αἰδομένη δὲ
πολλάκις ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἑὸν ξυνέεργε χιτῶνα,
πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα. παρθενικῆς δὲ
πειθομένης ποτὶ λέκτρον ὑπόσχεσίς ἐστι σιωπή.
ἤδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων.
θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένος ἡρὼ,
κάλλεϊ δ᾽ ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο λεάνδρου.

Ὄφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀμίχλην
τόφρα δὲ καὶ λέανδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις
οὐ κάμεν εἰσορόων ἁπαλόχροον αὐχένα κούρης.
ὀψὲ δὲ λειάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνὴν

αἰδοῦς

Virginibus Venus non gaudet, si uero uolueris
Instituta deæ desideranda, & cerimonias fidas discere.
Sunt nuptiæ & lecti, tu autem si amas Venerem
Mulcentium mentem, ama suauem legem amorum,
Tuumq; supplicem me accipe, & si uolueris coniugem
Quem tibi Cupido uenatus est, suis sagittis assecutus:
Sicut audacem Herculem uelox auriuirga Mercurius
Seruitum duxit Iardaniam ad puellam.
Tibi uero me Venus misit, & nõ sapiens attulit Mercurius.
Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta,
Quæ olim Melanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans, irata autem Venere,
Quem prius non amauit in corde posuit toto.
Persuadere & tu chara ne Veneri iram excites.
Sic fatus, persuasit recusantis mentem puellæ,
Animum amoriperis errare faciens uerbis.
Virgo autem muta, in terram fixit aspectum,
Pudore rubefactam abscondens genam.
Et terræ rasit summitatem in uestigijs. cum puderet autem
Sæpe circa humeros suam contraxit uestem.
Persuasionis enim hæc omnia prænuncia, uirginis autem
Persuasæ ad lectum, promissio est silentium.
Iam suauamarum suscepit stimulum amorum,
Vrebatur autem cor dulci igne uirgo Ero
Pulchritudineq; suauis stupescebat Leandri.
Dum igitur ad terram habebat inclinatam caliginem,
Tunc & Leander amore furente uultu
Non laborabat uidens tenerum collum uirginis.
Sero uero Leandro suauem emisit uocem

αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου.

Ξεῖνε, τεοῖς ἐπέεσσι τάχ' ἂν καὶ πέτρον ὀρίναις.
τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
ὤμοι, τίς σ' ἐκόμισσεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγξαο. πῶς γὰρ ἀλήτης
ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης;
ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὁσίοισι πελάσσαι
οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσι ἐπεύαδεν. ἢν δ' ἐθελήσης
ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν,
οὐ δύνασαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν ἀφροδίτην,
γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος. ἐν δὲ σιωπῇ
ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
εἰπὲ δὲ μὴ κρύψῃς τεὸν οὔνομα καὶ σέο πάτρην.
οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν ἡρώ.
πύργος δ' ἀμφιβόητος ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,
ᾧ ἔνι ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ
σηστιάδος πρὸ πόληος ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας
γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλῇσι τοκήων.
οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες.. οὐδὲ χορεῖαι
ἠϊθέων παρέασιν, ἀεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἠῶ
ἐξ ἁλὸς ἠνεμόεντος ὑποβρέμει οὔασιν ἠχή.
ὡς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειὴν,
ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις.

Λείανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξέϊ κέντρῳ,
φράζετο πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκέσσεται, οἷσι δ' ἀνάσσει
αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε λεάνδρῳ.

ὀψὲ

Verecundiæ madidum ruborem stillans à facie.
Hospes tuis uerbis forsan & petram moueres.
Quis te uariorum uerborum docuit uias?
Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram?
Hæc autem omnia frustra locutus es, quomodo enim uagus
Hospes cum sis, & infidus, meo amori miscearis?
Manifeste non possumus nuptijs legitimis coniungi.
Non enim meis parentibus placet, si autem uoles
Vt hospes profugus mea in patria manere
Non potes tenebrosam absc ondere Venerem.
Lingua enim hominum amica conuicij. in silentio autem
Opus quod perficit aliquis in triuijs audit.
Dic uero ne celes tuum nomen, & tuam patriam.
Non enim meum te lateat, mihi nomen inclytum Ero.
Turris autem circumsona, mea domus altissima.
Qua inhabitans cum ancilla quadam sola
Sestiensem ante urbem, supra profundas undas
Vicinum mare habeo inuisis consilijs parentum.
Neq; me prope sunt coëtaneæ, neq; choreæ
Iuuenum adsunt, semper autem nocte & die
Ex mari uentoso insonat auribus sonitus.
Sic fata, roseam sub ueste celabat genam.
Rursus pudore affecta, suis autem accusabat uerbis.
Leander autem amoris percussus acuto stimulo.
Cogitabat quomodo amoris exerceret certamen,
Virum enim uarius consilijs amor sagittis domat,
Et rursus uiri uulnus medicatur. quibus autem dominatur
Ipse omnidomitor consultor est mortalibus.
Ipse etiam amanti auxiliatus est Leandro.

Tandem

ὀψὲ δ' ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον.
Παρθένε σὸν δι' ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω
εἰ πυρὶ παφλάζοιτο καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.
οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα τεὴν μετανεύμενος εὐνὴν,
οὐ βρόμον ἠχήεντα βαρυδούποιο θαλάσσης,
ἀλλ' αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
νήξομαι ἑλλήσποντον ἀγάῤῥοον. οὐχ ἑκὰς γὰρ
ἀντία σοῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον ἀβύδου.
μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτου σέο πύργου
ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
ἔσσομαι ὁλκὰς ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
καί μιν ὀπιπεύων οὐκ ὄψομαι δύντα βοώτην
οὐ θρασὺν ὠρίωνα καὶ ἄβροχον ὁλκὸν ἁμάξης,
πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην,
ἀλλὰ φίλη πεφύλαξο βαρυπνείοντας ἀήτας
μή μιν ἀποσβέσωσι, αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.
εἰ ἐτεὸν δὲ θέλεις ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῆναι,
οὔνομά μοι λέανδρος ἐϋστεφάνου πόσις ἡροῦς.
Ὡς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι
καὶ νυχίην φιλότητα, καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων,
λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστώσαντο φυλάσσαι,
ἡ μὲν, φάος τανύειν, ὁ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι
παννυχίδας δ' ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκη,
ἡ μὲν ἑὸν ποτὶ πύργον, ὁ δ' ὀρφναίην ἀνὰ νύκτα
μή τι παραπλάζοιτο βαλὼν σημήια πύργου,
πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ' εὐρέα δῆμον ἀβύδου.
παννυχίων δ' ὀάρων κρυφίους ποθέοντες ἀέθλους,

πολλά

Tandem autem ingemens, percalidum dixit uerbum.
Virgo tuum propter amorem, & asperã undam trãsibo,
Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua,
Non timeo grauem undam tuum adiens cubile,
Non fremitum resonantem graue murmurantis maris.
Sed semper per noctem portatus madidus maritus
Nauigabo Hellespontum ualde fluentem. non longe enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
Tantum mihi unam lucernam ab excelsa tua turri
E regione ostende in tenebris, ut intuens
Sim nauis amoris, habens tuum stellam lychnum,
Atq; ipsum aspiciens ne uideam occidentem Booten
Nec asperum Orionem ac immadidam tractionem currus,
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem.
Sed chara caue grauiter flanteis uentos,
Ne ipsum extinguant, & statim animam perdam
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem.
Si uere autem uis meum nomen & tu scire,
Nomen mihi Leander benecomptæ coniunx Erûs.
Sic ij quidem clandestinis nuptijs componebant misceri,
Et nocturnam amicitiam, & nuncium nuptiarum
Lucernæ testimonijs pacti sunt seruare,
Illa quidem lucẽ extendere, hic aũt undas longas transire:
Pernoctationes autem experti uigilum nuptiarum
A se inuiti separati sunt necessitate.
Hæc quidem suam ad turrim, hic aũt obscuram per noctem,
Ne quid erraret iaciens signa turris,
Nauigabat profundi fundamenti ad latum populum Abydi
Totamq; noctem coniugum clandestina desiderantes certamina,

πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην,
ἤδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὀμίχλη,
ἀνδράσιν ὕπνον ἄγουσα καὶ οὐ ποθέοντι λεάνδρῳ.
ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠιόνεσσι θαλάσσης
ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαεινομένων ὑμεναίων,
μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύτοιο δοκεύων,
εὐνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον ἀγγελιώτην.
ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὀμίχλην,
ἡρὼ λύχνον ἔφαινεν. ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου
θυμὸν ἔρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο λεάνδρου.
λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. πὰρ δὲ θαλάσσης
μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων,
ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον. ἔπειτα δὲ θάρσος ἀείρας
τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις.

Δεινὸς ἔρως, καὶ πόντος ἀμείλιχος, ἀλλὰ θαλάσσης
ἐστὶν ὕδωρ. τὸ δ' ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ.
λάζεο πῦρ κραδίη, μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ.
δεῦρό μοι εἰς φιλότητα. τί δὴ ῥοθίων ἀλεγίζεις;
ἀγνώσσεις ὅτι κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης,
καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;

Ως εἰπὼν μελέων ἐρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
ἀμφοτέραις παλάμῃσιν. ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῳ.
ἠιόνος δ' ἐξῶρτο, δέμας δ' ἔρριψε θαλάσσῃ.
λαμπομένου δ' ἔσπευδεν ἀεὶ κατεναντία λύχνου
αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
ἡρὼ δ' ἠλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου
λευγαλέαις αὔραισιν ὅθεν πνεύσειεν ἀήτης
φάρεϊ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν, εἰσόκε σηστοῦ
πολλὰ καμὼν λέανδρος ἔβη ποτὶν αὔλοχον ἀκτὴν

καὶ

Sæpe optarunt uenire cubiculum ornantem noctem
Iam atrata cucurrit noctis caligo,
Viris somnum afferens,& non amanti Leandro:
Sed multifremi apud littora maris
Nuncium expectabat lucentium nuptiarum.
Testimonium lucernæ lugubris expectans,
Lectiq; clandestini procul speculantem nuncium,
Vt uero uidit nigræ obscuram noctis caliginem,
Ero lucernam ostendit. accensa uero lucerna
Animum cupido exussit festinantis Leandri,
Lucerna ardente coardebat: apud uero mare
Insanarum undarum multisonum fremitum audiens,
Tremebat quidem primum, postea autem audaciam excitans
Talibus alloquebatur,consolans mentem,uerbis.
Grauis amor,& mare implacabile, sed maris
Est aqua,uerum amoris me urit intestinus ignis.
Assume ignem cor, ne time effusam aquam,
Ades mihi in amorem,cur fluctus curas?
Ignoras quòd Venus nata est è mari,
Et dominatur ponto,& nostris doloribus?
Sic fatus,membra amabilia exuit uestem
Ambabus manibus,suoq; astrinxit capiti,
Littoreq; exiluit, corpusq; deiecit in mare,
Splendentemq; festinabat semper aduersus lucernam
Ipse remex,ipse classis,ipse sibi nauis,
Ero autem alta lucifera super turri,
Perniciosis auris undecunq; spiraret uentus
Veste sæpe lucernam tegebat,donec Sesti
Multum fatigatus Leander iuit ad portuosum littus,

u Et

καί μιν ἐὸν ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν, ἐκ δὲ θυράων
νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
ἀφροκόμους ῥαθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης
ἤγαγε νυμφοκόμοιο μυχοὺς ἔπι παρθενεῶνος,
καὶ χρόα πάντα κάθηρε. δέμας δ' ἔχρισεν ἐλαίῳ
εὐόδμῳ ῥοδέῳ. καὶ ἁλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.
εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔννεπε μύθους.
νυμφίε, πολλὰ μόγησας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος.
νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἅλις νύ τοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ὀδμή τ' ἰχθυόεσσα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
δεῦρο τεοὺς ἱδρῶτας ἐμοῖς ἐνὶ κάτθεο κόλποις.
Ὣς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν. ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην.
καὶ θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου κυθερείης.
ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος. ἦν λέχος, ἀλλ' ἄτερ ὕμνων,
οὐ ζυγίην ἥρην τις ἐπευφήμησεν ἀοιδός,
οὐ δαΐδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνήν,
οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τις ἐπεσκίρτησε χορείῃ,
οὐχ ὑμέναιον ἄεισε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν ἐν ὥραις
σιγὴ παστὸν ἔπηξεν, ἐνυμφοκόμησε δ' ὀμίχλη,
καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
νὺξ μὲν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέ ποτ' ἠὼς
νυμφίον εἶδε λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις.
νήχετο δ' ἀντιπόροι πάλιν ποτὶ δῆμον ἀβύδου
ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων,
ἡρὼ δ' ἑλκεσίπεπλος ἑοὺς λήθουσα τοκῆας
παρθένος ἠματίη, νυχίη γυνή. ἀμφότεροι δὲ
πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν ἠῶ.

Et ipsum suam ad turrim adduxit: ex ianuis uero
Sponsum anhelantem complexa silentio,
Spumeas ex capillis guttas adhuc stillantem maris
Duxit sponsam ornantis ad penetralia uirginalis cubiculi,
Et cutem totam abstersit, corpusq; unxit oleo
Beneolenti rosco, & mareolentem extinxit odorem.
Adhuc autem anhelantem altestratis in lectis
Sponsum circunfusa, blanda emisit uerba.
Sponse multum laborasti, quæ non passus est sponsus alius.
Sponse multum laborasti, satis tibi est salsa aqua
Fetorq; piscosus frementis maris.
Huc tuos sudores in meos pone sinus.
Sic illa hæc locuta est, ille uero statim soluit zonam,
Et leges inierunt beneuolæ Veneris.
Erant nuptiæ, sed sine choreis: erat lectus, sed sine hymnis.
Non coniugium sacrum quisquam laudauit poëta,
Non tædarum illuminabat lux cubicularium lectum,
Neq; peragili quisquam insiluit chorea.
Non hymenæum cantauit pater, & ueneranda mater.
Sed lectum sternens perficientibus nuptias in horis
Silentium thalamum fixit, sponsam uero ornauit caligo,
Et nuptiæ erant longe à canendis hymenæis.
Nox quidem erat illis nuptiarum ornatrix, nunquã aurora
Sponsum uidit Leandrum manifestis in lectis.
Nauigabat autem è regione positi rursus ad populum Abydi,
Nocturnos insatiabilis adhuc spirans hymenæos.
Ast Ero longa induta ueste suos latens parentes
Virgo diurna, nocturna mulier: utriq; autem
Sæpe optarunt descendere ad occasum auroram.

Ὣς οἱ μὲν φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην,
κρυπταδίη τέρποντο μετ' ἀλλήλων κυθέρειη,
ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδέ τι δηρὸν
ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων.
ἀλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὥρη
φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλιγγας ἀέλλας
βένθεα δ' ἀστήρικτα καὶ ὑγρὰ θέμεθλα θαλάσσης
χειμέριοι πνείοντες ἐπεσφήλιζον ἀῆται,
λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἅλα. τυπτομένης δὲ,
ἤδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθάδι χέρσῳ,
χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.
ἀλλ' οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
καρτερόθυμε λέανδρε. διακτορίη δέ σε πύργου,
ἠθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ὑμεναίων,
μαινομένης σ' ὤτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,
νηλειὴς καὶ ἄπιστος. ὄφελλε δὲ δύσμορος ἡρὼ,
χείματος ἱσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε λεάνδρου
μηκέτ' ἀναπτομένη μινυώριον ἀστέρα λέκτρων,
ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο, θελγομένη δὲ,
μοιράων ἀνέφαινε, καὶ οὐκέτι δαλὸν ἐρώτων.
Νὺξ ἦν εὖτε μάλιστα βαρυπνείουσιν ἀῆται
χειμερίης πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀῆται,
ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
δὴ τότε λείανδρος ποθέων ἐθήμονος ἐλπίδι νύμφης,
δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων ὑμεναίων.
ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σύγχυτο δ' ὕδωρ,
αἰθέρι μίσγετο πόντος. ἀνέγρετο πάντοθεν ἠχὴ
μαρναμένων ἀνέμων. ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν εὖρος,
καὶ νότος εἰς βορέην μεγάλας ἐφέηκεν ἀπειλάς.

Sic ij quidem amoris abſcondentes uim,
Occulta delectabantur inter ſe uenere,
Sed paruum uixerunt in tempus, neq; diu
Inuicem potiti ſunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinoſæ uenit hyemis hora,
Horrendas commouens multarum uortiginum procellas
Profunditatesq́; infirmas, & madida fundamenta maris
Hyemales ſpirantes uerberabant uenti,
Nimbo percutientes totum mare, uerberato autem
Iam nauem nigram fregit bipertita terra
Hyemale & infidum affugiens mare nauta.
Sed non hyemalis te timor coërcebat maris
Fortanime Leander, nuncius ſed te turris
Conſuetam ſignificans lucem nuptiarum,
Furentis te impulit ſecurum maris
Crudelis & perfidus. debebat autem infelix Ero
Hyeme inſtante manere ſine Leandro,
Non amplius accendens indicem ſtellam lectorum.
Sed amor & fatum cogebat. geſtiens autem
Parcarum oſtendebat non amplius ſtipitem amorum.
Nox erat cum maxime ſpiranteis uentos
Hyemalibus flatibus iaculantes uenti
Collectim irruunt in littus maris.
Tunc Leander conſuetæ ſpe ſponſæ
Perſonantium ferebatur marinarum nuptiarum.
Iam ab unda uoluebatur accumulabatur uero aqua.
Aetheri miſcebatur mare, concitata eſt undiq; terra
Pugnantibus uentis. Zephyro autem contraſpirabat Eurus
Et Notus in Boream magnis immiſit minas.

καὶ κτύπος ἦν ἁλίαστος ἐρισμαράγοιο θαλάσσης,
αἰνοπαθὴς δὲ λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις
πολλάκι μὲν λιτάνευε θαλασσαίην ἀφροδίτην,
πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα ποσειδάωνα θαλάσσης,
ἀτθίδος οὐ βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
ἀλλά οἱ οὔτις ἄρηγεν. ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.
πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσαντέϊ κύματος ὁρμῇ
θρυπτόμενος πεφόρητο. ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὁρμή,
καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων.
πολλὴ δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῷ.
καὶ ποτὸν ἀχρήϊστον ἀμαιμακέτου πίεν ἅλμης.
καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης,
καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυκλαύτοιο λεάνδρου.
Εἰσέτι δ' ἰθύνοντος, ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς
ἵστατο κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις.
ἤλυθε δ' ἠριγένεια καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον ἡρώ.
πάντοθι δ' ὄμμα τίταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
εἴπου ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακοίτην.
λύχνου σβεννυμένοιο, παρὰ κρηπῖδα δὲ πύργου
θρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκοίτην
δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου
κὰδ δ' ἡρὼ τέθνηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακοίτῃ,
ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ
τέλος.

Et fragor fuit ineuitabilis ualde fremi maris
Grauia autem passus Leander, implicabilibus in littoribus,
Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem,
Sæpe autem & ipsum regem Neptunum maris,
Atthææ non Boream immemorem reliquit puellæ,
Sed ei nullus auxiliatus est, amor autem non coërcuit fata.
Vndiq; autem accumulati male obuio fluctus impetu
Contritus ferebatur: pedum autem eius defecit uigor.
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem spontanea effusio fluebat in guttur,
Et potum inutilem indomabilis potauit maris,
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uentus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Cum adhuc autem dirigeret iter, uigilibus oculis
Stabat fluctuans miseris curis.
Venit autem aurora, & non uidit sponsum Ero,
Circumquaq; autem oculum dirigebat in lata dorsa maris,
Sicubi uideret errantem maritum.
Lucerna extincta, apud fundamentum turris
Obtritum procellis cum uidisset mortuum maritum,
Variam populata circa pectus uestem,
In fluctus præceps ab excelsa cecidit turre,
Ero commortua ob eum qui perierat coniugem.
Se inuicem autem fruiti sunt etiam in suprema morte.

MVSAEI FINIS.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΑΡΑΙΝΕ-
τικῶν, σχεδιασθεῖσα παρὰ ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὧν ἡ ἀκρόστιχις ὧδέ πως ἔχει.

Τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ Βασιλεῖ ἡμῶν ἰυστινιανῷ, ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος.

1
Ιμῆς ἁπάσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα Βασιλεῦ, τίμα ὑπὲρ ἅπαντας τὸν τούτου σε ἀξιώσαντα θεόν. ὅτι καὶ καθ' ὁμοίωσιν τῆς ἐπουρανίου Βασιλείας, ἔδωκέ σοι τὸ σκῆπτρον τῆς ἐπιγείου δυναστείας, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διδάξῃς τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν, καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ λυσσώντων ἐκδιώξῃς τὴν ὑλακὴν, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ βασιλευόμενος νόμων, καὶ τῶν ὑπὸ σὲ βασιλεύων ἐννόμως.

2 Ως κυβερνήτης ἀγρυπνεῖ διαπαντὸς ὁ τοῦ Βασιλέως πολυόμματος νοῦς, διακατέχων ἀσφαλῶς τῆς εὐνομίας τοὺς οἴακας, καὶ ἀπωθούμενος ἰσχυρῶς τῆς ἀνομίας τοὺς ῥύακας, ἵνα τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου πολιτείας μὴ περιπίπτῃ κύμασιν ἀδικίας.

3 Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι, τὸ γνῶναι τινὰ ἑαυτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ ἑαυτὸν γνοὺς, γνώσεται θεόν. θεὸν δὲ ὁ γνοὺς, ὁμοιωθήσεται θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ θεῷ, ὁ ἄξιος γενόμενος θεοῦ. ἄξιος δὲ γίνεται

EXPOSITIO CAPITVM ADMOnitoriorum, edita ex tempore ab Agapeto Diacono sanctissimæ dei magnæ ecclesiæ. Quorum apex literarius sic ponte habet.

Diuo & pientissimo Imperatori nostro Iustiniano, Agapetus minimus Diaconus.

1 ONORE quolibet sublimiorem cum habeas dignitatem, ô imperator, ho noras supra omnes qui hoc te dignatus est deum, quoniam iuxta similitudinem cœlestis regni tradidit tibi sceptrum terrenæ potestatis, ut homines edoceres iusti custodiam, & eorum qui aduersus ipsum rabiunt insectareris latratũ, tum ipsius obtemperãdo legibus, tum subditos tibi regendo pro iure.

Ceu gubernator uigilat perpetuo imperato 2
ris oculatissimus intellectus, cõtinẽs tuto equitatis clauos, atque expellens fortiter impetuosos iniquitatis fluctus, ut ne cymba mundanæ rei publicæ illidatur fluctibus iniquitatis.

Diuinũ documentũ & potissimũ nos homi 3
nes ut cognoscat se quisque docemur, qui enim seipsum cognouit, cognoscet deum: deũ uero qui cognouit assimilabitur deo: assimilabitur aũt deo, q dignus factus deo est. dignus denique

γίνεται θεοῦ, ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἃ φρονεῖ, ποιῶν δὲ ἃ λαλεῖ.

4 Ἐπὶ προγόνων εὐγενείᾳ μηδεὶς ἐναβρυνέσθω, πηλὸν γὰρ ἔχουσι πάντες τοῦ γένους προπάτορα, καὶ οἱ ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ καυχώμενοι, καὶ οἱ ἐν πενίᾳ καὶ νόσῳ τρυχόμενοι, καὶ οἱ διαδήματα περικείμενοι, καὶ οἱ διὰ δώματα προκείμενοι. μὴ τοίνυν εἰς πήλινον ἐγκαυχώμεθα γένος, ἀλλ' ἐν τῇ χρηστότητι σεμνυνώμεθα τρόπων.

5 Ἴσθι ὦ εὐσεβείας θεότευκτον ἄγαλμα, ὅτι ὅσῳ μεγάλων ἠξιώθης παρὰ θεοῦ δωρεῶν, τοσούτῳ μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. οὐκοῦν ἀπόδος τῷ εὐεργέτῃ τὸ χρέος τῆς εὐχαριστίας, τῷ λαμβάνοντι τὸ χρέος ὡς χάριν, καὶ τὴν χάριτος χάριν ἀντιδιδόντι. αὐτὸς γὰρ ἀεὶ καὶ χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν. εὐχαριστίαν δὲ ζητεῖ παρ' ἡμῶν, οὐ τὴν διὰ ῥημάτων ἀγαθῶν προφοράν, ἀλλὰ τὴν διὰ πραγμάτων εὐσεβῶν προσφοράν.

6 Οὐδὲν οὕτως εὐδόκιμον ἐργάζεται ἄνθρωπον, ὡς δύνασθαι μὲν ἃ βούλεται πράττειν, ἀεὶ δὲ φιλάνθρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ θεοῦ σοι κεχάρισται δύναμις, ἧς ἐδεῖτο δι' ἡμᾶς ἡ ἀγαθή σου βούλησις πάντα καὶ βούλου, καὶ πράττε, ὡς ἀρέσκει τῷ ταύτην σοι δεδωκότι.

7 Τῶν περιγείων χρημάτων ὁ ἄστατος πλοῦτος, τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπιρρέων τοῖς ἔχειν νομίζουσι. μετ' ὀλίγον δὲ παραρρέων, εἰς ἄλλους ἀπέρχεται. μόνος δὲ τῆς εὐποι-

fit deo, qui nihil indignum patrat deo, qui ut cogitat quæ ipsius sunt, ita tam loquitur quæ cogitat, quàm facit quæ loquitur.

4 Maiorũ nobilitate ne quis delicietur. Limũ enim habent omnes generis autorẽ, & qui pur pura bissoq; turgent, & q paupertate & aduersa ualetudine affligunt, tam qui diademate redimiti sunt, q̃ qui per cubicula excubant. Ne igitur lutulentum iactemus genus, sed morum integritate gloriemur.

5 Scito ô pietatis diuinitus fabricatũ specimẽ, q̃a quãto maiorib. dignus habitus es tribuente deo munerib, tanto maius ipsi nomẽ es. Ergo redde bñfactori debitũ gratitudinis, acceptãti debitũ ut meritũ, & beneficio beneficiũ rependenti: ipse enim semper & beneficijs prior promeret, & ut debitũ bñficia repensat. Gratitudinẽ aũt exigit à nobis nõ quę uerborũ blãdorũ plalatione, sed quę rerũ piarũ oblatione peragit.

6 Nulla res adeo commendabilem reddit hominem, ut posse quidẽ quæ uelit efficere: semper autẽ humana & uelle, & agere. Quoniam igit à deo tibi donata est facultas, qua indigebat propter nos bona tua uoluntas, omnia & uelis & agas prout ei placet, qui eam tibi dedit.

7 Terrenarũ opum instabiles diuitiæ fluuiatilium undarũ imitãtur cursum. Modicũ enim affluunt his qui habere se eas arbitrantur, mox uero refluentes ad alios accedũt. Solus autem benefi

εὐποιίας ὁ θησαυρὸς, μόνιμός ἐστι τοῖς κεκτημένοις αὐτόν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χάριτες ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας ἐπαναστρέφουσιν.

8 Ἀπρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις. διὰ τὸ ὕψος τῆς κάτω βασιλείας, εὐπρόσιτος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, διὰ τὸ κράτος τῆς ἄνω ἐξουσίας. καὶ ἀνοίγεις τὰ ὦτα τοῖς ὑπὸ πενίας πολιορκουμένοις, ἵνα εὕρῃς τὴν τοῦ θεοῦ ἀκοὴν ἀνεῳγμένην. οἷοι γὰρ ἂν τοῖς ἡμετέροις γινώμεθα συνδούλοις, τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς εὑρήσομεν τὸν δεσπότην.

9 Τὴν πολυμέριμνον τοῦ βασιλέως ψυχὴν, κατόπτρου δίκην ἀποσμήχεσθαι χρὴ, ἵνα ταῖς θείαις αὐγαῖς ἀεὶ καταστράπτηται, καὶ τῶν πραγμάτων τὰς κρίσεις ἐκεῖθεν διδάσκηται. οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ τὰ δέοντα καθορᾶν, ὡς τὸ φυλάσσειν ἐκείνην διὰ παντὸς καθαράν.

10 Ὥσπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων, ὅταν μὲν ὁ ναύτης σφαλῇ, μικρὰν φέρει τοῖς συμπλέουσι βλάβην. ὅταν δὲ αὐτὸς ὁ κυβερνήτης, παντὸς ἐργάζεται τοῦ πλοίου ἀπώλειαν. οὕτω καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἂν μέν τις τῶν ἀρχομένων ἁμάρτῃ, οὐ τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὅσον ἑαυτὸν ἀδικεῖ. ἂν δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβην. ὡς οὖν μεγάλας ὑφέξων εὐθύνας, εἴ τι παρίδοι τῶν δεόντων, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεγέτω πάντα, καὶ πραττέτω.

11 Κύκλος τις τῶν ἀνθρωπίνων περιτρέχει πραγμάτων, ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐτὰ, καὶ περιφέρων, καὶ τούτοις ἀνισότης ἐστὶ, τὸ μηδὲν τῶν παρόντων ἐν ταυτότητι μένειν. δεῖ οὖν σε κράτιστε βασιλεῦ ἐν τῇ τούτων

ἀγχι-

beneficentiæ thesaurus stabilis est possidentibus eum. bonarum enim actionum meritum ad autores retorquetur.

Inaccessus nimirũ existis hominib. propter celsitudinem huius, ꝙ hic deorsum est imperij. facilis idẽ aditu es indigentib. ob uim supernæ illius potestatis, atq; aperis aureis his qui à paupertate obsidentur, ut inuenias dei auditũ adapertum. quales enim erga nostros fuerimus cõseruos, talem circa nos reperiemus dominum. 8

Solicitã Imperatoris animã, speculi in modũ abstergi oportet, ut diuinis splendorib. semper coruscet, rerumq; distincta iudicia inde cõdiscat. nihil enim adeò facit quæ peragenda sunt cõspicere, atq; custodire eam ꝑpetuo syncerã. 9

Sicuti fit apud nauigantes, quũ nauta errat modicũ, affert nauigãtib. nocumẽtũ. quũ uero ipse gubernator, totius efficit nauigij ꝑniciem: sic et in ciuitatibus, siquis ex subditis peccet, nõ tam remp. ꝙ seipsum lædit. sin uero ipse princeps, uniuersæ infert reipub. detrimentũ. is igit̃ ut nõ exiguam redditurus rationem, siquid neglexerit eorum quæ facto opus sunt, cũ exquisita diligentia, & dictitet cuncta, & factitet. 10

Circulus quidam humanarũ reuoluitur rerum, qui modo sic, modo aliter agitat ipsas, & circumfert. atq; in his inæqualitas est, eo ꝙ nihil ex præsentibus in eodẽ statu maneat. oportet igitur te potẽtissime Imperator in hac rerũ uersatili 11

ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχειν τὸν εὐσεβῆ λογισμόν.

12 Ἀποστρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὥσπερ τῶν κοράκων τοὺς ἁρπακτικοὺς τρόπους. οἱ μὲν γὰρ, τοὺς τοῦ σώματος ἐξορύττουσιν ὀφθαλμούς. οἱ δὲ τοὺς τῆς ψυχῆς ἀπαμβλύνουσι λογισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. ἢ γὰρ ἐπαινοῦσιν ἔσθ' ὅτε τὰ ψόγου ἄξια, ἢ ψέγουσι πολλάκις τὰ ἐπαίνων κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἁμαρτάνηται, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

13 Ἴσον εἶναι χρὴ πάντοτε τοῦ βασιλέως τὸ φρόνημα. τὸ γὰρ συμμεταβάλλεσθαι ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, διανοίας ἀβεβαίου τεκμήριον γίνεται. τὸ δὲ παγίως ἐν τοῖς καλοῖς ἐρηρεῖσθαι, ὡς τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ἐστήρικται κράτος, καὶ μήτε πρὸς ἀλαζονείαν ὑπεραίρεσθαι, μήτε πρὸς ἀθυμίαν καταφέρεσθαι, βεβηκότων ἐστὶν ἀσφαλῶς, καὶ ἀκράδαντον ἐχόντων τὴν ψυχήν.

14 Εἴ τις κεκαθαρμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει τὸ οὐτιδανὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, τό, τε βραχὺ καὶ ὠκύμορον τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, καὶ τὸν συνεζευγμένον τῇ σαρκὶ ῥύπον, εἰς τὸν τῆς ὑπερηφανίας οὐκ ἐμπεσεῖται κρημνὸν, κἂν ἐν ἀξιώματι ὑπάρχῃ ὑψηλῷ.

15 Ὑπὲρ πάντα τῆς βασιλείας τὰ ἔνδοξα, τῆς εὐσεβείας τὸ στέμμα τὸν βασιλέα κοσμεῖ. ὁ γὰρ πλοῦτος ἀπέρχεται, καὶ ἡ δόξα μετέρχεται. τὸ δὲ κλέος τῆς ἐνθέου πολιτείας ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαρεκτείνεται, καὶ λήθης

ἐπέκει-

uersatili mutatiõe, immutabilẽ habere pietatis cognitionem.

12 Auersare adulatorũ pellaceis sermões, ut coruorũ rapaceis mores. Illi nanq; corporis effodiunt oculos, isti aũt animę hebetãt cogitatus, quũ nõ pmittãt perspicere rerũ ueritatem: uel eñ cõmendant nõnunq̃ quę reprehensione digna sunt, uel reprehendunt plerũq; quæ omni laude sunt maiora: ut de duobus alterum ab ipsis cõmittatur, uel prauorum laus, uel contumeliosus bonorum contemptus.

13 Aequalem oportet semper esse Imperatoris animũ: mutari eñ ꝓ rerũ uarietatibus, mentis instabilis argumẽtum efficitur. Firmiter aũt bonis inhęrere, quã firmitate piũ uestrũ corroboratũ & fixũ est imperiũ, & neq; usq; ad insolentiã extolli, neq; usq; ad animi cõsternationem deijci, in tuta ueluti basi stabilitorum est hominum, animamq; inconcussam habentium.

14 Si quis purũ habet cogitatũ humane deceptionis perspicitq; suæ naturæ uilitatem, breuitatemq; ueloci fato obnoxię præsentis uitæ, tum carni coniunctas insitasq; sordes, ad superbiæ nunq̃ illabetur pręcipitium, quamuis in excelso dignitatis fastigio consistat.

15 Super omnia præclara quę regnũ habet, pietatis cultusq; diuini corona regẽ exornat. Diuitiæ nanq; euanescũt, uulgi fauor & aura trãsit. Sola uitæ deo placentis gloria immortalib. seculis coëxtenditur, & trãs obliuiõis tenebras collocat

ἐπέκεινα, τοὺς ἔχοντας ἵστησι.

16 Σφόδρα μοι δοκεῖ ἄτοπον εἶναι, ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἄνθρωποι, ἐξ ἀνομοίων πραγμάτων βλάβην πάσχουσιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ, ὑπὸ τοῦ κόρου διαῤῥήγνυνται. οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διαφθείρονται. καὶ οἱ μὲν, κατέχουσι τοῦ κόσμου τὰ πέρατα. οἱ δὲ, οὐκ ἔχουσι ποῦ στῆσαι τὰ πέλματα. ἵνα τοίνυν ἄμφω τῆς ὑγείας τύχωσιν, ἀφαιρέσει καὶ προσθέσει τούτους θεραπευτέον, καὶ πρὸς ἰσότητα, τὴν ἀνισότητα μετενεκτέον.

17 Ἐφ' ὑμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσι. καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες, ἠξιώθητε βασιλείας. καὶ βασιλεύσαντες οὐκ ἀπέστητε φιλοσοφίας. εἰ γὰρ τὸ φιλεῖν σοφίαν ποιεῖ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ δὲ σοφίας ὁ τοῦ θεοῦ φόβος, ὃν ἐν τοῖς στέρνοις ὑμῶν διαπαντὸς ἔχετε, εὔδηλον ὡς ἀληθὲς τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενον.

18 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον. καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον, καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία, τὸν θάνατον ἔχει διαδοχήν. ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία, τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν. καὶ ἡ μὲν, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται. ἡ δὲ, τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

19 Εἰ τὴν ἐκ πάντων βούλει καρποῦσθαι τιμὴν, γίνου τοῖς ἅπασιν εὐεργέτης κοινός. οὐδὲν γὰρ οὕτω πρὸς εὔνοιαν ἐφέλκεται, ὡς εὐποιΐας χάρις διδομένη τοῖς χρήζουσιν. ἡ γὰρ διὰ φόβον γινομένη θεραπεία, κα-

τεχνη-

collocat posſidēteis. Vehemēter mihi uidet̃ 16
abſurdiſſimũ eſſe, ꝙ diuites & pauperes homi
nes ex diſſimilibus rebus detrimentũ ſimile pa
tiunt̃. Illi nãq; à copia rerũ perrũpũtur, hi ue-
ro fame pereũt. Item illi occupãt ultimos mũdi
terminos, hi nõ habēt ubi calloſa pedũ ueſtigia
ſiſtãt. Vt igitur utraq; ps ſanitatis fiant cõpotes
auferẽdo & diminuendo iſtos regere oportet,
atq; ad æqualitatẽ inæqualitas transferẽda eſt.
Noſtris tẽporib. oſtenſum eſt, ꝓꝑę uitę tps, 17
q̃d prædixit qdã ex ueterib. futurũ, cũ uel phi-
loſophi regnabũt, uel reges philoſophabũt: nã
tũ philoſophãdo digni habiti regno eſtis, tũ ue
ro regnãdo à philoſophia nõ deſciuiſtis. ſi ẽm a-
mare ſapiẽtiã efficit philoſophiã, principiũ aũt
ſapiẽtię, dei eſt timor, quẽ in pectorib. ueſtris iu
giter habetis, clarũ, q̃ uerũ ſit quod à me dicit̃.
Te reuera Imperatorem aſſerimus, quippe q 18
& imperare ac dominari uoluptatib. uales, &
tũ corona caſtitatis reuinctus, tũ purpurã iuſti
tiæ indutus incedis. Aliis nanq; poteſtatibus
mors ipſa ſuccedit. Huiuſcemodi uero regnũ
immortalẽ ſeruat perpetuitatẽ. Item alię hoc in
ſeculo ſoluuntur, hęc aũt à perpetuo ſupplicio
liberatur.
Si honore qui ab omnibus pro- 19
ficiſcitur perfrui uis, præſta te communem om
nium benefactorẽ. nihil enim adeo attrahit ad
beneuolentiã, ut bñficij gratia, quæ detur indi
gẽtib. quod ẽm ob metũ pręſtatur obſequiũ, ſu

τεχνηματισμένην δὲ θωπείαν, πεπλασμένης τιμῆς ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῇ προσανέχοντας.

20 Σεπτὴ δικαίως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δεικνύει τὴν ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. καὶ νικῶσα ἐκείνους τῇ δυνάμει τῶν ὅπλων, τῇ ἀόπλῳ ἀγάπῃ τῶν οἰκείων ἡττᾶται. ὅσον γὰρ θηρίου καὶ προβάτου τὸ μέσον, τοσοῦτον ἀμφοτέρων ἐστὶ τὸ διάφορον.

21 Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος, ἴσος παντὶ ἀνθρώπῳ ὁ βασιλεύς, τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος ὅμοιος ἐστὶ τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς τὸν αὐτοῦ ὑψηλότερον. χρὴ τοίνυν αὐτὸν καὶ ὡς θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, καὶ ὡς θνητὸν μὴ ἐπαίρεσθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκόνι θεϊκῇ τετίμηται, ἀλλὰ καὶ κόνει χοϊκῇ συμπέπλεκται. δι' ἧς ἐκδιδάσκεται τὴν πρὸς πάντας ἰσότητα.

22 Ἀποδέχου τοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλεύειν ἐθέλοντας, ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεύειν ἑκάστοτε σπουδάζοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμφέρον συνορῶσιν ἐν ἀληθείᾳ. οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς κρατοῦσιν ἀφορῶσι, καὶ τῶν σωμάτων τὰς σκιὰς μιμούμενοι, τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις συνάδουσι.

23 Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἷον εὔχῃ σοὶ τὸν δεσπότην γενέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούομεν ἀκουσθησόμεθα, καὶ ὡς ὁρῶμεν ὁραθησόμεθα ὑπὸ τοῦ θείου καὶ παντεφόρου βλέμματος. προεισενέγκωμεν οὖν περὶ ἐλέῳ τὸν ἔλεον, ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον ἀντιλάβωμεν.

24 Ὥσπερ τὰ ἀκριβῆ τῶν κατόπτρων τοιαύτας δεικνῦσι τὰς τῶν προσώπων ἐμφάσεις, οἷά πέρ ἐστι τὰ πρωτότυπα

cata figurataq; eſt adulatio, ficti honoris titulo fallens eos qui ipſi animum aduertunt.

Venerandũ iure eſt ueſtrũ imperiũ,quia ho ſtibus quidem ſuæ demonſtrat poteſtatis aculeos, ſubditis uero exhibet humanitatẽ. Et quũ illos uincat armorũ ui,inermi charitate uincitur à ſuis.Quantũ enim feræ & ouis interſtitiũ eſt,tantum eſſe inter eos diſcrimen arbitratur. 20

Eſſentia corporis æqualis eſt cuilibet homini Imperator,poteſtate autẽ dignitatis cunctorum præſidi deo. Non enim habet in terris ſe quenq; altiorem. Oportet igitur ipſum ut deũ non iraſci,ut mortalem nõ efferri.Nam etſi effigie diuina honoratus eſt,at puluere tamẽ terreno conexus eſt, quo edocetur, ut erga omnes ſeruet æqualitatem. 21

Accepta eos qui bonorũ te conſiliorum admonitum uolunt, non eos qui adulari ſæpenumero ſtudent. Illi enim quod reuera expedit, perſpiciunt.Hi uero ad ea quæ placent potentibus reſpiciũt,corporumq; umbras imitantes, ſingulis eorum dictis applaudunt. 22

Talẽ te preſta tuos erga famulos,qualẽ optas erga te dominũ eẽ.Prout enim audimus,audiemur, & ut reſpicimus, reſpiciemur à diuino cũ ctaq; obtuente aſpectu. priores igitur nos miſe ricordię miſericordiã cõferamus,ut pari par re= (cipiamus. 23

Sicut exquiſita ſpecula tales mõ ſtrant uultuũ apparentias, qualia ipſa ſunt ar= 24

τότυπα, φαιδρὰ μὲν τῶν φαιδρυνομένων, σκυθρωπὰ δὲ τῶν σκυθρωπαζόντων, οὕτω καὶ ἡ δικαία τοῦ θεοῦ κρίσις, ταῖς ἡμετέραις πράξεσιν ἐξομοιοῦται. οἷάπερ γὰρ ἂν ᾖ τὰ παρ᾽ ἡμῶν εἰργασμένα, τοιαῦτα ἡμῖν ἐκ τῶν ὁμοίων παρέχει.

25 Βουλεύου μὲν τὰ πρακτέα βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ κριθέντα σπουδαίως, ἐπεὶ λίαν ἐστὶ σφαλερὸν, τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπερίσκεπτον. εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβουλίας τις ἐννοήσει κακὰ, τότε γνώσεται καλῶς τῆς εὐβουλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ τῆς ὑγείας τὴν χάριν, μετὰ τὴν πεῖραν τῆς νόσου. δεῖ τοίνυν εὐφρονέστατε βασιλεῦ, καὶ βουλῇ συνετωτέρᾳ, καὶ εὐχῇ συντονωτέρᾳ, ἐξερευνᾶν ἀκριβῶς τὰ συνοίσαντα τῷ κόσμῳ.

26 Ἀρίστη διοικήσεις τὴν ἀγαθήν σου βασιλείαν, εἰ πάντα σπουδάζεις ἐφορᾶν, καὶ μηδὲν ἀνέχῃ παρορᾶν. οὐ γὰρ μικρὸν ἐστί σοι ὅπερ μικρὸν εἶναι δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν σῶν. ἐπειδὴ καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν, μεγάλην ἔχει παρὰ πᾶσιν ἰσχύν.

27 Σαυτῷ τὴν τοῦ φυλάττειν τοὺς νόμους ἐπίθες ἀνάγκην, ὡς μὴ ἔχων ἐπὶ γῆς τὸν δυνάμενον ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξεις τὸ σέβας, αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων τούτους αἰδούμενος, καὶ τοῖς ὑπηκόοις φανήσεται τὸ παρανομεῖν οὐκ ἀκίνδυνον.

28 Ἴσον τοῦ πλημμελεῖν, τὸ μὴ κωλύειν τοὺς πλημμελοῦντας λογίζου. κἂν γάρ τις πολιτεύηται μὲν ἐνθέσμως, ἀνέχηται δὲ τῶν βιούντων ἀθέσμως, συνεργὸς τῶν κακῶν παρὰ θεῷ κρίνεται. εἰ δὲ βούλει δικαίως εὐδοκιμεῖν, καὶ τοὺς τὰ κάλλιστα ποιοῦντας προτίμα

chetypa, nitidas uidelicet nitentiũ, tristeis autẽ
tristantiũ. Eodẽ pacto iustũ dei iudiciũ nostris
actionibus assimilatur. Qualia ẽm sunt quę à
nobis prestãtur, talia ipse nobis par pari referẽs
Cõsulta quæ agenda sunt cunctan-(exhibet. 25
ter, exequere aũt quæ decreueris mature. Quo
niã periculosum est admodũ inconsiderata in
rebus temeritas. Si quis enim quæ ex incõsulta
mẽte proueniũt mala, cõceperit animo, facile
cõperiet boni consilij cõmoda, ut qui sanitatis
dotem, post ægrotationis experimentũ persen
tiscũt. Debes igitur cordatissime rex tũ consilio
prudentiore tũ precib. ad deũ impensiorib. ex-
quirere diligẽter, quæ mũdo sunt expeditura.
Optime reges egregiũ tuũ imperiũ, si oĩa des
operã ꝓspicere, nec negligere patiare qcꝙ̃, neqꝫ 16
enim paruũ est in te, quod ꝑuũ esse apparet cõ-
paratione tuorũ, quoniã uel exile imperatoris
uerbũ et minimũ ingẽtẽ obtinet apud omneis
Tibi ipsi custodiendi leges impõe ne-(uim 27
cessitatem quũ nõ habeas in terris q te possit co
gere. Sic ẽm tũ legũ prę te feres cultũ ipse, ante
alios eas reuerendo: tũ subditis constabit legũ
præuaricationem periculi nõ esse immunem.
Peccare & nõ cohibere peccanteis iuxtà ęsti 28
ma. Si quis ẽm in ciuitate uitã qdem ipse tradu
cat ęque, tolleret aũt uiuẽteis iniquè, socius ma
lorũ apud deũ iudicat̃. Quod si uelis bifariam
approbari, ut pulcherrĩa queqꝫ gerenteis hono

μα, καὶ τοῖς τὰς χεῖρας διδῶσιν ἐπιτίμα.

29 Λίαν συμφέρειν ὑπολαμβάνω, τὸ φεύγειν τὰς τῶν κακῶν συνδιαιτήσεις. τὸν γὰρ συνόντα πάντοτε ἀνθρώποις πονηροῖς, ἢ παθεῖν ἢ μαθεῖν ἀνάγκη τι πονηρόν. ὁ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς συνδιάγων. ἢ μίμησιν τῶν καλῶν ἐκδιδάσκεται, ἢ μείωσιν τῶν κακῶν ἐκπαιδεύεται.

30 Ἐγκόσμιον ὑπὸ θεοῦ πιστευθεὶς βασιλείαν, μηδενὶ χρῶ τῶν πονηρῶν πρὸς τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνοι κακῶς διαπράξωνται, λόγον ὑφέξει θεῷ ὁ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς δεδωκώς. μετὰ πολλῆς οὖν ἐξετάσεως αἱ τῶν ἀρχόντων προβολαὶ γινέσθωσαν.

31 Ἴσον νομίζω κακὸν, καὶ τῶν ἐχθρῶν θυμοῦσθαι ταῖς κακουργίαις, καὶ τῶν φίλων θέλγεσθαι ταῖς κολακείαις. δεῖ γὰρ πρὸς ἑκατέρους γενναίως ἀνθίστασθαι, καὶ τοῦ πρέποντος μηδαμῶς ἀφίστασθαι, μήτε τὴν ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένειαν ἀμυνόμενον, μήτε τὴν ἐπίπλαστον τούτων εὐμένειαν ἀμειβόμενον.

32 Ἡγοῦ τούτους εἶναι φίλους ἀληθεστάτους, μὴ τοὺς ἐπαινοῦντας ἅπαντα τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα, ἀλλὰ τοὺς κρίσει δικαίᾳ πάντα πράττειν σπουδάζοντας. καὶ συνηδομένους μὲν ἐπὶ τοῖς χρηστοτέροις, ἐπιστυγνάζοντας δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. οὗτοι γὰρ ὄντως ἀψευδεστάτης φιλίας δεικνῦσι τεκμήριον.

33 Μὴ μεταβαλέτω σοι τὴν μεγαλόφρονα γνώμην τῆς ἐπιγείου ταύτης δυναστείας ὁ ὄγκος, ἀλλ' ὡς ἐπίκηρον διέπων ἀρχὴν, ἄτρεπτον ἔχε τὸν νοῦν ἐν πράγμασι τρεπτοῖς, μήτε ἐν ταῖς εὐθυμίαις ἐξυψούμενος, μήτε ἐν ταῖς ἀθυμίαις ταπεινούμενος.

ra ita teterrima patrantibus ſuccenſe.

Expedire admodū arbitror, effugere prauo- 29
rum cōturbernia. Qui enim cū hominibus im-
probis ſemper uerſatur, eū uel pati uel diſcere
malum aliquid neceſſe eſt. qui uero unà cum
bonis degit, uel imitationē honeſtorum edoce-
tur, uel diminutionem uitiorum condiſcit.

Terrarū orbis à deo cū concreditū tibi ſit re 30
gnū, caue ne aliquo utaris ex prauis ad rerū ad
miniſtratiōes. Quæ enim illi perperā fecerint,
eorū rationē reddet deo, q peccādi facultatē ip-
ſis indulſerit. Magna igitur & diligenti cū per-
ſcrutatiōe magiſtratuū ꝓmotiōes fiāt oportet.

Aequale reor eſſe malū, & inimicorū excan 31
deſcere flagitijs, & amicorū demulceri blanditi
is. Oportet em̄ utriſq; reſiſtere, nec uſq; à deco-
ro diſcedere: neq; irrationabilē eorū maleuolē-
tiam ulciſcēdo, neq; fictitiā horū beneuolentiā
(remunerādo.

Exiſtima ueriſſimos amicos, 32
nō q laudēt omnia, quæ dicāt abs te, ſed qui ni-
hil nō integro iudicio facere cōtendunt. Sic ut
gratulent tibi ſi bene, triſtentur contrà, ſi ꝑperā
dixeris feceriſue. Hi em̄ reuera ab omni fraude
abhorrentis amicitiæ præ ſe ferunt inſignia.

Ne mutet tibi magnanimā mentē, terrenæ 33
huius poteſtatis moles, ſed ut fragilē fatoq; ob
noxiū regens principatū, immutabilē habeto
intellectū in reb. mutabilib. nimia neq; lætitia
ſublimem te extollēs, neq; mœſtitia uileſcens.

34 Ὥσπερ χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὑπὸ τῆς τέχνης μετατυπούμενος, καὶ πρὸς διάφορα κοσμίων εἴδη μεταποιούμενος, ὥσπερ ἐστι διαμένει καὶ τροπὴν οὐχ ὑπομένει, οὕτω καὶ αὐτὸς εὐκλεέστατε βασιλεῦ, ἄλλην ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρχήν, φθάσας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτω τιμήν, ὁ αὐτὸς διαμένεις οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν, ἀναλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ τὸ φρόνημα.

35 Νόμιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν ἑκόντων ἀνάσσῃς τῶν ἀνθρώπων. τὸ γὰρ ἀκουσίως ὑποταττόμενον, στασιάζει καιροῦ λαβόμενον. τὸ δὲ τοῖς θεσμοῖς τῆς εὐνοίας κρατούμενον, βεβαίαν ἔχει πρὸς τὸ κρατοῦν τὴν εὐπείθειαν.

36 Ἵνα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀοίδιμον, ὅσην ἔχεις κατὰ τῶν ὑπηκόων ἁμαρτανόντων ὀργήν, τοσαύτην ἔχειν καὶ κατὰ σαυτοῦ πλημμελοῦντος ἄξιον. οὐδεὶς γὰρ ἰσχύει τὸν ἐν ἐξουσίᾳ τηλικαύτῃ παιδεύειν, εἰ μὴ λογισμὸς οἰκεῖος ἐξ αὐτοῦ τοῦ πλημμελοῦντος κινούμενος.

37 Ὁ μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος, τὸν δοτῆρα τῆς ἐξουσίας μιμείσθω κατὰ δύναμιν. εἰ γάρ πως τὴν εἰκόνα φέρει τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, καὶ δι᾽ αὐτοῦ κατέχει τὴν ἐπὶ πάντων ἀρχήν, ἐν τούτῳ δὴ μάλιστα τὸν θεὸν μιμήσεται, ἐν μηδὲν ἡγεῖσθαι τοῦ ἐλεεῖν προτιμότερον.

38 Ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον, τῆς εὐποιΐας τὸν πλοῦτον ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν, τὸν καὶ ὧδε κατευφραίνοντα τῇ ἐλπίδι τῆς μελλούσης ἀπολαύσεως, κἀκεῖ καταγλυκαίνοντα τῇ πείρᾳ τῆς ἐλπισθείσης μακαριότη-

Sicuti aurum quis modo sic, mō aliter ab ar te transfiguretur, atque ad uarias ornamentorum species transformetur, permanet tamē id quod est, nec mutationē patitur. Sic ipse quoque incly tissime Imperator, licet aliud ex alio per gradus obtinueris regimē, peruenerisque ad ipsum supre mū honorē, idē tn̄ permanes nō in eisdē rebus, inalterabilem continens in officio animum. 34

Existima tūc demū te tuto regnare, cū uolen tibus imperas hominibus. Quod enim inuito animo subijcitur seditiōibus fluctuat capta oc casione. Quod uero uinculis beneuolentiæ re- gitur, stabilem seruat erga rectorē obedientiā. 35

Vt dominiū imperij tui facias decantabile, quantam habes aduersus subditos peccanteis iram, tantam habendam esse tibi aduersus teip sum peccantē censeto. Nemo enim ualet tan ta pollentem potestate corrigere, nisi ratio pro pria, quæ ex ipso peccante moueatur. 36

Magnā qui potestatē adeptus est, largitorem potestatis imitetur pro uiribus. Si enim imaginē gestat rerū præsidis dei, atque per ipsum cōtinet re rū principatū, in eo maxime imitabatur deū, ut nō existimet quicquam misericordia preciosius optabili 37

Supra aurū et lapidē preciosum, beneficē(usue tiæ diuitias nobis ueluti thesaurum reconda- mus. Illæ nanque tum in præsenti uita oblectant spe futuræ fruitionis, tum in futura dulcedinē afferunt, experimento gustuque speratæ bea- 38

 titudinis

καθαριότητος, τὰ δὲ νῦν περὶ ἡμᾶς ὡς οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μὴ τερπέτω ἡμᾶς.

39 Σπούδαζε λαμπροτέραις ἀμείβεσθαι δωρεαῖς. τοὺς μετ' εὐνοίας ποιοῦντας τὰ παρὰ σοῦ προσταττόμενα. τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπαυξήσεις τὴν προθυμίαν, καὶ τοὺς πονηροὺς διδάξεις μεταμαθεῖν τὴν κακίαν. τὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς μὴ τὰ αὐτὰ ποιοῦντας, ἄγαν ἐστὶν ἀθέμιτον.

40 Τιμιώτατον πάντων ἐστὶν ἡ βασιλεία, τότε δὲ μάλιστα τοιοῦτον ἐστὶν, ὅταν ὁ τούτων περικείμενος τὸ κράτος μὴ πρὸς αὐθάδειαν ῥέπῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐπιείκειαν βλέπῃ, τὸ μὲν ἀπάνθρωπον, ὡς θηριῶδες ἀποστρεφόμενος, τὸ δὲ φιλάνθρωπον, ὡς θεοείκελον ἐνδεικνύμενος.

41 Ἴσως πρός τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιοῦ τὰς κρίσεις, μήτε τοῖς εὐνοοῦσι χαριζόμενος διὰ τὴν εὔνοιαν, μήτε τοῖς δυσμενέσιν ἀνθιστάμενος δι' ἀπέχθειαν. ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἀτοπίας, καὶ δικαιοῦν τὸν ἄδικον, εἰ καὶ φίλος ὑπάρχει, καὶ ἀδικεῖν τὸν δίκαιον, εἰ καὶ ἐχθρὸς τυγχάνει. τὸ γὰρ κακὸν ἐν ἀμφοτέροις ὅμοιον, κἂν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὑρίσκηται.

42 Νουνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τοὺς τῶν πραγμάτων κριτάς. δυσθήρατον γάρ ἐστιν ἡ τοῦ δικαίου εὕρεσις, ῥαδίως ἐκφεύγουσα τοὺς μὴ λίαν προσέχοντας. ἂν δὲ καὶ τὴν τῶν λεγόντων ἀφέντες δεινότητα, καὶ τὴν τῶν λεγομένων παρέντες πιθανότητα, εἰς τὸ βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλωσιν, οὕτως ἀνιμήσονται τὸ παρ' αὐτὸν ζητούμενον, καὶ διπλῆν ἁμαρτίαν ἐκφεύξονται, μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προδιδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο δρᾶν.

titudinis, q̃ uero nunc circa nos apparent, tanq̃ nihil ad nos pertinẽtia, ne nos nimiũ allectent.

39 Da operã ut eos splẽdidiorib. demerearis remunerationib. qui cũ beneuolentia capessunt, quę mãdantur abs te. Hoc em̃ pacto et bonorũ augebis alacritatem, & malos docebis ut dediscant malitiam. Eisdẽ enim censeri dignos, qui non eadem faciunt, nimis nefarium est.

40 Pretiosissimũ omniũ est imperiũ. Tũc uero uel maxime huiuscemodi ẽ, quũ hãc qui circũdatus est potestatẽ, nõ ad pertinacẽ & temerariam sæuitiã ꝓpensus sit, sed ad æquitatẽ respiciat inclementiam ut ferinam auersando: humanitatem ut deo similem præ se ferendo.

41 Aequa lance tã ad amicos q̃ ad inimicos uergẽs iudicãdi munus obito, neq̃ bene sentiẽtib. de te gratificans ob bñuolentiã, neq̃ maleuolis resistẽs ꝓpter inimicitias: qm̃ eiusdẽ est absurditatis, et secundũ iniqua petentẽ dare litẽ, etsi sit amicus, & iniuriã iusto inferre, etsi sit inimicus, malũ em̃ utrobiq̃ simile ẽ, tametsi in contrarijs

42 Intẽta mẽte auscultare debent rerũ (inueniãt. iudices. Difficilis nanq̃ captu est iusti inuẽtio, facileq̃ effugere solet nõ admodũ attẽdenteis, q̃ si p̃termissa dicẽtiũ eloquentia, dictorũq̃ neglecta uerisimilitudine, ad penitissimã intentionũ profunditatẽ penetrauerint, sic demũ haurient, q̃d ab ipsis quęrit̃, geminiq̃ insontes erũt delicti, neq̃ ipsi honestũ prodẽdo, neq̃ alijs id

ut

δρᾶν συγχωροῦντος.

43 Ἰσάριθμα τοῖς ἄστροις ἂν κτήσῃ τὰ κατορθώματα, οὐδέ ποτε νικήσεις τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα. ὅσα γὰρ ἄν τις προσενέγκῃ θεῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ, τὰ αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ὑπερβῆναι τὴν ἰδίαν ἐν τῷ ἡλίῳ σκιὰν, προλαμβάνουσαν ἀεὶ καὶ τὸν λίαν ἐπειγόμενον. οὕτως οὐδὲ τὴν ἀνυπέρβλητον τοῦ θεοῦ χρηστότητα ταῖς εὐποιΐαις ὑπερβήσονται ἄνθρωποι.

44 Ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος. ἐν τῷ διδόναι γὰρ λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ σκορπίζειν συνάγεται. ζῆλον ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ σου πλουσιόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς τοῖς αἰτοῦσι παρὰ σοῦ. ἀπειροπλασίας γὰρ ἕξεις τὰς ὑπὲρ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς τῶν ἔργων ἀντιδόσεως.

45 Νεύματι θεοῦ τὴν βασιλείαν λαβὼν, μίμησαι αὐτὸν δι' ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τῶν εὖ ποιεῖν δυναμένων ἐγένου, ἀλλ' οὐ τῶν εὖ παθεῖν δεομένων. τὸ γὰρ ἔτοιμον τῆς τῶν χρημάτων δαψιλείας ἀντεπίδοσίν ἐστι πρὸς τὰς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

46 Ὥσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι. οὕτω βασιλεὺς τῷ κόσμῳ ἐνήρμοσται, ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένος εἰς συνεργίαν τῶν συμφερόντων, χρὴ οὖν αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω πάντων ἀνθρώπων προνοεῖν, ἵνα προκόπτωσιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν κακοῖς.

47 Ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τῆς σωτηρίας σου φυλακὴν, τὸ μηδέ ποτέ τινα τῶν ὑπηκόων ἀδικεῖν. ὁ γὰρ τινὰ μὴ ἀδικῶν, οὐχ ὑφοράται τινά. εἰ δὲ τὸ μὴ ἀδικεῖν ἀσφά-

λειαν

ut cōmittant concedendo.

Aequalia numero syderibus etsi edideris bo- 43
na opera, nō tamen ob id superabis dei bonita
tē. Quæcunq; enim quispiā obtulerit deo, sua
ipsi offeret ex suis. Et sicuti transilire uel antei-
re nulli datur suā in sole umbrā, præuenientem
semper uel nimis properantē, ita insuperabilē
dei bonitatē nulli bonis operibus homines ex
(cedent.

Inexhaustæ sunt beneficentiæ 44
opes. Nam largiendo acquiruntur, & dissipan
do colliguntur. Has tuo insitas animo habens
munificentissime Imperator, largire omnibus
affatim petentibus abs te. Infiniticuplas enim
pro suis habebis remunerationes, quum tem-
pus reddendi uicem uenerit.

Nutu dei regnū adeptus imitare eū bonis operi 45
bus, qa inter eorū numerū natus es, beneficio
q afficere possūt, nō qui affici postulāt. paratæ
enim rerū copię nullū impedimētū esse potest,
quo minus conferantur in pauperes beneficia.

Sicut oculus innatus est corpori, ita Impera 46
tor mundo adaptatus est, à deo datus ꝓ admi-
nistratione eorum quæ usui sunt. Oportet igi-
tur eum omnib. hominibus quasi ꝓpriis mem-
bris prospicere, ut proficiāt in bonis, neu malo
(rum offensaculo illidantur.

Tutissimā ar 47
bitrare salutis tuæ custodiam, nulla quenq; ex
subditis afficere iniuria: q enim offendit nemi
nē, suspicioni habet neminē, ꝗ si nulla quenq;
affice-

λειαν προξενεῖ, τὸ εὐεργετεῖν πολλῷ πλέον. τὸ ἀσφαλὲς γὰρ δίδωσι καὶ τὸ προσφιλὲς οὐ προδίδωσι.

48 Γίνου τοῖς ὑπηκόοις εὐσεβέστατε βασιλεῦ, καὶ φοβερὸς διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐξουσίας, καὶ ποθεινὸς διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐποιΐας. μήτε τοῦ φόβου καταφρονῶν διὰ τὸν πόθον, μήτε τοῦ πόθου παραμελῶν διὰ τὸν φόβον. ἀλλὰ τὸ ἥμερον ἔχων ἀκαταφρόνητον, καὶ τὸ δυσκαταφρόνητον ἔχων ἀνήμερον.

49 Ἃ τοῖς ὑπηκόοις νομοθετεῖς διὰ τῶν λόγων, ταῦτα προλαβὼν ὑπέδειξας διὰ τῶν ἔργων. ἵνα τοῖς λόγοις οἷς τιθεῖς, καὶ χρηστὸς συναγωνίζηται βίος. οὕτω γὰρ εὐδόκιμον ἀναφανῇ σου τὸ κράτος, καὶ λέγων πρακτικῶς, καὶ πράττων λογικῶς.

50 Πλέον ἀγάπα βασιλεῦ γαληνότατε, τοὺς λαμβάνειν παρὰ σοῦ χάριτας ἱκετεύοντας, ἤπερ τοὺς σπουδάζοντας δωρεὰς σοι προσφέρειν. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμοιβῆς καθίστασαι. οἱ δὲ σοι τὸν θεὸν ὀφειλέτην ποιοῦσι τὸν οἰκειούμενον τὰ εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμειβόμενον ἀγαθαῖς ἀντιδόσεσι τὸν φιλόθεον, καὶ φιλάνθρωπόν σου σκοπόν.

51 Ἡλίου μὲν ἔργον ἐστὶ, τὸ καταλάμπειν ταῖς ἀκτῖσι τὴν κτίσιν. ἄνακτος δὲ ἀρετὴ, τὸ ἐλεεῖν τοῖς δεομένοις. κἀκείνου δὲ φανώτερος, ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς. ὁ μὲν γὰρ ὑποχωρεῖ τῇ διαδοχῇ τῆς νυκτός. ὁ δὲ οὐ παραχωρεῖ τῇ συναρπαγῇ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἐξελέγχει τὰ κρυπτά τῆς ἀδικίας.

52 Τοὺς μὲν πρὸ σοῦ βασιλεῖς ἡ ἀρχὴ κατεκόσμησε, σὺ δὲ ταύτην κράτιστε, φαιδροτέραν ἐποίησας, ἡμερό-

τητι

afficere iniuria tutelã cõciliat, lõge bñficijs col-
latis magis id p̃stabit. Nã ut tutelã exhibet, ita 48
Esto subditis piētissime (charitatē nõ prodit.
Imperator, & formidabilis ob excellentiã pote
statis, et amabilis ob largitionē bñficētię. Neq;
formidinē cõtemnēs ꝓpter amorē, nec itē amo
rem negligēs ob formidinē. Sed tam mãsuetu-
dinē p̃ te ferēs haud aſpnabilē, q̃ nimiã & aſp-
nabilē familiaritatē immiti seueritate castigãs. 49
Quę subditis uerbo quasi lege pręscribis, hęc
tu pręueniēs re ipsa præstitisti, ut uerbis, quib.
p̃suades integra quoq; uita adstipulet. sic enim
cõmendabile tuũ asseuerabis imperitũ, si & ra-
tiocineris nõ sine opere, & operis nõ sine rõe.
Eos plus ama serenissime Imperator, accipere 50
abs te bñficia qui supplicãt, q̃ tibi q cõtendunt
offerre munera. His enim debitor referēdi gra
tiã efficeris, illi uero deũ dãt tibi uadē uēdicãtē
sibi ptinereq; ad se putantē, quæcũq; erga sup-
plices cõtuleris, & remunerantē bonis tetribu-
tionib. tuã tam piã, q̃ perhumanã intentiõem.
Solis ꝑfecto partes sunt, illustrare radijs orbē. 51
Principis uero uirtus est egenorũ misereri. Por
rò ijs clarior est Imperator q pius est. ille nãq; ce
dit succedenti nocti, hic aũt rapacitati prauorũ
nõ cõcedit indulgētue qcq;, sed lumine uerita
Priores quidē (tis iniqtatis occulta coarguit. 52
te Im̃patores principatus adornauit. Tu uero
eũ pręstantissime, illustriorē reddidisti mãsuetu
dine

τητι κιρνῶν τῆς ἐξουσίας τὸν ὄγκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τῶν προσιόντων σοι τὸν φόβον. ὅθεν τῷ λιμένι τῆς σῆς γαληνότητος πάντοτε προσορμῶσιν οἱ ἐλέους δεόμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τῆς πενίας ἀπαλλαττόμενοι, εὐχαριστηρίους ὕμνους σοι ἀναπέμπουσιν.

53 Ὅσον τῇ δυναστείᾳ πάντων ὑπερανέχεις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις ὑπερλάμπειν ἀγωνίζου. ἀναλογοῦσαν γὰρ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως τὴν ἐργασίαν τῶν καλῶν ἀπαιτεῖσθαι προσδόκησον· ἵνα τοίνυν παρὰ Θεοῦ ἀνακηρυχθῇς, μετὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἀκτήκτου βασιλείας, κτῆσαι καὶ τὸ στέμμα τῆς τῶν πενήτων εὐποιίας.

54 Σκέπτου πρὶν ἐπιτάττειν ἃ θέλεις, ἵνα προστάττῃς ἐμφρόνως ἃ θέμις. εὐόλισθον γὰρ τὸ τῆς γλώττης ὄργανον, καὶ μέγιστον παρέχει τοῖς ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ δὲ τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν ὡς μουσικὴν ἐπιστήσεις αὐτῷ, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούσεται μέλος.

55 Ὀξὺν μὲν εἶναι χρὴ περὶ πάντα τὸν ἄνακτα, καὶ μάλιστα περὶ τὰς κρίσεις τῶν δυσχερῶν πραγμάτων, βραδὺν δὲ λίαν εἰς ὀργὴν ἐπιδείκνυσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τὸ πάντῃ ἀόργητον εὐκαταφρόνητον, καὶ θυμούσθω μετρίως, καὶ μὴ θυμούσθω. τὸ μὲν, ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὁρμὰς ἀναστέλλῃ. τὸ δὲ, ἵνα τὰς ἀφορμὰς τῶν χρηστῶν ἀνιχνεύῃ.

56 Ἐν τῷ ἀκριβεῖ τῆς καρδίας σου βουλευτηρίῳ, ἐπιμελῶς κατανόει τῶν συνόντων σοι τοὺς τρόπους, ἵνα γινώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοὺς ἐν ἀγάπῃ θεραπεύοντας, καὶ τοὺς ἐν ἀπάτῃ κολακεύοντας. πολλοὶ γὰρ εὐνοεῖν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοὺς πιστεύοντας κατα-

βλά

dine tēperās dilucēsq; austerā potestatis molem, bonitateq; uincēs adeuntiū te formidinē. Quapropter tuæ serenitatis portū subeūt omnes, q̃ misericordia indigēt. Fluctibusq; paupertatis liberati gratiarū actores hymnos ad te mittitāt.

Quātū potestate cæteris antecellis, tantū factis etiā emicare ante alios enitere. Persuasissimū enim habe, eam abs te postulari honestorū operationē, quę magnitudini uiriū ꝓportione respōdeat: ut igit̃ à deo quasi ꝑ precone uictor declareris, corona īuicti impij tuo capiti imposita, coronā etiā ex ꝓmerēdis paupib. acqrito. 53

Cōtēplator bene prius q̃ mādes quę fieri uelis. Sic fiet ut semp prudēter iubeas quę fas est. Lubricū enim est instrumentum lingue, maximūq; affert negligentib. ꝑiculū: q̃ si piū intellectū ueluti musicū illi prefeceris, omnib. harmoniæ numeris concinnatū modulabitur melos. 54

Acutū quidē esse oportet principē, cū in alijs tū uel maxime in afferēdo de rebus difficillimis iudicio, lētū aūt ad irascēdū. Et q̃m omnimoda irę absentia aspnabilis ē, et irascat̃ mediocriter & nō irascat̃ oportet. Illud ut prauorū impetū cōprimat, hoc ut ꝓpensiōes bonorū ꝓuestiget 55

In exquisita tui cordis curia diligenter perspicito cōuersantiū tecū mores, ut pernoscas examussim, & quos charitas te colere compellit, et qui tibi per fraudē adulātur. Pleriq; enim beneuolentiā simulantes, magno credentibus detri 56

βλάπτουσι.

57 Λόγον ἀκούσας ὠφελῆσαι δυνάμενον, μὴ μόνον ἀκροατὴς ἴσθι, ἀλλὰ καὶ πράξει διαδέχου, οὕτω γὰρ τὸ τοῦ βασιλέως ἀγλαΐζεται κράτος, ὅταν ἢ παρ' ἑαυτοῦ τὰ δέοντα συνορᾷ, ἢ παρ' ἄλλου εὑρεθέντα, μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μανθάνει μὲν ἀνεπαισχύντως, ἐπιτελεῖ δὲ ἀνυπερθέτως.

58 Ακρόπολις μὲν ἀχειρώτοις τείχεσιν ἠσφαλισμένη καταφρονεῖ τῶν πολιορκούντων αὐτὴν πολεμίων, ἡ δ' εὐσεβὴς δὲ βασιλεία ὑμῶν ἐλεημοσύναις τετειχισμένη, καὶ προσευχαῖς περιπυργωμένη, ἄβλητος γίνεται τοῖς τῶν ἐχθρῶν βέλεσιν, ἀοίδιμα καθ' αὐτῶν ἐγείρουσα τρόπαια.

59 Χρῆσαι δεόντως τῇ κάτω βασιλείᾳ, ἵνα κλίμαξ σοι γένηται τῆς ἄνω εὐδοξίας. οἱ γὰρ ταύτην καλῶς διοικοῦντες, μετὰ ταύτης κἀκείνης ἀξιοῦνται. ταύτην δὲ διοικοῦσι καλῶς, οἱ πατρικὸν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιδεικνύοντες πόθον, καὶ ἀρχικὸν παρ' αὐτῶν ἀντιλαμβάνοντες φόβον. ἀπειλαῖς μὲν τὰ πταίσματα προαναστέλλοντες, τιμωρίαις δὲ πεῖραν αὐτοῖς οὐ προσάγοντες.

60 Ιμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τὸ τῆς εὐποιΐας περιβόλαιον. καὶ ἀδιάφθορος στολὴ ἡ πρὸς τοὺς πένητας στοργή. δεῖ οὖν τὸν βουλόμενον εὐσεβῶς βασιλεύειν, τοιούτοις ἐνδύμασι τὴν ψυχὴν καλλωπίζειν. φιλοπτωχίας γὰρ ἠμφιεσμένος πορφύραν, καὶ οὐρανίου βασιλείας καταξιοῦται.

61 Σκῆπτρον βασιλείας παρὰ θεοῦ δεξάμενος, σκέπτου πῶς ἀρέσεις τῷ ταύτην σοι δεδωκότι, καὶ ὡς πάντων

mento sunt.

Sermonem cū audis iuuare ualentē ne auri 57
bus modo, uerū opere etiā excipito. sic em̄ Imperatoris exornat̄ decoraturq́; dominiū, quū uel ex se considerat quorū indiget usus, uel ab alio reperta non despicit, sed tum discit sine uerecundia, tum exequitur sine cunctatione.

Arx quidē indepopulabilibus muris muni 58
ta contemnit obsidenteis se hostes. Piū autē uestrum imperiū quū & liberalitate erga miseros ueluti muro cinctū, & precū turribus corroboratū sit, inuictū nullisq́; hostiū telis peruium sit, præclara & celebria cōtra erigēs trophæa.

Vtere ut oportet regno hoc inferiore, ut scala
tibi fiat superioris claritatis: Qui enim hanc re 59
cte gubernāt, illa quoq́; postmodū digni cēsentur. Hanc autē recte gubernant, qui paternam subditis ostendunt charitatē, & principi debitum ab ipsis recipiūt timorem. Itaq́; minis quidem uitia compescent. Supplicij autē sensum ipsis neutiquam infligent.

Vestimentum inuetustabile est beneficentiæ 60
amictus. Et incorrupta stola est, charitas erga pauperes. eū igit̄ oportet qui piè regnare uult, taliū indumentorū pulchritudine animā exornare. Amoris em̄ in egenos q indutus est purpuram, cœlestis quoq́; regni compos efficitur.

Sceptrū imperij quū à deo suscepis, cogitato 6
quib. nā modis placebis, q id tibi dedit, quoq́;

πάντων ἀνθρώπων ὑπ' αὐτοῦ προτιμηθείς, πλέον πάντων ἐπείγον καταγεραίρειν αὐτόν. τοῦτο δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, ἂν ὡς αὐτὸν τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διαπλασθέντας ὁρᾷς, καὶ ὡς χρεῶν καταβολὴν τὰς εὐποιΐας πληροῖς.

62 Τρέχειν μὲν εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλιχόμενος. ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸ πάντων, ὡς μεριμνῶν ὑπὲρ πάντων. ὑπὸ τοῦ θεοῦ γὰρ φυλαττόμενος, καὶ τοὺς πολεμίους καταγωνίζεται γενναίως, καὶ τοὺς οἰκείους περιασφαλίζεται ἀσυδλαίως.

63 Ὁ μὲν θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου θεοῦ. μιμοῦ τοίνυν τὸν οὐδενὸς δεόμενον. καὶ δαψιλεύου τοῖς αἰτοῦσι τὸν ἔλεον, μὴ ἀκριβολογούμενος περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ πᾶσι παρέχων τὰς πρὸς τὸ ζῆν αἰτήσεις. πολὺ γὰρ κρεῖττόν ἐστι διὰ τοὺς ἀξίους ἐλεεῖν καὶ τοὺς ἀναξίους, ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστρέφειν διὰ τοὺς ἀναξίους.

64 Συγγνώμην αἰτούμενος ἁμαρτημάτων, συγγίνωσκε καὶ αὐτὸς τοῖς εἰς σὲ πλημμελοῦσιν, ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδοται ἄφεσις. καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ἡμῶν καταλλαγῇ, ἡ πρὸς θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

65 Δεῖ τὸν ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακότα, καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν ἀδοξίας φυλάττεσθαι, καὶ ἑαυτὸν πρὸ ἐκείνων αἰσχύνεσθαι, ἵνα καὶ τοῦ φανερῶς ἁμαρτάνειν δι' ἐκείνους ἀπέχηται, καὶ τοῦ κατ' ἰδίαν πλημμελεῖν ὑφ' ἑαυτοῦ κωλύεται. εἰ γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦς ἄξιοι φαίνονται, πολλῷ πλέον ὁ βασιλεὺς ἄξιος ταύτης γίνεται.

66 Ἰδιώτου μὲν εἶναι κακίαν φημί, τὸ πράττειν φαῦλα

καὶ

omnibus hominibus ab eo ſis prælatus, magis omnibus eum honeſtare feſtina. Porrò id ipſe honeſtamentum arbitratur maximum, ſi quaſi ipſum, factos à ſe tuearis, atq; ut debiti exolutionẽ, benefaciendi munus adimpleas.

Recurrere ad ſupnũ auxiliũ cũ hõ quiuis debet, ſalutẽ qui expetat, tum ante omneis Imperator, utpote qui pro omnib. ſolicitus eſt, quũ enim à deo cuſtodiatur, tam hoſtes generoſa manu debellat, q̃ ſuos ſedulo communit. 62

Deus nulla re indiget, Impator ſolo deo. Imitare igit̃ nullius indigũ, petẽtibusq; fac uberẽ miſericordię copiã, nõ exacta & ad uiuũ reſecãte rẽ rõne impẽſarũ tuũ erga famulatũ utẽs, ſed omniũ de ſuſtinẽda uita petitionib. ſatis faciẽs. Lõge eñ ſatius ẽ merito dignorũ etiã indignis miſereri, q̃ indignorũ uitio dignos ijs frauda. 63

Veniã quũ delictorũ tuorũ (re quę merẽtur) petas, ipſe q̃q; te offendẽtib. ignoſce, qm̃ remiſſiõi retribuit̃ remiſſo, noſtręq; cũ cõſeruis noſtris recõciliationi, dei amicitia & familiaritas. 64

Qui inculpabiliter principẽ agere ſtudet, cũ notas cauere debet, quę forinſecus inurũtur, tũ ſeipſum ante alios uerecundari, ut & aperte delinquere abſtineat, ꝓpter alios, & à ſeipſo cohibeat̃, quò minus priuata ſeorſũ flagitia cõmittat. Si eñ ex ſubditis ſunt, q reuerẽtia digni habentur, multo magis ea dignus Imperator effi(citur. 65

Priuati uitiũ eſſe aſſero, patrare praua 66

καὶ κολάσεως ἄξια. ἄρχοντος δὲ πονηρίαν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰ καλὰ καὶ σωτηρίας πρόξενα. οὐ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἀποχὴ δικαιοῖ τὸν κρατοῦντα, ἀλλ' ἡ τῶν καλῶν παροχὴ στεφανοῖ τὸν τοιοῦτον. μὴ μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι λογιζέσθω, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι σπουδαζέτω.

67 Ἀξιωμάτων λαμπρότητας οὐ δυσωπεῖται ὁ θάνατος. κατὰ πάντων γὰρ ἐπιβάλλει τοὺς παμφάγους αὐτοῦ ὀδόντας. οὐκοῦν πρὸ τῆς ἐκείνου ἀπαραιτήτου παρουσίας, μεταθῶμεν εἰς οὐρανὸν τὴν τῶν χρημάτων περιουσίαν. οὐδεὶς γὰρ ἃ ἐν κόσμῳ συνάγει, ἐκεῖσε ἀποδημήσας ἀπάγει, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν ἐπὶ γῆς, γυμνὸς λογοθετεῖται τοῦ βίου αὐτοῦ.

68 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεύς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅταν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ, ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμόν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ἔρωτας τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.

69 Ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἕπονται, οὕτως αἱ ἁμαρτίαι ταῖς ψυχαῖς ἀκολουθοῦσιν, ἐναργῶς τὰς πράξεις ἐξεικονίζουσαι, διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει ἀρνήσασθαι. αὐτὰ γὰρ ἑκάστου καταμαρτυρήσει τὰ πράγματα, οὐ φωνὴν ἀφιέντα, ἀλλὰ τοιαῦτα φανέντα, οἷα παρ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.

70 Νηὸς ποντοπορούσης μιμεῖται διάβασιν ἡ βραχυτελὴς τοῦ παρόντος βίου κατάστασις, ἡμᾶς τοὺς αὐτῆς πλωτῆρας λανθάνουσα, καὶ κατὰ μικρὸν παρασύρουσα

δρόμον

ſupplicioq; digna: principis uero culpā, nō fa-
cere quæ honeſta ſunt, ſalutemq; pariunt: neq;
enim malorū abſtinentia iuſtificat potentem,
ſed bonorū editio coronat eundem. Ne igitur
malitia duntaxat abſtinere cogitet, ſed iuſtitiā
etiam capeſſere contendat.

Dignitatum ſplendores mors haud reformi 67
dat, omnibus enim uoraces ſuos dētes infligit.
Ergo ante illius ineluctabilem aduentū, opum
copiam trāſportemus in cœlum. Nemo enim
quæ colligit in mūdo, illuc profectus abducit,
ſed omnib. in terra derelictis, nudus de uita ſua

Imperator ut eſt omniū do-(reddit rationem. 68
minus, ita cū omnibus dei ſeruus exiſtit. Tum
igitur demū uocabitur dominus, quū ipſe ſibi
dominari, nec illicitis uoluptatib. famulari pa
tietur. Tum adiutricē piam rationē aſſumens,
inuictam ſcilicet imperatricem animi, pertur-
bationum rationis expertium, indomitas cupi
ditates armatura caſtimoniæ debellabit. 69

Quēadmodū umbræ corpora ſectant, ſic ani
mas flagitia comitātur, euidēti effigie actiones
exprimentia, ideo non datur in iudicio negare.
Ipſa enim uniuſcuiuſq; opera obteſtabuntur,
haud ſanè uocē emittēdo, ſed talia prorſus ſeſe
repræſentando, qualia iam à nobis patrata ſint.

Nauis per mare cōmeantis imitatur tranſitū 70
cōpēdioſa præſentis uitę cōdicio, qua ſanè nos
nautas fallēs ſuos, & pedetetim cūctāti raptās

δρόμον, καὶ πρὸς ἴδιον ἑκάστου παραπέμπουσι τέλος. εἰ δὲ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, παραδράμωμεν τὰ παρατρέχοντα τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ προσδράμωμεν τοῖς εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων μένουσιν.

71 Ο σοβαρὸς καὶ ὑπερόφρυς ἄνθρωπος, μὴ ὡς ταῦρος ὑψικέρως ἐπαιρέσθω, ἀλλ' ἐννοείτω τῆς σαρκὸς τὴν ὑπόστασιν, καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἔπαρσιν. εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἄρχων τῶν ἐπὶ γῆς, μὴ ἀγνοείτω ὑπάρχων ἐκ τῆς γῆς, ἀπὸ χοὸς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, καὶ εἰς αὐτὸν μετὰ χρόνον καταβαίνων.

72 Σπούδαζε διαπαντὸς ἀνιέναι Βασιλεῦ. καὶ ὥσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι, οὐ πρότερον ἵστανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς, πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος, οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως, ὅπως ἂν καὶ τῆς ἄνω Βασιλείας ἀπολαύσειας, ἣν σοι παράσχοι χριστὸς μετὰ τῆς ὁμοζύγου, ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, καὶ Βασιλευομένων, εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ.

Ομνυμι ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ ἀσκληπιὸν, καὶ ὑγείην, καὶ πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας ἵσορας ποιούμενος ἐπιτελὲς ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὸν ὅρκον τόνδε, καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. ἡγήσασθαι δὲ τὸν διδάξαντα μὲ τὴν τέχνην ταύτην ἴσα καὶ γενέτῃσι ἐμοῖσι, καὶ βίου κοινώσασθαι, καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι, καὶ γένος

τὸ

cursu, tandem ad suum cuiusq; exitum perducit. Si igitur hæc ita se habent, pretercurramus præcurrētia mundi negocia, adcurramusq; his quæ ad secula seculorum premanent.

Fastuosus et superciliosus homo, ne ut taurus 71
alticornis eleueť, sed animaduertens carnis sub sistentiā, sedare debet cordis tumorē. Nā etsi factus est princeps in terra, ne tamen ignoret sese ortū ex terra, quū ex puluere ad soliū conscendere, atq; in puluerē tandē descendere possit.

Studeto semper inuictissime Imperator: et si
cuti scalas qui scandunt, nō prius desistūt, aut 72
ad superiora ferri desinūt, quàm ad supremum perueniant gradum: ita tu quoq; iugiter honestorum ascensum continuato. Sic fiet ut cœlestis quoq; regni fructum aliquando percipias, quod utinā & tibi tribuat & coniugi Christus rex omnium & qui regnat & qui regnantur in secula Amen.

Hip. Iusiurandum

TEstor Apollinē medicum & Aesculapiū Hygiamq; & Panaceā Aesculapij filios, & deos ac deas omneis: me quantū in me erit, & quātū ingeniū meū ualebit, hæc omnia obseruaturū quę hoc iureiurādo, atq; ijs tabellis continentur. Tributurū me præceptori meo à quo hāc artē edoctus sum, nō minus q; parenti, à quo sum genitus, Vitā cū eo cōmunicaturum: res omneis quas illi necessarias esse intelligam, pro uirib. meis ministraturū: Progeniē

τὸ δὲ ἑωυτέου ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄῤῥεσι, καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην ἢν χρηΐζωσι ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς. παραγγελίης τε, καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι καὶ τοῖς τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖς συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. οὐ δώσω δὲ οὐδενὶ φάρμακον αἰτηθεὶς θανάσιμον. οὐδὲ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. εἰς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης τῆς τε ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων. ἐπί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρείων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω ἢ ἀκούσω ἢ καὶ ἄνευ θεραπηΐης κατὰ βίον ἀνθρώπων. ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄῤῥητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον, παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τουτέων.

ΤΕΛΟΣ.

eius fratrum loco habiturũ. Hãc artẽ sine mercede & sine pactionibus edocturum. Pręcepta omnia libere & fideliter tradíturũ meis & pręceptoris mei liberis, cæterisq; discipulis, qui se legibus medicinæ astrinxerint, atq; iurati fuerint, alij pręterea nemini. In curandis ægrotis pro uiribus & pro ingenio meo rebus necessarijs usurũ nemini ægritudinẽ dilaturum, nihil p̃ iniuriã facturũ. Rogatũ lætale uenenũ nemini daturũ, neq; id cuiq; consulturũ, Neq; mulieri prægnanti ad interficiendũ cõceptũ fœtũ pessum porrecturũ, uitam meam atq; artem meã puram atq; integrã seruaturũ. Laboranteis lapillo haudquaq; excisurus, sed expertis huius artis hoc negociũ permissurũ: quãcũq; domũ ingressus fuero, duntaxat liberandis ægrotis operam daturũ, Omnẽ iniuriam, omnẽ corruptelam, omne genus turpitudinis, res etiam uenereas spõte mea euitaturũ, siue muliebria corpora curauero, siue uirilia, siue hominis liberi, siue serui, quæ inter curandũ uel uidero uel audiero, uel etiam extra curã in uita hominũ cognouero: Quę reticẽda esse intelligã, nemini aperturũ, sed intemeratã taciturnitatem seruaturum. Præsens igitur iusiurandũ integre atq; incorrupte seruanti mihi omnia tam in uita q̃ in arte mea prospera feliciaq; succedãt, & gloria in æternum parata sit, transgredienti uero atq; periuro contraria omnia eueniant.

FINIS.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΟΣ ἱεροδιάκονος τοῖς ἐντευξομένοις χαίρειν.

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ Χίου παίδων ἑαυτοῦ παρατεθέντων παιδεύεσθαι, Βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεστα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο, ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα γαλῆς πλασάμενος καὶ μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι καταθύμιον, ὃ τέως ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετὰ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς, ἐφ' ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο. τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος γασπάδει τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἐπισκόπῳ τοῦ ὄσμου συναγωγὴν παροιμιῶν συντάξαι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ τῶν παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν. ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσί, παροιμίαι καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι, καὶ ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν.

ἃ γὰρ

ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴ γε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτά γε πάντ' ἐκεῖσε συνηγμένα, καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἔξεσται τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅστις ἂν ᾖ, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, τανῦν τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετὰ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες. παρ' ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ
γαλεωμυομαχίας.

Τοῦ μυῶν κυρεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατασκιασμένῃ προσμένοντος, Κρεΐλλου κατονομασμένου, καὶ τῆς γαλῆς τῇδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τοῦδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν δαιμονικὴν περισκόπευσιν, παρὰ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ Τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην καταστροπώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ' αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι, καὶ πλεῖστον μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότων ἀμφοτέρων, καὶ τούτων νουθετηκότων, καὶ πάμπλειστα παροξυνάντων, ἤδη δὲ ὂν παρ' οὐδὲν πρὸς αὐτὴν ἀντεξήεσαν. καὶ δὴ προσκεκρουκότων ἑκατέρων, τὸν τοῦ Κρεΐλλου υἱὸν ἡ γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν ἐσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ Κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπὶ τὸ πολὺ μαχομένων, ξύλον κατελθὸν σεσημμένον ἐξ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νεῦρα τῆς γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ μύες ὠράθησαν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεΐλλος. Τυροκλόπος. Κῆρυξ. Χορὸς θεραπαινίδων. Ομευνέτης Κρεΐλλου. Ἄγγελος. Προλογίζει δὲ ὁ Κρεΐλλος.

Τί τὸν

Τί τὸν τοσοῦτον ἀνδρικώτατοι χρόνον κρε.
μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀγεννάως,
δείμῳ σιώδομεν καὶ φρίκῃ καὶ δειλίᾳ,
καὶ δυσμόρως δίεμεν οἰκεῖον βίον,
μὴ δὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι,
ἀλλ' οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
ὡς οἱ ζοφώδεις Κιμμέριοι τοῦ λόγου,
οἱ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν.
ζόφωσιν ἐξαδμίωον εἷλκον τοῦ βίου;
κἂν μὴ θέλωμεν, ὄντες μὲν ἐν μυωξίαις. τυρ.
εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
τάχιστ' ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
καὶ πραγμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
καὶ τὸν σκοτεινὸν ἀϊδωνέως τόπον,
λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατοσύνης.
πῶς γοῦν περιεμπέσωμεν, ὡς φής, κινδύνῳ, κρε.
καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;
ληφθέντες εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων, τυρ.
τῆς ἅρπαγος κρεΐλλης τῆς δολοπλόκου.
τίς ἐστιν αὕτη, μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν, κρε.
οὐ γὰρ προχείρως τὸν σκοπὸν περιστρέφω.
ἣν γαλῆν ὠνόμασεν ἀνθρώπων γένος, τυρ.
αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
καὶ μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθάπερ οἱ κύνες

ἰχνηλα-

ἰχνηλατοῦσι τοὺς λαγωοὺς ποικίλως
τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
ἡμᾶς διιχνεῖ λυγγικὸν βλέπουσά τι.

κρε. οἶδ' ἣν σὺ περ ἡρμήνευσας ἀκριβεστάτως,
καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα
λυχνογλύφην δέ φημι τὴν περιφιλημένην
οἰκτρῶς κατημάλλαξε φεῦ μοι πρὸ ὀμμάτων.

τυρ. ἰαμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην χορδοκόπον.
καὶ τὸν ποθεινὸν σιτοδάπην καὶ φίλον,
εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἡ ἐλθόντα.

κρε. τί γοῦν κατωκνήσαμεν ὡς θηλυδρίαι,
καὶ παρέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;

τυρ. καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει.

κρε. εἰς αὐτάμυναν ἀπιδεῖν τῆς παμφάγου,
καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.

τυρ. ποίῳ τρόπῳ κάτειπε σὺ σαφηνίσει.

κρε. μόθον πρὸς αὐτὴν ἀτρόμως τετευχότες.

τυρ. δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ σφαγισμένοι,
χ' ἡμεῖς φανῶμεν καὶ καταβεβρωμένοι
καὶ κύρμα γαλῆς φεῦ γενώμεθα ξένον.

κρε. καὶ τοῦτο δ' οὐχ ἕκητι τῶν τεθνηκότων.
καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους
τῶν συγγενῶν ἕκητι καὶ τῶν γνωρίμων,
παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων
θανόντας ἀπλήρωτον ἕλκοντας κλέος.

τυρ. Ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
καὶ τῷδε σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.

κρε. οὐκ οἶδας ἣν μέγιστον ἄρωμεν κράτος.

καὶ

καὶ πικροτάτῳ τῷδε δώσομεν μόρῳ.

τυρ. ὅτῳ τρόπῳ δύναιμι σαφήνιζέ μοι.

κρε. αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότες.

τυρ. κρεῖττον μοι δοκεῖ συμβαλεῖν λαθριδίως.

κρε. ποία δ' ὄνησις λάθρα τοῦ προσιέναι;

τυρ. εἰ γὰρ προγνώσει τοῖς δόλοις προσανέχειν
ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνιστάναι,
καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ ξίφος
ἀρεῖ παραπαύσασα τὴν ἡμῶν ἴλην.

κρε. χ' ἡμεῖς κατ' ἴσον συμμάχων ὁμηγύρει
λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰθισμένον.

τυρ. οὐκ οἶσθα πῶς πρὶν συνιστῶντες τὸν μόθον
πρὸς τὸ στράτευμα τῶν γαλῶν καὶ βατράχων,
καὶ συμμάχων εἴχομεν κράτιστον νέφος;

κρε. ἴσημι πῶς κάκιστον εἴδομεν μόρον
παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
μικροῦ δ' ἀπωλώλαμεν ἡμεῖς τῷ τότε.

τυρ. δέδοικα καὶ νῦν μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ.

κρε. οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων
ἄελπίς εἰμι, καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.

τυρ. τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;

κρε. ὁ ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι,
καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
καὶ χαῖρε. λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.

τυρ. τίνι προσωμοίωτο καὶ ποῖον φράσον.

κρε. τῷ τυρολείχῳ, τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ.

τυρ. πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλων ὡράθη σοι τῶν χρόνων;

κρε. ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὡράθη ποιαλέος.

τυρ. τί γοῦν ἐπιπέλησας ἀυτὸς τοῦ πίλου
οἰκοῦντι καὶ λέγοντι δὶς ἀθανάτοις,
σειρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πίλου
καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;
κρε. Καὶ τοῦτο δὴ πέλησα τούτῳ μυρία.
καὶ γὰρ καθ᾽ αὐτὸν ἰσορῶν μου τὸν βίον
ὅπως μόνον ἔσωθεν οἰκτρῶς γωνίας,
ὅλος σκοτεινός εἰμι καὶ ζόφου γέμων,
καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειγμαι καὶ τρέμω
ζῶον πυριχρὸν ἔμπλεων ἀηδίας,
ὠμόζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν μέγα,
ἔκοπτον, ἐσπάραττον εἰκέαν γένυν,
καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον δία.
καὶ προσέθηκα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ,
δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέως.
τυρ. τί γοῦν ἐπηπείληκας, εἰπὲ καὶ τόδε.
κρε. ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
καὶ παγκράτιον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
τάχα προσελθὼν ἐν ναὸν τῶν θυμάτων,
ἅπαντα θήσω πρὸς τροφὴν τῆς κοιλίας.
τυρ. κἀγὼ συνέλθω σὺν συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
ἀλλ᾽ ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστόρεις.
κρε. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως μύας
κεκληκέναι προὔμελον εἰς ἐκκλησίαν.
τυρ. οὐ νῦν ἐπεὶ δέδοικα τοῦ φοιτημάτων.
ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου.
ἐλευθερωθῆναι τε γαλῶν τοῦ φόβου.
σοὺ μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον.
καὶ πρῶτον εἰς κατάρξιν ἴτεον λόγων,

εὐπρεπόντως προσφέρειν εὐτολμίαν.
ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότων,
καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγούς, ὡς θέμις,
λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
ἀντεξιοῦμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.

κρε. καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως.
καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ καὶ σωφρόνως.
κῆρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς μύας.

κῆρυξ ἰδοὺ πάρεισι μύαρχοι συνηγμένοι
καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.

κρε. ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων
εὔεικτον εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου,
πολλὴν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων
τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δειλίαν
ἀνθ' ὧνπερ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
μένοντες οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν.
ἀλλ' ὡς κλινήρεις καὶ μέλει παρειμένοι
ἔπτησαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
ἤδη στρατεύειν ἴσος ἐγὼ θαῤῥαλέως.
οὐ γὰρ προσῆκον μου δέδοικα καὶ φίλον
σθένος φέροντι καὶ κρατοῦντι μυείων
παμπὰς τελοῦντι καὶ κρότοις τιμημένῳ,
τρέμειν προσελθεῖν τῇ ἐμῆς μυωξίας.
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,
καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τὸν πόνον,
μὴ νωχελεῖς γένησθε πρὸς τὰ πρακτέα,
μηδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
ἀλλ' ὡς τάχισθ' ἅπαντες ὦ θεῖοι μύες

ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' εἰς μόθον,
ἀλλ' ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
ἐν τῷ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτραπόμην.
πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
γόνου γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
ὧν δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσία
ἐμοὺς γονεῖς ἐλκύσαντας ἄπλετον κλέος,
τοὺς χαρτοδαπίτας ὀνομασμένους λέγω,
οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
ἀλλ' εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων
ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
βαίνειν ἐφ' ἵππους καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
τείνειν τὸ τόξον καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην.
μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος.
καὶ πλεῖστα δοῦλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
ἔθνη δεδειχὼς, ἦλθον εἰς μυαρχίαν.
πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος.
καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ διὸς καὶ τῆς ῥέας,
ζῶον τρέφειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλμένους,
ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,

στρῶς

στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
τανῦν δὲ λοιπόν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας,
τὴν αὔριον δ' ἔωθεν ὦ στρατηλάται,
πάντα κινῆσαι βούλομαι θαρραλέως.
δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
τυρ. ἐπείπερ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας
ἀπήλθομεν, ὥρα τοι καθευδῆσαι κλίνῃ.
ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
κρε. εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πειρατέον.
χορ. ὦ πεῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει.
ὦ Ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας;
δεινὸς λογισμὸς ἔχει μου τὸν δεσπότην,
γαλῆ προσάψαι μᾶλλον οὐ λαθραιδίως.
δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον,
ἄπολλον, ἁγνόμαντι, φοῖβε, λοξία,
τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ, παπαί, φεῦ μοι πάλιν.
ἰατατταιὰξ ὦ πόνων ἰαλέμων.
αἶ, αἶ, ἰού, ὦ κακῶν πονημάτων.
ἡμι. ἴσως κρατήσει τὴν μάχην κατακράτος,
ἄπιστ' ἄπιστα καινὰ καινά μοι λέγεις.
τὸ τοῦ Διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
τυρ. ὁρῶ θέουσαν ἀτὰρ ὑέλων ἡμέραν.
κρε. καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
τυρ. καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην.
οἷς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
πρὸς τὸν μαχησμὸν ἐξίκωμεν ἀτρόμως.
δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν σέ γ' ἐν πόλῳ.

ἱερ. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν δία,
καὶ τὴν ἀθηνᾶν καὶ τὸν ἑρμῆν καὶ πᾶνα,
καὶ τὸν ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν λοξίαν.
ἥραν σὺν αὐτοῖς, ἄρτεμίν τ' ὀρειβάτιν,
πλούτωνα, λητώ, σὺν ἅδῃ περσεφόνην,
καὶ πάντας ἄλλους, καὶ προεῦμεν τὸν πόδα.

χορ. ὦ πάντων ὦ σύμπαντων ὦ θεοὶ μόνοι,
ὅσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
ἔχοντες ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται,
πρόστητε ναὶ πρόστητε καρτερωτάτως.
τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν
καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.

ὁμοῦ νῦν εἴθε νικήσειαν ὦ Ζεῦ τῷ μόθῳ
ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος καὶ τέκνον.

χορ. καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλεία μ' ἔχει.

γυνή κἀγὼ δέδοικα καὶ τρέμω κατακράτος.

χορ. δεινὸν γὰρ ὄντι δυσμενῶν εὐανδρία.

γυνή ὦ Ζεῦ βασιλεῦ χρυσὸν ἔργασαι μόθον.

χορ. ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει.

γυνή εἰ μὲν κρατήσει τῶν μυῶν αἱ πληθύες
ἐξισχύσουσι τῶν ἐναντιουμένης,
εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τοῦ βίου,
καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.

χορός ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν θεῷ λέγω.

γυνή εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῶν ἐναντίας,
καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.

χορ. ὡς εἴθε μὴ γένοιτο μὴ δ' ἔσοιτό μοι.

γυνή καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.

χορ. οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς φαντασίας.
γυνή κἀγὼ δὲ δήλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις,
ἢ πρὶν κυρία προσφανήσομαι τάχα.
χορ. ἥκιστα δήλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
ἀλλ᾽ ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδηφάγου.
γυνή τί γοῦν προλείπω τὸ γλυκύτατον φάος,
καὶ συγκολληθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ.
χορ. σίγα σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω.
καὶ μὴν ὁρῶ θέοντα τίν᾽ ἐσπασμένον
καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα καὶ πεπληγμένον.
ἄγγ. κυρία ποῦ πάρεστι, τὶς δηλωσάτω.
χορ. ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
ἄγγ. τάλαινα παντάλαινα καὶ τρισαθλία,
πέπτωκε τρωθεὶς ὁ ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.
γυνή ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου,
πέπτωκεν ἡ μὴ τοῦ γήρως βακτηρία,
ὦ τῶν πόνων ὢ τῶν πόνων ἰαλέμων.
ποῦ ποῦ τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
ἰοὺ θανοῦμαι, τὶς γένωμαι, ποῦ φύγω,
πᾶ βῶ; πῆ εἶμαι τῶν μελῶν ἀρρωστίας.
ὢ ποῦ, παπαὶ, ποῦ φιλτάτη θεωρία.
χορ. τέτλαθί μοι τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
γυνή ὦ ζεῦ τανάω διφρουτιτανοστρέπειν.
χορ. αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη,
ἐπίσχες ἄρτι σοὺς ἀπειρίτους γόους.
γυνή ὦ φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
χορ. φέρειν πρέπον σοι τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
μαθεῖν δὲ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
γυνή ἀλλ᾽ οὐ σθένω χεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.

χορός τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
γυνή αὐτὴν διαχρήσαιμι καὶ τάχει θάνω.
χορ. μὴ δῆτα τοῦτο μηδὲ συστρέφειν θέλε.
γυνή καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν.
χορ. τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις;
οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
γυνή παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
χορ. μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μόθου.
γυνή καὶ τίς κατείπῃ ταῦτα καὶ σαφηνίσῃ;
χορ. ὁ τῶν προόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
γυνή καὶ ποῦ πάρεστιν; Χορ. εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.
γυνή ἐκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συνετρίβην,
καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.
χορ. ἅπαν λέγ' οὖν κίνητρον ἀγγεληφόρε,
ὅπως μὲν οὖν τῆς μάχης ἡ τραχύτης,
καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε καὶ προεῤῥύη;
ἄγγ. εἴπω καθεξῆς ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις.
χορ. ἑξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διεννέπων.
ἄγγ. εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκουστέον.
ἐπεὶ γοῦν εἰς σύμμιξιν ἦλθον τῆς μάχης,
πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
ὁ ψιχολείχης συμβαλὼν τῇ παμφάγῳ
ἥττηται καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα,
καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
ὃς παῖς ὠνόμαστο κωληνοκλόπος.
καὶ ταὐτὸν αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.

ὡς γοῦν ἑώρα τοὺς κρατιοὺς σατράπας
ἤδη προσόντας ὁ Ψιχάρπαξ, καὶ βόσιν
οἰκτρὰν φανέντα σὺν στρατῷ τῷ παμφάγῳ,
ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
ἐπῆλθεν αὐτῇ τοῦ τεθανατωκέναι.
ἡ δ᾽ εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
ἐκ τοῦ συνεγγὺς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
καὶ κοντὸν ἐκτείνοντα καρτερωτάτῳ,
ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
χορ. καὶ τοῦτ᾽ ὄψει τοῦ φύλου φυτοσπόρου.
γυνή τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
ἀγγ. ἐγὼ δ᾽ ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
προσῆλθον ὦ πότνια σοὶ πεφρακέναι.
γυνή ὡς εἴθε μὴ δ᾽ ἐπῆλθες ἀγγεληφόρε.
μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνεσχέθην.
ἀγγ. ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
γυνή ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
χορ. κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
γυνή δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.
χορ. ὦ ποῖον ἄνθος τῶν μυῶν ἀπεκρύβη.
ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον
σύνθρηνον ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
γυνή καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.

καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ὁ παμφάγος.

γυνή. ἐξαπλούτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιηφόρος
τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης καὶ τὸν μόρον
τοῦ ἀγριωποῦ καὶ κακοῦ μυοκτόνου.

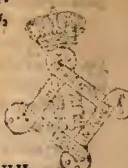
χορ. ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.

ἀγγ. ἰδοὺ τὸν ἑρμῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου,
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὠσὶν οὖσιν ὀρθίοις,
ἐνωτίσασθε τῶν ἐμῶν μηνυμάτων.
ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος
ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς δυσποτμίας,
καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσατράπης
ὁ ψιχολείχης, εἶθ' ὁ κωλυκοκλόπος,
ἔπειθ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα,
καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν προτρέψας,
ἐπῆλθεν ἀπτῶς τῷ φθόρῳ τῷ παμφάγῳ,
καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
καὶ μηδενὸς φεύγοντος ἀλλ' ἑστηκότες,
ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
ἔτει παλαιῷ τῷ χρόνῳ τεθραυσμένον,
ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένων,
καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν ἀϊδωνέως.
τῷ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτος,
ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.

χορ. ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,

ὧν λυ.

Ἂν λυκάβαντας μή πω πεπληρωμένους.
ἀνθ' ὧνπερ ἦλθεν ἄγγελος ποθουμένων,
καὶ τὸν φόνον πεύφηνας ἡμῖν τοῦ φθόρου,
ἤδη γὰρ εἶδον τῶν ποθουμένων τέλος.
ἐλαφρὸς ἄρτι καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ.

INDEX FABVLARVM.

Canis

Leo,

Piscator Ve

FINIS.

BASILEAE IN OFFICINA HERVA
GIANA PER IOANNEM
HERVAGIVM
M.D.XLI.

